

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ԿՈՒՏԱԿԱՅԻՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն օրենքի նպատակը Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատանքային գործունեության ընթացքում կուտակային կենսաթոշակային վճար կատարած անձանց կենսաթոշակային տարիքում պետական կենսաթոշակից զատ կենսաթոշակային եկամուտների ստացման հնարավորության ստեղծումն է՝ ապահովելով կատարված կենսաթոշակային վճարների և ստացվող կենսաթոշակի չափի միջև ուղղակի կապը, ինչպես նաև հնարավորություն ընձեռելով վճար կատարողին ազդել կուտակային կենսաթոշակների չափի վրա՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով ընտրելով իր կուտակած միջոցները կառավարող անձին և այդ միջոցների կառավարման քաղաքականությունը:

Հոդված 1. Սույն օրենքի կարգավորման առարկան

Սույն օրենքը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կենսաթոշակային համակարգի պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչի և կամավոր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչի (այսուհետ՝ կուտակային բաղադրիչ) կառուցվածքը, կուտակային բաղադրիչի կառավարման գործընթացը և դրա կառավարմանը ներգրավված պետական մարմինների լիազորությունները, ինչպես նաև մասնակիցների ռեստորը վարողի, կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների, կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի, հաշվի օպերատորների գործառույթները, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչին պարտադիր և կամավորության սկզբունքով միանալու իրավունք ունեցող ֆիզիկական անձանց շրջանակը, կուտակային բաղադրիչի մասնակիցների իրավունքները և պարտականությունները, կենսաթոշակային կուտակային հաշիվների վարումը և կուտակային կենսաթոշակային ակտիվների ներդրումը, կուտակային կենսաթոշակների տեսակները և դրանց վճարումը, մասնակիցների կողմից կատարված պարտադիր կուտակային վճարների վերադարձելիության երաշխավորման կառուցակարգերը, պատասխանատվությունը սույն օրենքի, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի և այլ իրավական ակտերի պահանջների խախտման համար, ինչպես նաև կարգավորում է կուտակային կենսաթոշակների հետ կապված այլ հարաբերությունները:

Հոդված 2. Օրենքում կիրառվող հիմնական հասկացությունները

Սույն օրենքի իմաստով օգտագործված հասկացություններն ունեն հետևյալ իմաստը՝

Անձնավորված հաշվառում՝ ըստ <<Եկամտային հարկի և պարտադիր կուտակային վճարի անձնավորված հաշվառման մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի,

Անհատ ձեռնարկատեր՝ ըստ <<Անհատ ձեռնարկատիրոջ մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի,

Անուիտետ՝ ըստ <<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի,

Ապահովագրական ընկերություն՝ ըստ <<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի,

Բազային եկամուտ՝ աշխատավարձ ու դրան հավասարեցված այլ վճարումներ, աշխատանքների կատարման (ծառայությունների մատուցման) դիմաց քաղաքացիաիրավական պայմանագրերից և ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված եկամուտ, որը <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն համարվում է հարկվող եկամուտ,

Երաշխիքային ֆոնդ՝ սույն օրենքի համաձայն ստեղծված պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի մասնակիցների կողմից կատարած պարտադիր կուտակային վճարների՝ ճշգրտված տարեկան գնաճով վերադարձելիությունը երաշխավորող ֆոնդ, որի տնօրինման և կառավարման կարգն ու պայմանները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը,

Ինքնագրաված անձ՝ օրենքով չարգելված որևէ գործունեությունից պարբերական եկամուտ ստացող ֆիզիկական անձ, այդ թվում՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողի սեփականատեր, <<Արտոնագրային վճարների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով արտոնագրային վճար վճարող, քաղաքացիաիրավական պայմանագրերով աշխատանքներ կատարող և ծառայություններ մատուցող,

Ծրագրային վճար՝ մասնակցի կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո կենսաթոշակային հաշվում առկա կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման հաշվին ամսական կտրվածքով սահմանված կարգով մասնակցին տրամադրվող գումար,

Կամավոր կուտակային կենսաթոշակ՝ կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմայով վճարվող լրացուցիչ կենսաթոշակ,

Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմա՝ կամավոր կուտակային կենսաթոշակ տրամադրելու նպատակով կենսաթոշակային ֆոնդի (կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի), ապահովագրական ընկերության կամ բանկի կողմից սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան սահմանված պայմանների և ընթացակարգերի ամբողջություն, որը ներառում է կուտակային վճարների կատարման կարգը, ժամկետը, ինչպես նաև կամավոր կուտակային կենսաթոշակների հաշվարկման ու վճարման պայմանները, ժամկետը և կարգը,

Կամուրջ հաշիվ՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնում բացված հատուկ գանձապետական հաշիվ, որին մուտքագրվում են պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակցի կողմից կատարվող կուտակային վճարները՝ հետագայում մասնակիցների ռեեստրը վարողին փոխանցելու նպատակով,

Կենսաթոշակային գաղտնիք՝ պարտադիր կամ կամավոր կուտակային բաղադրիչին մասնակցության հետ կապված գործատուին, պետական լիազոր մարմիններին, Կենտրոնական բանկին, մասնակիցների ռեեստրը վարողին, հաշվի օպերատորին, կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին կամ պահառուին մասնակցի կենսաթոշակային հաշվի, մասնակցի համար (օգտին) կատարված կուտակային վճարների վերաբերյալ հայտնի դարձած որևէ տեղեկությունը, մասնակցի առևտրային, ապահովագրական, բանկային կամ ծառայողական գաղտնիքը, ինչպես նաև մասնակցի վերաբերյալ ցանկացած այլ տեղեկություն, որը մասնակիցը մտադիր է եղել գաղտնի պահել և գործատուն, պետական լիազոր մարմինները, Կենտրոնական բանկը, մասնակիցների ռեեստրը վարողը, հաշվի օպերատորը, կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը կամ պահառուն տեղյակ են եղել կամ պարտավոր էին տեղյակ լինել այդ մասին,

Կենսաթոշակային (կուտակային) հաշիվ՝ մասնակիցների ռեեստրը վարողի (պարտադիր կուտակային բաղադրիչ) կամ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի (կամավոր կուտակային բաղադրիչ) մոտ բացված անհատական հաշիվ, որտեղ հաշվառվում են մասնակցին պատկանող կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը: Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցի կենսաթոշակային հաշիվը պարունակում է տեղեկություններ կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցին պատկանող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի քանակի, այդ փայերի հաշվարկային արժեքի, տվյալ մասնակցի համար (օգտին) կատարված կուտակային վճարների վերաբերյալ ,

Կենսաթոշակային տարիք՝ <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիք,

Կենսաթոշակային ֆոնդ՝ ըստ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի,

Կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներ՝ մասնակիցների օգտին (համար) վճարված կուտակային վճարների, դրանց հաշվին ձեռք բերված ակտիվների և դրանց կառավարման արդյունքում ստացված եկամուտների հանրագումար,

Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչ՝ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման իրավունք ունեցող իրավաբանական անձ,

Կենտրոնական բանկ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ,

<<Կուտակային կենսաթոշակային ավանդներ>> սխեմա՝ կամավոր կուտակային կենսաթոշակ տրամադրելու նպատակով բանկերի կողմից առաջարկվող կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմա, որի դեպքում մասնակիցների համար բացված ավանդային հաշվում վճարները կատարվում են կուտակային կենսաթոշակի պայմանագրի համաձայն, ավանդադրված միջոցները բանկը կառավարում է իր ռիսկով և մասնակցի կենսաթոշակային տարիքի հասնելուց հետո ավանդի մայր գումարի և կուտակված տոկոսների հաշվին վճարում է պարբերական կամ միանվագ վճարների տեսքով կենսաթոշակներ,

Կուտակային վճար՝ սույն օրենքով սահմանված կանոնների համաձայն պարտադիր կամ կամավոր կուտակային կենսաթոշակ ստանալու նպատակով մասնակցի և(կամ) այլ անձի (այդ թվում՝ պետության) կողմից մասնակցի համար (օգտին) կատարվող վճար,

Հաշվի օպերատոր՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կազմակերպություն, որը միջնորդավորում է մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից մասնակիցներին մատուցվող ծառայությունները,

Հիմնական կենսաթոշակ՝ ըստ <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի հանրապետության օրենքի,

Մասնակից՝ ֆիզիկական անձ, ով սույն օրենքով սահմանված կարգով պարտադիր կամ կամավոր կերպով միացել է կուտակային բաղադրիչին և կուտակային կենսաթոշակ ստանալու նպատակով ձեռք է բերում (ձեռք է բերել) կենսաթոշակային ֆոնդի փայեր, կնքել է պայմանագիր ապահովագրական ընկերության հետ կամ կնքել է կուտակային կենսաթոշակային ավանդի պայմանագիր առևտրային բանկի հետ կամ ստանում է սույն օրենքով սահմանված պարտադիր կամ կամավոր կենսաթոշակ,

Մասնակիցների ռեեստր՝ մասնակիցների և նրանց պատկանող՝ պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի վերաբերյալ տվյալների միասնական համակարգ: Մասնակիցների ռեեստրում առկա ամբողջ տեղեկատվությունը հանդիսանում է պետության սեփականությունը,

Մասնակիցների ռեեստրը վարող՝ իրավաբանական անձ, որը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հետ կնքված պայմանագրի հիման վրա վարում է մասնակիցների ռեեստրը, ինչպես նաև իրականացնում է սույն օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հետ կնքված պայմանագրով նախատեսված այլ գործառնություններ,

Նոտար՝ ըստ <<Նոտարիատի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի,

Պահառու՝ ըստ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների պահառություն իրականացնող անձ,

Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակ՝ պարտադիր կուտակային բաղադրիչի շրջանակներում մասնակցին սույն օրենքով սահմանված կանոնների համաձայն վճարվող կենսաթոշակ,

<<Սահմանված կենսաթոշակներ>> սխեմա՝ կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմա, որի դեպքում ապահովագրական ընկերությունը խոստանում է մասնակցին հստակ չափով կենսաթոշակ, կուտակային վճարները կախված են ապահովագրական ընկերության հետ կնքված պայմանագրից և կարող են լինել ոչ կանոնավոր, իսկ կենսաթոշակի չափը կախված է կատարված կուտակային վճարների չափից և այդ վճարների ներդրումների եկամտաբերությունից,

<<Սահմանված կենսաթոշակային վճար>> սխեմա՝ կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմա, որի դեպքում մասնակիցների համար կատարված կուտակային վճարները հաշվարկվում են իրենց բազային եկամտի որոշակի տոկոսի չափով կամ որևէ այլ կանոնավոր հիմքով, իսկ կենսաթոշակի չափը կախված է կատարված կուտակային վճարներից և այդ վճարների ներդրումից եկամուտների չափից,

Սոցիալական քարտ՝ <<Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված քարտ,

Փոխկապակցված անձինք՝ ըստ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի:

Սույն օրենքում օգտագործվող այլ հասկացությունները կիրառվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> և <<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված իմաստով, եթե սույն օրենքի դրույթներից չի բխում դրանց օգտագործման այլ իմաստ:

Հոդված 3. Կենսաթոշակային համակարգի կուտակային բաղադրիչը կարգավորող օրենսդրությունը

Հայաստանի Հանրապետության կենսաթոշակային համակարգի կուտակային բաղադրիչը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով, սույն օրենքով, սույն օրենքի հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով, այլ օրենքներով և իրավական ակտերով: Այլ օրենքների դրույթները տարածվում են սույն օրենքով կարգավորվող հարաբերությունների վրա այնքանով, որքանով չեն հակասում սույն օրենքին:

Հոդված 4. Կուտակային կենսաթոշակների ֆինանսավորման աղբյուրները

Կուտակային կենսաթոշակները ֆինանսավորվում են մասնակիցների համար (օգտին) կատարված կուտակային վճարների և դրանց ներդրումից ստացված եկամուտների հաշվին:

Գլուխ 2.

Մասնակցությունը պարտադիր կուտակային բաղադրիչում: Պարտադիր կուտակային վճարների հավաքագրման գործընթացը

Հոդված 5. Պարտադիր կուտակային բաղադրիչի պարտադիր մասնակիցները

1. Պարտադիր կուտակային բաղադրիչին պարտադիր կարգով մասնակցում են 1974 թվականի հունվարի 1-ին և դրանից հետո ծնված՝

ա) վարձու աշխատողները և հանրային ծառայության մեջ գտնվող անձինք, բացառությամբ զինվորական ծառայողների և նրանց հավասարեցված անձանց,

բ) նոտարները,

գ) անհատ ձեռնարկատերերը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասը տարածվում է նաև 1974 թվականի հունվարի 1-ին և դրանից հետո ծնված այն օտարերկրացիներին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձանց վրա, ովքեր Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստանում են բազային եկամուտ:

Հոդված 6. Պարտադիր կուտակային բաղադրիչի կամավոր մասնակիցները

1. Պարտադիր կուտակային բաղադրիչին կամավոր կարգով կարող են մասնակցել՝

1) մինչև 1974 թվականը ծնված՝

ա) վարձու աշխատողները և հանրային ծառայության մեջ գտնվող անձինք, բացառությամբ զինվորական ծառայողների և նրանց հավասարեցված անձանց,

բ) նոտարները,

գ) անհատ ձեռնարկատերերը,

2) ինքնազբաղված անձինք՝ անկախ տարիքից,

Սույն մասի 1-ին և 2-րդ կետերը տարածվում են նաև մինչև 1974 թվականը ծնված օտարերկրացիները և քաղաքացիություն չունեցող անձանց վրա, ովքեր Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստանում են բազային եկամուտ:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված անձանց՝ պարտադիր կուտակային բաղադրիչին կամավոր միանալու որոշումը վերջնական է: Նրանք այլևս իրավունք չունեն փոխել պարտադիր կուտակային բաղադրիչին միանալու մասին իրենց որոշումը և վերադառնալ նախկին համակարգ՝ անկախ աշխատանքի փոփոխության կամ աշխատանքից ազատվելու փաստից:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված անձինք պարտադիր կուտակային բաղադրիչին կամավոր միանալու որոշում ընդունելու դեպքում պարտավոր են մասնակիցների ռեեստրը վարողի ինտերնետային կայք էջի կամ հաշվի օպերատորի միջոցով մասնակիցների ռեեստրը վարողի մոտ բացել կենսաթոշակային հաշիվ՝ սույն օրենքի 38-րդ հոդվածով սահմանված դիմում ներկայացնելու միջոցով: Այն կազմակերպությունում, որի միջոցով սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված անձինք բացել են կենսաթոշակային հաշիվ, մասնակցին պարտավոր են տրամադրել հավաստում կենսաթոշակային հաշիվ բացած լինելու վերաբերյալ, որից հետո նշված անձինք համարվում են պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչին միանալու որոշումը կայացրած: Կամավոր կերպով պարտադիր կուտակային բաղադրիչին միացած անձը վերը նշված հավաստումը պարտավոր է տրամադրել իր գործատուին (հարկային գործակալին), որը դրա հիման վրա կիրականացնի սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված գործողությունները: Գործատուն (հարկային գործակալը) կամավոր կերպով պարտադիր կուտակային բաղադրիչին միացած անձի կողմից կենսաթոշակային հաշիվ բացելուն հաջորդող ամսվա բազային եկամտից հաշվարկում և վճարում է կուտակային վճար:

Գործատուի փոփոխման դեպքում նոր գործատուին պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից լինելու մասին չհայտնելու դեպքում, անձի պարտադիր կուտակային բաղադրիչին մասնակից լինելու փաստը հայտնի դառնալուց հետո, հետագա բազային եկամտից գործատուն ամբողջությամբ փոխանցում է անձի՝ նախորդ ժամանակահատվածում վճարման ենթակա, բայց չվճարված պարտադիր կուտակային վճարները:

Սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի <<բ>> և <<գ>> ենթակետերում, ինչպես նաև 2-րդ կետում նշված անձինք, որոնք կամավոր միացել են պարտադիր կուտակային բաղադրիչին, ինքնուրույնաբար կատարում են պարտադիր կուտակային վճարներ:

Հոդված 7. Պարտադիր կուտակային վճարի դրույքաչափերը

1. Սույն օրենքի 5-րդ հոդվածում նշված մասնակիցների համար կուտակային վճարները կատարվում են բազային եկամտի 10% դրույքաչափով, հետևյալ կերպ՝

1) մասնակից հանդիսացող վարձու աշխատողը, օտարերկրացին ու քաղաքացիություն չունեցող անձը, ով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստանում է բազային եկամուտ, ում բազային եկամուտը ամսական կտրվածքով չի գերազանցում 500000 դրամը, պարտավոր է կատարել ամսական կուտակային վճար իր բազային եկամտի 5%-ի չափով, իսկ 10%-ը լրացնելու նպատակով մնացած 5%-ը մասնակցի համար (օգտին) վճարվում է պետական բյուջեից,

2) մասնակից հանդիսացող վարձու աշխատողը, օտարերկրացին ու քաղաքացիություն չունեցող անձը, ով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստանում է բազային եկամուտ, ում բազային եկամուտը ամսական կտրվածքով գերազանցում է 500000 դրամը, պետական բյուջեից մասնակցի համար (օգտին) կատարվող ամսական վճարը կազմում է 25000 դրամ, իսկ 10%-ը լրացնելու նպատակով մնացած գումարը ամսական վճարվում է մասնակցի կողմից,

3) անհատ ձեռնարկատեր կամ նոտար հանդիսացող մասնակիցը, ում բազային եկամուտը տարեկան կտրվածքով չի գերազանցում 6000000 դրամը, պարտավոր է տարեկան կատարել կուտակային վճար իր բազային եկամտի 5%-ի չափով, իսկ 10%-ը լրացնելու նպատակով մնացած 5%-ը մասնակցի համար (օգտին) վճարվում է պետական բյուջեից,

4) անհատ ձեռնարկատեր կամ նոտար հանդիսացող մասնակիցը, ում բազային եկամուտը տարեկան կտրվածքով գերազանցում է 6000000 դրամը, պետական բյուջեից մասնակցի համար (օգտին) կատարվող տարեկան վճարը կազմում է 300000 դրամ, իսկ 10%-ը լրացնելու նպատակով մնացած գումարը տարեկան վճարվում է մասնակցի կողմից:

2. Սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն պարտադիր կուտակային բաղադրիչին կամավոր միացած մասնակիցը կուտակային վճարներ է կատարում բազային եկամտի 5%-ի չափով: Նրա համար (օգտին) պետական բյուջեից հավելյալ վճար չի կատարվում:

Եթե 1974 թվականից հետո ծնված և պարտադիր կուտակային բաղադրիչին կամավոր միացած ինքնազբաղված անձինք մինչև իրենց 40 տարեկանը լրանալն անցնում են աշխատանքի որպես վարձու աշխատող, նոտար կամ անհատ ձեռնարկատեր, ապա նրանց վարձու աշխատանքից կամ որպես նոտար կամ անհատ ձեռնարկատեր աշխատելուց ստացված բազային եկամտի հանդեպ կիրառվում է սույն հոդվածի 1-ին մասը, իսկ ինքնազբաղվածությունից առաջացած եկամտի հանդեպ կիրառվում է սույն մասի 1-ին պարբերությունը: Եթե վարձու աշխատողը, նոտարը կամ անհատ ձեռնարկատերը դառնում է ինքնազբաղված անձ և հանդիսանում է պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից, ապա նրա վրա սույն հոդվածի 1-ին մասի փոխարեն սկսվում է տարածվել սույն մասի առաջին պարբերությունը:

3. Մասնակցի սույն օրենքով սահմանված բազային եկամուտ մի քանի աղբյուրներից միաժամանակ ստանալու դեպքում կուտակային վճարները կատարելու պարտավորությունը և կուտակային վճարի դրույքաչափը կիրառվում է յուրաքանչյուր առանձին դեպքում՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով: Ընդ որում, սույն օրենքի 5-րդ հոդվածով նախատեսված և մի քանի աղբյուրներից միաժամանակ բազային եկամուտ ստացող մասնակիցների համար (օգտին) պետության կողմից կատարվող ընդհանուր վճարները չեն կարող գերազանցել սույն հոդվածի 1-ին մասով պետության վճարների համար սահմանված չափերը: Մի քանի աղբյուրներից միաժամանակ բազային եկամուտ ստացող մասնակիցը պարտավոր է յուրաքանչյուր օրացույցային տարվա ավարտից հետո մինչև հաջորդ ապրիլի 15-ը լրավճարել իր համար կենսաթոշակային վճար՝ իր տարեկան բազային եկամտի 10 տոկոսի և պետության կողմից կատարած համապատասխան վճարների տարբերության չափով:

4. Կուտակային վճար կատարելու պարտականությունը պահպանվում է մինչև կենսաթոշակային տարիքը լրանալը: Եթե կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո մասնակիցը շարունակում է աշխատել, ապա նա ազատվում է պարտադիր կուտակային վճար կատարելու պարտականությունից, սակայն նա իր կամքով կարող է շարունակել մասնակցել պարտադիր կուտակային բաղադրիչին: Մասնակցի կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո մասնակցի համար (օգտին) պետական բյուջեից կուտակային վճարումներ չեն կատարվում: Մասնակցի կողմից պարտադիր կուտակային վճարները պետք է կատարվեն քանի դեռ մասնակիցների ռեեստրը վարողը չի ստացել մասնակցից դիմում՝ կուտակային կենսաթոշակ ստանալու վերաբերյալ: Մասնակիցների ռեեստրը վարողը մասնակցի կուտակային կենսաթոշակ ստանալու մասին տեղեկացնում է պարտադիր կուտակային վճարները հավաքագրող և անձնավորված հաշվառում իրականացնող լիազորված մարմնին (այսուհետ՝ հարկային մարմին):

Հոդված 8. Պարտադիր կուտակային վճարներ կատարելը

1. Իրենց աշխատողների համար (անունից) կուտակային վճարները հաշվարկելու և փոխանցելու պարտականությունը կրում են գործատուները՝ որպես հարկային գործակալ:

Գործատուները հարկային գործակալ են համարվում նաև սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի <<ա>> ենթակետի և 1-ին մասի 2-րդ պարբերության համաձայն պարտադիր կուտակային բաղադրիչին կամավոր միացած անձանց համար, ինչպես նաև 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետում ներառված՝ քաղաքացիաիրավական պայմանագրերով աշխատանքներ կատարողների և ծառայություններ մատուցողների համար:

2. Գործատուները պարտավոր են հարկային մարմնից ճշտել արդյոք իրենց աշխատողները համարվում են պարտադիր կուտակային վճար կատարելու պարտավորություն ունեցող անձինք և այդ անձանց բազային եկամտից հաշվարկել, պահել և <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ժամկետում կատարել կուտակային վճար՝ սույն օրենքով սահմանված դրույքաչափով:

Գործատուները պարտավոր են նաև սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի <<ա>> ենթակետի, 2-րդ կետի և 1-ին մասի 2-րդ պարբերության համաձայն պարտադիր կուտակային բաղադրիչին կամավոր միացած մասնակիցների բազային եկամտից հաշվարկել, պահել և <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ժամկետում յուրաքանչյուր ամիս կատարել կուտակային վճար՝ սույն օրենքով սահմանված դրույքաչափով:

Սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նշված անձի պարտադիր կուտակային բաղադրիչին միանալու մասին որոշման կայացված լինելու փաստը գործատուի և հարկային մարմնի միջև ճշտվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

3. Գործատուները <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ժամկետում հարկային մարմին են ներկայացնում անձնավորված էլեկտրոնային հաշվետվություն, որը պետք է պարունակի առնվազն հետևյալ տեղեկությունները՝

ա) մասնակցի, այդ թվում՝ քաղաքացիաիրավական պայմանագրերով աշխատանքներ կատարողների և ծառայություններ մատուցողների, անունը և ազգանունը, անձնագրի սերիան և համարը,

բ) սոցիալական ապահովության քարտի համարը կամ սոցիալական քարտ չունենալու մասին տեղեկանքի համարը,

գ) մասնակցի բազային եկամտի չափը,

դ) մասնակցի կուտակային վճարի չափը,

ե) գործատուի հարկ վճարողի հաշվառման համարը:

4. Նոտարները, անհատ ձեռնարկատերերը և ինքնազբաղված անձինք, բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ պարբերությունում ներառված՝ քաղաքացիաիրավական պայմանագրերով աշխատանքներ կատարողների և ծառայություններ մատուցողների, պարտավոր են ինքնուրույն հաշվարկել և կատարել պարտադիր կուտակային վճարներ տարեկան կտրվածքով՝ <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով եկամտային հարկի վճարման համար սահմանված ժամկետներում:

Վարձու աշխատողները, քաղաքացիաիրավական պայմանագրերով աշխատողները (ծառայություններ մատուցողները), օտարերկրացիներն ու քաղաքացիություն չունեցող անձինք, ովքեր Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստանում են բազային եկամուտ և որոնք միացած են (կամ պարտավոր էին միանալ) պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչին և որոնց գործատուները օրենքով կամ միջազգային պայմանագրերով ազատված են հարկային գործակալ լինելու պարտավորությունից, պարտավոր են յուրաքանչյուր ամիս ինքնուրույնաբար հաշվարկել և վճարել պարտադիր կուտակային վճարները՝ սույն օրենքով գործատուների համար սահմանված կանոններով:

5. Նոտարները, անհատ ձեռնարկատերերը, սույն հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ պարբերությունում նշված անձինք և ինքնազբաղված անձինք, բացառությամբ՝ սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ պարբերությունում ներառված՝ քաղաքացիաիրավական պայմանագրերով աշխատանքներ կատարողների և ծառայություններ մատուցողների, <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ժամկետում հարկային մարմին են ներկայացնում էլեկտրոնային հաշվետվություն, որը պետք է պարունակի առնվազն հետևյալ տեղեկությունները՝

ա) նոտարի, անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ ինքնազբաղված անձի անունը և ազգանունը, անձնագրի սերիան և համարը,

բ) սոցիալական ապահովության քարտի համարը կամ սոցիալական քարտ չունենալու մասին տեղեկանքի համարը,

գ) նոտարի, անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ ինքնազբաղված անձի բազային եկամտի չափը,

դ) նոտարի, անհատ ձեռնարկատիրոջ, ինքնազբաղված անձի պարտադիր կուտակային վճարի չափը,

ե) նոտարի, անհատ ձեռնարկատիրոջ և ինքնազբաղված անձի (ունենալու դեպքում) հարկ վճարողի հաշվառման համարը:

6. Հարկային մարմնի նորմատիվ իրավական ակտով սահմանվում է հաշվետվության ձևը, որում կարող են նախատեսվել նաև այլ տեղեկություններ, որոնք պետք է ներառվեն հաշվետվությունում:

Հոդված 9. Մասնակիցների ռեեստրը վարողին անձնավորված տեղեկատվությունը և պարտադիր կուտակային վճարները փոխանցելը

1. Հարկային մարմինը պարտադիր կուտակային վճարների վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացնելու սահմանված ժամկետից կամ փաստացի ստանալու օրվանից հետո 10-օրյա ժամկետում մշակում է դրանք: Այն անձանց համար, որոնց վերաբերյալ տեղեկություններում չկան սխալներ և կամուրջ հաշվին մուտքագրվել են հաշվետվության մեջ նշված կուտակային վճարները, հարկային մարմինը վճարման հանձնարարականներ է ուղարկում գանձապետարան՝ կամուրջ հաշվին մուտքագրված գումարներից և Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից համապատասխան գումարները մասնակիցների ռեեստրը վարողին փոխանցելու համար:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված հանձնարարականի ուղարկման օրը հարկային մարմինը պարտադիր կուտակային վճարների մասին անհատական տեղեկատվությունը ներկայացնում է մասնակիցների ռեեստրը վարողին:

3. Հարկային մարմնի կողմից մասնակիցների ռեեստրը վարողին ներկայացվող տեղեկատվությունը պարունակում է մասնակիցների մասին հետևյալ տեղեկությունները՝

ա) մասնակցի անունը և ազգանունը, անձնագրի սերիան և համարը,

բ) մասնակցի սոցիալական քարտի համարը կամ սոցիալական քարտ չունենալու մասին տեղեկանքի համարը,

գ) մասնակցի կուտակային վճարի չափը,

դ) պետական բյուջեից վճարման ենթակա գումարի չափը,

ե) գործատուի, ինչպես նաև նոտարի և անհատ ձեռնարկատիրոջ հարկ վճարողի հաշվառման համարը,

զ) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված այլ տեղեկություններ:

4. Կուտակային վճարները և սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված տեղեկատվությունը փոխանցելու հետ կապված սխալները շտկելու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը: Մասնակիցների ռեեստրը վարողի հաշվին մասնակիցների ավել փոխանցված կուտակային վճարները չեն վերադարձվում մասնակիցներին, այլ հաշվի են առնվում հետագա կուտակային վճարները հաշվարկելիս և վճարելիս, բացառությամբ՝ հարցը ըստ էության լուծող դատական ակտի հիման վրա և ստուգման ակտի արդյունքում կատարված ճշտումների հիման վրա:

Հոդված 10. Կենսաթոշակային հաշվի բացումը

1. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը անձի համար կենսաթոշակային հաշիվ բացում է սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տեղեկատվության կամ անձի կողմից սույն օրենքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված դիմումի հիման վրա:

Մասնակիցների ռեեստրը վարողը սույն օրենքի 5-րդ հոդվածով սահմանված անձանց համար բացում է կենսաթոշակային հաշիվ հարկային մարմնից սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տեղեկատվությունը ստանալուց անմիջապես հետո, եթե տվյալ անձի համար կենսաթոշակային հաշիվ արդեն իսկ բացված չի եղել: Սույն օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված անձանց համար մասնակիցների ռեեստրը վարողը բացում է կենսաթոշակային հաշիվ՝ անձի կողմից սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով ներկայացված կենսաթոշակային հաշիվ բացելու դիմումի հիման վրա:

2. Եթե անձը չի ներկայացրել սույն օրենքի 38-րդ հոդվածով նախատեսված դիմումը, ապա տվյալ անձի համար կենսաթոշակային հաշիվ բացելուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակիցների ռեեստրը վարողը գրավոր (թղթային) տեղեկացնում է տվյալ անձին կենսաթոշակային հաշիվ բացելու և այն փաստի մասին, որ, եթե կենսաթոշակային հաշիվ բացելուց հետո մասնակցի կողմից 30 օրյա ժամկետում մասնակիցների ռեեստրը վարողին սույն օրենքի 38-րդ հոդվածով սահմանված կարգով կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և կենսաթոշակային ֆոնդ ընտրելու վերաբերյալ դիմում չներկայացվի, ապա անձի փոխարեն ընտրությունը կկատարվի սույն օրենքի 39-րդ հոդվածով սահմանված կարգով ծրագրային մոդուլի միջոցով՝ պատահականության սկզբունքով, որից հետո մասնակցի հետագա վճարումները կուղղվեն ընտրված կենսաթոշակային ֆոնդին:

3. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը կենսաթոշակային հաշիվը վարում է մինչև մասնակցի մահանալը, իսկ մասնակցի մահանալու պահին նրա կենսաթոշակային հաշվում փայերի առկայության դեպքում՝ մինչև փայերի ժառանգումը կամ ժառանգման ժամկետի ավարտը:

4. Մասնակիցների ռեեստրը վարողի փոփոխության կամ նրա գործունեության դադարեցման դեպքում մասնակիցների ռեեստրը փոխանցվում է մասնակիցների ռեեստր վարող այլ անձին կամ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը: Մասնակիցների ռեեստրի փոխանցման կարգը, ձևը և ժամկետները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

5. Եթե մասնակիցը սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված այլընտրանքներից ընտրել է հաշվի օպերատորի միջոցով գործարքների իրականացման ճանապարհը, ապա հաշվի օպերատորը սույն օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով միջնորդավորում է մասնակիցների ռեեստր վարողի կողմից մասնակիցներին մատուցվող ծառայությունները, այդ թվում՝

1) կենսաթոշակային հաշիվ բացելը,

2) մասնակցի անձնական տվյալներում փոփոխություն կատարելը,

3) մասնակցի կողմից ֆոնդի ընտրությունը և/կամ փոփոխությունը, կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի փոխանակումը, այլ փաստաթղթերի կամ տեղեկությունների ընդունումը և մասնակիցների ռեեստրը վարողին դրանց փոխանցումը,

4) մասնակցի կենսաթոշակային հաշվի վերաբերյալ մասնակիցների ռեեստրը վարողից տեղեկատվության ստացումը և փոխանցումը մասնակցին:

6. Հաշվի օպերատորը պետք է ապահովի իր գործառույթների կատարման ընթացքում մասնակիցների, նրանց կատարած ընտրության և այլնի մասին իրեն հայտնի դարձած տեղեկատվության գաղտնիությունը:

Հաշվի օպերատոր չի կարող լինել կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և/կամ պահառուի հետ փոխկապակցված անձը:

Հաշվի օպերատորին և նրա աշխատակիցներին արգելվում է գովազդել որևէ կենսաթոշակային ֆոնդ կամ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, խորհուրդ տալ կամ որևէ այլ կերպ ուղղորդել իրենց դիմող անձանց ընտրելու որևէ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ կենսաթոշակային ֆոնդ:

Հոդված 11. Պարտադիր կուտակային վճարների հաշվին կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի ձեռքբերումը

1. Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմինը հարկային մարմնի՝ սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հանձնարարականում նշված չափով պարտադիր կուտակային վճարները և Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից համապատասխան գումարները փոխանցում է մասնակիցների ռեեստրը վարողի Կենտրոնական բանկում բացված հաշվին:

2. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը հարկային մարմնի կողմից տրամադրած սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տեղեկատվությունը համադրում է իր մոտ բացված կենսաթոշակային հաշիվների և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնից ստացված միջոցների հետ, որից անմիջապես հետո, սակայն ոչ ուշ, քան սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գումարը ստանալուց հետո 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում,

1) յուրաքանչյուր անձի համար (օգտին) կատարված կուտակային վճարի դիմաց տվյալ անձի կենսաթոշակային հաշվին է փոխանցում մասնակցի կողմից ընտրված պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի՝ կուտակային վճարին համարժեք քանակով փայեր՝ հիմք ընդունելով տվյալ ֆոնդի փայի տեղաբաշխման գինը: Կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի թողարկումը կազմակերպում է մասնակիցների ռեեստրը վարողը սույն օրենքի, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի, կենսաթոշակային ֆոնդի կանոնների և կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և պահառուի հետ կնքված պայմանագրի համաձայն,

2) սույն մասի 1-ին կետի համաձայն մասնակիցների կենսաթոշակային հաշիվներին փոխանցված փայերի տեղաբաշխման գինն համարժեք գումարը փոխանցում է համապատասխան կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի կողմից նշված հաշվին,

3) յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին ներկայացնում է տեղեկատվություն՝ սույն մասի 1-ին կետի համաձայն կենսաթոշակային հաշիվներին փոխանցված համապատասխան կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի քանակի և սույն մասի 2-րդ կետի համաձայն փոխանցված գումարի վերաբերյալ՝ առանց բացահայտելու ընտրություն կատարած մասնակիցներին:

3. Կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով չեն կարող սահմանվել յուրաքանչյուր մասնակցի կողմից ձեռքբերվող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի քանակի կամ դրա դիմաց վճարվող գումարի սահմանափակումներ:

4. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչներին տրամադրում է տեղեկատվություն մասնակիցների կուտակային վճարների ընդհանուր գումարի մասին: Տեղեկատվությունը տրամադրվում է կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչներին՝ առանց որևէ նույնականացվող տեղեկության, այսինքն՝ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները չեն տիրապետում որևէ տեղեկատվության, որը նրանց հնարավորություն կտա նույնականացնել կոնկրետ մարդուն: Մասնակիցների ռեեստրը վարողը կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչներին կարող է տրամադրել առավելագույնը սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի 6-րդ մասում նշված տեղեկատվությունը:

5. Կենսաթոշակային ֆոնդի փայի սկզբնական անվանական արժեքը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից:

6. Կենտրոնական բանկն իր նորմատիվ իրավական ակտերով կարող է սահմանել կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի թողարկման ընթացակարգի նկատմամբ պահանջներ:

Հոդված 12. Կենսաթոշակային հաշվի վերաբերյալ տեղեկատվություն տրամադրելը

1. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը, տարին մեկ անգամ, անվճար, ոչ ուշ քան մինչև ապրիլի 15-ը, տեղեկատվություն է տրամադրում մասնակցին նրա կենսաթոշակային հաշվում արտացոլված նախորդ օրացուցային տարվա տվյալների մասին:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված տեղեկատվությունը առաջին անգամ մասնակցին ներկայացվում է թղթային: Երկրորդ և հետագա անգամները սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված տեղեկատվությունը մասնակցին ներկայացվում է ըստ նրա ընտրության՝ թղթային կամ էլեկտրոնային տարբերակով: Եթե մասնակիցը չի կատարում ընտրություն սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված տեղեկատվությունը երկրորդ և հետագա անգամները թղթային կամ էլեկտրոնային ստանալու վերաբերյալ, ապա մասնակցին երկրորդ և հետագա անգամները սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված տեղեկատվությունը չի տրամադրվում:

Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված տեղեկատվությունը մասնակիցների ռեեստրը վարողը թղթային ուղարկում է սույն օրենքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված դիմումում նշված հասցեով: Այն մասնակիցներին, ովքեր մասնակիցների ռեեստրը վարողին չեն ներկայացրել նախընտրելի հասցե, սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված տեղեկատվությունը թղթային տարբերակով մասնակիցների ռեեստրը վարողը ուղարկում է բնակչության պետական ռեգիստրում նշված հասցեով: Մասնակիցը կարող է իր ցանկությամբ դադարեցնել տեղեկատվության ստացումը:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված տեղեկատվությունը ներկայացնելու ձևը, բովանդակությունը և կարգը, ինչպես նաև սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված տեղեկատվության ստացման տարբերակների ընտրության, տեղեկատվության ստացման դադարեցման ու

տեղեկատվության ստացման վերականգնման կարգը, ձևը և բովանդակությունը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

4. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը մասնակցին նրա կենսաթոշակային հաշվի վերաբերյալ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված տեղեկատվությունը տարեկան 1 անգամից ավելի թղթային տարբերակով տրամադրելու, ինչպես նաև այլ լրացուցիչ տեղեկատվություն տրամադրելու համար կարող է մասնակցից գանձել վճար, որի չափը չի կարող գերազանցել դրա պատրաստման և տրամադրման համար կատարված ծախսերը գումարած ռեեստրը վարողի ողջամիտ շահույթը:

5. Մասնակիցների ռեեստր վարողը օրական թարմացված տեղեկատվություն է տեղադրում իր ինտերնետային կայքում՝ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով սահմանած բովանդակությամբ և կարգով:

Մասնակիցների ռեեստրը վարողը պետք է ապահովի յուրաքանչյուր մասնակցի հնարավորությունը մասնակիցների ռեեստր վարողի ինտերնետային կայքի միջոցով անվճար մուտք ունենալու իր անհատական կենսաթոշակային հաշվի վերաբերյալ տեղեկատվությանը: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ կարող են սահմանվել այդպիսի մուտքի ապահովմանը ներկայացվող այնպիսի պահանջներ, որոնք հնարավոր է ապահովել տվյալ պահին Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվող՝ անձը նույնականացնող և տեղեկատվության գաղտնիությունը ապահովող ծրագրային և տեխնիկական միջոցների օգտագործմամբ:

Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են պահանջներ սահմանվել մասնակիցների ռեեստրը վարող անձի կողմից հրապարարակման այլ միջոցներով հրապարակվող տեղեկությունների կազմի և հրապարակման ձևի նկատմամբ:

Հոդված 13. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի կարգավիճակը և դրա սահմանափակումները

1. Մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում հաշվառված կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը համարվում են մասնակցի անձնական սեփականությունը:

Ամուսինների կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը համարվում են նրանցից յուրաքանչյուրի անձնական սեփականությունը:

2. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի նկատմամբ մասնակցի տնօրինման իրավունքը սահմանափակվում է մինչև մասնակցի՝

1) կենսաթոշակային տարիքը լրանալը.

2) օրենսդրությամբ սահմանված կարգով աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության երրորդ աստիճանի սահմանափակում ունեցող հաշմանդամ ճանաչելը.

3) առողջապահության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի կողմից տրված եզրակացության հիման վրա մասնակցի ծայրահեղ ծանր վիճակում գտնվելու և կենսական կարևոր օրգանների անբուժելի ախտահարումներով հիվանդ լինելը.

4) մշտական բնակության նպատակով արտասահման մեկնելը և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունից հրաժարվելը:

3. Կենսաթոշակային ֆոնդի փայը մասնակցի կողմից չի կարող՝

1) գրավադրվել.

2) ներդրվել իրավաբանական անձի կանոնադրական կաճափտալում.

3) նվիրաբերվել կամ օտարվել որևէ այլ եղանակով.

4) օգտագործվել այնպիսի եղանակով, որը կարող է հանգեցնել կենսաթոշակային ֆոնդի փայի նկատմամբ սեփականության իրավունքի դադարմանը:

4. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները չեն կարող գրավադրվել կամ հանդիսանալ այլ պարտավորությունների ապահովման միջոց: Սույն մասով նախատեսված պահանջը չի սահմանափակում կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների հաշվին ռեպո (հակադարձ ռեպո) գործարքների կնքման իրավունքը, եթե դա նախատեսված է կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով (կանոնադրությամբ), և եթե այդպիսի գործարքի արդյունքում չեն խախտվում սույն օրենքով նախատեսված սահմանափակումները:

5. Մասնակցի պարտավորությունների համար մասնակցին պատկանող կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի վրա բռնագանձում չի կարող տարածվել մինչև նրա կենսաթոշակային տարիքը լրանալը:

Գլուխ 3.

Պարտադիր կուտակային բաղադրիչի կառավարումը

Հոդված 14. Հարկային մարմնի իրավասությունները

1. Հարկային մարմինը՝

1) օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վարում է պարտադիր կուտակային բաղադրիչի անձնավորված հաշվառման տվյալների բազան,

2) յուրաքանչյուր ամիս գործատուներից ընդունում է պարտադիր կուտակային վճարների մասին անհատական հաշվետվությունները և օրենքով սահմանված կարգով ստուգում դրանց հավաստիությունը,

3) <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով եկամտային հարկի համար սահմանված ժամկետում նոտարներից, անհատ ձեռնարկատերերից ու ինքնազբաղված անձանցից ընդունում է պարտադիր կուտակային վճարների մասին հաշվետվությունները և օրենքով սահմանված կարգով ստուգում դրանց հավաստիությունը,

4) յուրաքանչյուր ամիս համադրում է գործատուներից ստացված անձնավորված տեղեկատվությունը՝ անձնավորված հաշվառման տվյալների բազայի հետ,

5) համադրում է նոտարներից, անհատ ձեռնարկատերերից ու ինքնազբաղված անձանցից ստացված անձնավորված տեղեկատվությունը՝ անձնավորված հաշվառման տվյալների բազայի հետ,

6) իրականացնում է գործատուների, նոտարների, անհատ ձեռնարկատերերի և ինքնազբաղված անձանց կողմից կատարվող պարտադիր կուտակային վճարների հավաքագրումը և հաշվետվություն է ներկայացնում հավաքագրումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմին,

7) կատարված կուտակային վճարների և գործատուներից, անհատ ձեռնարկատերերից, նոտարներից ու ինքնազբաղված անձանցից ստացված տեղեկատվության միջև սխալներ հայտնաբերելու դեպքում տեղեկացնում է նրանց այդ մասին: Նրանք պարտավոր են շտկել սխալները և ներկայացնել ճշգրտված հաշվետվություն սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով,

8) ուսումնասիրում է գործատուների, նոտարների, անհատ ձեռնարկատերերի և ինքնազբաղված անձանց կողմից կատարված պարտադիր կուտակային վճարների վերաբերյալ բողոքները և սխալները և, անհրաժեշտության դեպքում, պահանջում է ներկայացնել ճշգրտված հաշվարկներ,

9) համապատասխան հանձնարարականներ է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնի կամուրջ հաշվին մուտքագրված գումարները մասնակիցների ռեեստրը վարողի՝ Կենտրոնական բանկում գտնվող հաշվին փոխանցելու համար,

10) կատարված պարտադիր կուտակային վճարների վերաբերյալ անձնավորված տեղեկատվություն է ներկայացնում մասնակիցների ռեեստրը վարողին,

11) պատասխանում է մասնակիցների գրավոր դիմումներին՝ կապված պարտադիր կուտակային վճարների և հաշվետվությունների հետ,

12) իր իրավասությունների շրջանակներում ընդունում է նորմատիվ իրավական ակտեր և իրականացնում ստուգումներ,

13) հաշվետվություններ է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմին պարտադիր կուտակային բաղադրիչի անձնավորված հաշվառման բազայի և դրա վարման վերաբերյալ՝ նման պահանջի առկայության դեպքում,

14) իրականացնում է սույն օրենքից և այլ օրենքներից բխող այլ լիազորություններ:

2. Հարկային մարմինը պարտավոր է սույն օրենքով հարկային գործակալի պարտականություն կրող անձանց տրամադրել անձնավորված հաշվետվություն ներկայացնելու համար անհրաժեշտ էլեկտրոնային և/կամ թղթային ձևեր, որը համատեղելի կլինի հարկային մարմնի կողմից վարվող անձնավորված հաշվառման տվյալների բազայի հետ:

Հոդված 15. Կենտրոնական բանկի լիազորությունները

Կենտրոնական բանկը՝

1) սահմանում է կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների նկատմամբ կանխարգելիչ պահանջներ, այդ թվում՝ շուկայական, գործառնական, իրացվելիության և այլ ռիսկերի հետ կապված պահանջներ,

2) գրանցում է կենսաթոշակային ֆոնդի կանոնները,

3) սահմանում է կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների կողմից մասնակիցներին (կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի դեպքում) ներկայացվող, ինչպես նաև հրապարակվող հաշվետվությունների ձևը, ներկայացման կարգը,

4) կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչներից ստացված հաշվետվական տեղեկատվության հիման վրա մշակում և հրապարակում է պարտադիր կուտակային բաղադրիչի վերաբերյալ հանրային իրազեկման տեղեկատվական նյութեր,

5) սույն օրենքով սահմանված կարգով և դեպքերում համաձայնություն է տալիս կամ մերժում է կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների կողմից իրականացվող գովազդների և գովազդային այլ հրապարակումների բովանդակությամբ,

6) վերահսկում է կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների, պահառուների, մասնակիցների ռեեստրը վարողի և հաշվի օպերատորի (իր իրավասության շրջանակներում) գործունեության համապատասխանությունը սույն օրենքի և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջներին,

7) կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչներից, պահառուներից և մասնակիցների ռեեստրը վարողից ընդունում է սահմանված կարգով ներկայացված հաշվետվությունները և վերլուծում դրանք,

8) իր լիազորությունների շրջանակներում ստուգումներ է իրականացնում մասնակիցների ռեեստրը վարողի, հաշվի օպերատորների, կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների և պահառուների մոտ,

9) սահմանում է մասնակիցների ռեեստրի վարման, այդ թվում՝ մասնակիցների կենսաթոշակային հաշիվների վարման, սույն օրենքի և այլ իրավական ակտերի համաձայն կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի թողարկման, ինչպես նաև կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների պահառության ընդհանուր կանոնները,

10) սահմանում է հաշվի օպերատորների գործունեության կարգը,

11) սահմանում է մասնակցի կողմից մասնակիցների ռեեստր վարողին ներկայացվող դիմումների, ինչպես նաև մասնակիցների ռեեստր վարողի կողմից մասնակիցներին ներկայացվող հաշվետվությունների և այլ տեղեկությունների տրամադրման կարգը, բացառությամբ սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքի,

12) իրականացնում է սույն օրենքից և այլ իրավական ակտերից բխող այլ գործառնություններ:

Հոդված 16. Մասնակիցների ռեեստրը վարողի գործառնությունները

Մասնակիցների ռեեստրը վարողը սույն օրենքի, սույն օրենքի հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հետ կնքված պայմանագրի հիման վրա՝

1) իրականացնում է սույն օրենքով և այլ իրավական ակտերով մասնակիցների ռեեստրը վարողին վերապահված գործառնությունները,

2) սույն օրենքով սահմանված կարգով բացում և վարում է մասնակիցների կենսաթոշակային հաշիվները,

3) սույն օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված անձանց համար կենսաթոշակային հաշիվներ բացելու դեպքում տեղեկացնում է այդ մասին հարկային մարմնին,

4) մասնակցի ցանկության դեպքում տեխնիկական միջոցներով ապահովում է մասնակցի կողմից կենսաթոշակային ֆոնդի, կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի ընտրության, ինչպես նաև նրա հաշվի քաղվածքում առկա տեղեկատվության գաղտնիությունը: Սույն կետում նշված գաղտնիության ապահովման կարգը սահմանում է մասնակիցների ռեեստրը վարողը՝ համաձայնեցնելով այն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հետ,

5) սույն օրենքի, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի, կենսաթոշակային ֆոնդի կանոնների և կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և պահառուի հետ կնքված պայմանագրի համաձայն կազմակերպում է կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի թողարկումը, դրանց մուտքագրումը կենսաթոշակային հաշիվներին, մասնակիցների կենսաթոշակային փայերի մարումը,

6) պարտադիր կուտակային վճարները Կենտրոնական բանկում բացված իր հաշվից փոխանցում է կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի կողմից նշված համապատասխան ակտիվի կառավարչի հաշվին՝ առանց բացահայտելու ընտրություն կատարած մասնակիցներին,

7) սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով սահմանված կարգով տեղեկատվություն է տրամադրում մասնակիցներին՝ կենսաթոշակային հաշիվների վերաբերյալ,

8) մասնակցի դիմումի հիման վրա սույն օրենքով սահմանված ժամկետում կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի հետ համատեղ կազմակերպում է մեկ կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի փոխանակումը մեկ այլ կենսաթոշակային ֆոնդի փայերով,

9) կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի հետ համատեղ կազմակերպում է մասնակցին պատկանող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման արդյունքում ստացված միջոցների փոխանցումը ապահովագրական ընկերությանը՝ սույն օրենքի համաձայն անուիտետի պայմանագիր կնքելու նպատակով,

10) կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի հետ համատեղ կազմակերպում է միանվագ և ծրագրային վճարների կատարումը,

11) փոխանցում է մահացած մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում պահվող կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը՝ հիմք ընդունելով սույն օրենքի համաձայն կատարված ժառանգների կամահայտությունը,

12) Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված կարգով, բովանդակությամբ և պարբերականությամբ հաշվետվություններ է ներկայացնում Կենտրոնական բանկին,

13) իրականացնում է սույն օրենքից, սույն օրենքի հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերից, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ու մասնակիցների ռեեստրը վարողի միջև կնքված պայմանագրից և կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններից բխող այլ գործառնություններ:

Հոդված 17. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնի գործառնությունները

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմինը՝

1) հարկային մարմնին տեղեկացնում է կուտակային վճարների կատարման մասին և համապատասխան հանձնարարական ստանալու դեպքում գանձապետական համակարգի միջոցով ապահովում է պարտադիր կուտակային վճարների փոխանցումը մասնակիցների ռեեստրը վարողին,

2) իրականացնում է կանխատեսումներ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարում պետական բյուջեից սույն օրենքի համաձայն մասնակիցների համար (օգտին) կատարվող վճարների չափի վերաբերյալ, որոնք հաշվի են առնվում յուրաքանչյուր տարի պետական բյուջեի նախագիծը կազմելիս,

3) մշակում և ապահովում է կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչի միասնական քաղաքականությունը,

4) սույն օրենքի 44-րդ և 72-րդ հոդվածների 1-ին մասերի համաձայն՝ ներդրումների սահմանափակումների վերաբերյալ առաջարկություններ է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը,

5) իրականացնում է սույն օրենքից և այլ իրավական ակտերից բխող այլ գործառնություններ:

Գլուխ 4.

Կենսաթոշակային գաղտնիք

Հոդված 18. Կենսաթոշակային գաղտնիքի պահպանումը

1. Կենսաթոշակային գաղտնիք կազմող տեղեկությունների հրապարակումն այն անձի, պետական մարմնի կամ պաշտոնատար անձի կողմից, որին այդ տեղեկությունները վստահված են եղել, հայտնի են դարձել նրա ծառայության կամ աշխատանքի կապակցությամբ կամ տրամադրվել են սույն օրենքով սահմանված կարգով, արգելվում է, բացառությամբ սույն գլխով նախատեսված դեպքերի:

Կենսաթոշակային գաղտնիք կազմող տեղեկության հրապարակում է համարվում այդ տեղեկությունը (կամ դրա ցանկացած կրիչը) բանավոր կամ գրավոր ձևով զանգվածային լրատվության միջոցներով կամ այլ կերպ հրապարակելը, երրորդ անձին հայտնի դարձնելը կամ տարածելը, երրորդ անձանց նման տեղեկություններ հայթայթելու հնարավորություն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն ընձեռելը (թույլատրելը, չխոչընդոտելը կամ այդ տեղեկության պահպանման կարգի խախտման հետևանքով դրա հրապարակումը հնարավոր դարձնելը):

2. Գործատուն, պետական լիազոր մարմինները, Կենտրոնական բանկը, մասնակիցների ռեեստրը վարողը, հաշվի օպերատորը, կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը և պահառուն պարտավոր են տեխնիկական այնպիսի միջոցներ ձեռնարկել և կազմակերպչական այնպիսի կանոններ սահմանել, որոնք անհրաժեշտ են կենսաթոշակային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները պատշաճ պահպանելու համար:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված անձանց ղեկավարներին, ծառայողներին, նախկինում ղեկավար կամ ծառայող հանդիսացող անձանց, ինչպես նաև այն անձանց և կազմակերպություններին, որոնք սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված անձանց ծառայություններ (աշխատանքներ) են մատուցում կամ մատուցել են նախկինում, արգելվում է ծառայության կամ աշխատանքի կապակցությամբ իրենց վստահված կամ հայտնի դարձած կենսաթոշակային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները հրապարակելը, ինչպես նաև իրենց անձնական կամ երրորդ անձանց շահերից ելնելով դրանք

օգտագործելը, երրորդ անձանց կողմից այդպիսի օգտագործման հնարավորություն ուղղակի կամ անուղղակի ընձեռելը, այն է՝ թույլատրելը, չխոչընդոտելը կամ նման տեղեկությունների պահպանման կարգի խախտման հետևանքով այն հնարավոր դարձնելը:

4. Գործատուն, մասնակիցների ռեեստրը վարողը, հաշվի օպերատորը, հարկային մարմինը կարող են դատարանում հրապարակել կենսաթոշակային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները մասնակցի վերաբերյալ՝ մասնակցի իրավունքներն ու օրինական շահերը պաշտպանելու անհրաժեշտության դեպքում և սահմաններում, եթե վեճը ծագել է մասնակցի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի կամ հաշվի օպերատորի կամ հարկային մարմնի կամ գործատուի միջև:

5. Գործատուները, մասնակիցների ռեեստրը վարողը և հարկային մարմինը պարտավոր են մասնակիցների շահերի պաշտպանության նպատակով մեկը մյուսին տեղեկատվություն տրամադրել մասնակիցների կենսաթոշակային հաշիվների վերաբերյալ, բացառությամբ մասնակցի կողմից ընտրած կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, կենսաթոշակային ֆոնդի և մասնակցի կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի վերաբերյալ տեղեկատվության:

6. Մասնակիցների ռեեստր վարողը կամ հարկային մարմինը կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին կարող են տրամադրել առավելագույնը հետևյալ տեղեկատվությունը.

1) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդ ընտրած մասնակիցների քանակը,

2) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդ ընտրած մասնակիցների տարիքային կազմը նվազագույնը 5 տարվա տարիքային կտրվածքով,

3) տվյալ ամսվա ընթացքում տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդից դուրս եկած մասնակիցների տարիքային կազմը՝ նվազագույնը 5 տարվա տարիքային կտրվածքով,

4) ամսական կտրվածքով տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդին միացած մասնակիցների քանակը,

5) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակիցների բազային եկամտի բաշխվածությունը՝ նվազագույնը հարյուր հազար դրամի բաշխվածությամբ, ինչպես նաև կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդը տվյալ ամսում ընտրած մասնակիցների բազային եկամտի բաշխվածությունը՝ նվազագույնը հարյուր հազար դրամի բաշխվածությամբ,

6) տվյալ տարում տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակիցներից կենսաթոշակային տարիքը լրացող մասնակիցների թիվը,

7) սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով սահմանված տեղեկատվությունը:

Մասնակիցների ռեեստր վարողը և հարկային մարմինը պարտավոր են ապահովել իրենց մոտ առկա կամ հաշվարկման համար հիմք հանդիսացող այլ տեղեկատվության հասանելիության բացառումը կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների համար, որը կարող է օժանդակել կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին ի հայտ բերելու կոնկրետ մասնակցին կամ կոնկրետ գործատուին, որտեղ աշխատում է մասնակիցը:

Հոդված 19. Կենսաթոշակային գաղտնիքի տրամադրումը քրեական հետապնդում իրականացնող մարմիններին

1. Գործատուն, մասնակիցների ռեեստրը վարողը, հաշվի օպերատորը, հարկային մարմինը կենսաթոշակային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները քրեական հետապնդում իրականացնող մարմիններին սույն օրենքին համապատասխան տրամադրում են միայն Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքին համապատասխան կայացված դատարանի որոշման հիման վրա:

2. Գործատուն, մասնակիցների ռեեստրը վարողը, հարկային մարմինը պարտավոր են դատարանի որոշումն ստանալուց հետո՝ երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, քրեական

հետապնդում իրականացնող մարմինն կամ նրա կողմից լիազորված անձին տրամադրել տվյալ որոշմամբ պահանջվող տեղեկությունները:

3. Արգելվում է մասնակիցներին տեղեկացնել նրանց մասին կենսաթոշակային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները քրեական հետապնդում իրականացնող մարմիններին տրամադրելու փաստի մասին:

4. <<Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված տեղեկատվությունը Կենտրոնական բանկի կողմից վերլուծվելու արդյունքում, եթե պարզվում է, որ տեղի է ունեցել փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեպք կամ փորձ, Կենտրոնական բանկն ուղղակիորեն հաղորդում է ներկայացնում քրեական հետապնդում իրականացնող համապատասխան մարմին:

Հոդված 20. Կենսաթոշակային գաղտնիքի տրամադրումը դատարանին

1. Գործատուն, մասնակիցների ռեեստրը վարողը, հարկային մարմինը քաղաքացիական և քրեական գործերի կողմ հանդիսացող մասնակցի վերաբերյալ կենսաթոշակային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները սույն օրենքին համապատասխան տրամադրում են դատարանին միայն վերջինիս Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության կամ քրեական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված կարգով ընդունված որոշման հիման վրա:

2. Գործատուն, մասնակիցների ռեեստրը վարողը, հարկային մարմինը պարտավոր են դատարանի որոշումը ստանալու պահից՝ երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, դատարանին կամ դատարանի լիազորած անձին տրամադրել տվյալ որոշմամբ, վճռով կամ դատավճռով պահանջվող տեղեկությունները և փաստաթղթերը:

Հոդված 21. Կենսաթոշակային գաղտնիքի տրամադրումը մասնակցի ժառանգներին

1. Գործատուն, մասնակիցների ռեեստրը վարողը, հարկային մարմինը մասնակցի վերաբերյալ կենսաթոշակային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները սույն օրենքին համապատասխան տրամադրում են տվյալ մասնակցի ժառանգներին, եթե վերջիններս ժառանգության իրավունքները հիմնավորող փաստաթղթեր են ներկայացրել:

2. Գործատուն, մասնակիցների ռեեստրը վարողը, հարկային մարմինը պարտավոր են ժառանգության իրավունքները հիմնավորող փաստաթղթերն ստանալու օրվանից տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում նրանց հաղորդել մասնակցի վերաբերյալ իրենց մոտ եղած տեղեկությունները և տրամադրել իրենց մոտ առկա փաստաթղթերը:

3. Գործատուի, մասնակիցների ռեեստրը վարողի, հարկային մարմնի կողմից սույն հոդվածին համապատասխան տեղեկությունները հաղորդելու և փաստաթղթերը ներկայացնելու մերժումը կամ սահմանված ժամկետներում չներկայացնելը կարող է բողոքարկվել դատարան: Մերժման կամ սույն օրենքով սահմանված ժամկետներում տեղեկությունները չհաղորդելու և փաստաթղթերը չներկայացնելու հետևանքով դիմող անձանց կամ կազմակերպություններին պատճառված վնասը ենթակա է հատուցման օրենքով սահմանված կարգով, եթե մերժումը եղել է անհիմն, կամ ժամկետները խախտվել են գործատուի, մասնակիցների ռեեստրը վարողի, հարկային մարմնի մեղքով:

Գլուխ 5.

Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչ

Հոդված 22. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի գործառույթները և գործունեության նկատմամբ պահանջները

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը սույն օրենքի համաձայն իրականացնում է կուտակային կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարում:

Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարում իրականացնող կառավարիչն իրավունք չունի կառավարել <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված մասնագիտացված կամ չտարատեսականացված ներդրումային ֆոնդ:

2. Կառավարչի ղեկավարները և աշխատակիցներն իրենց պարտականությունների կատարման ընթացքում պարտավոր են գործել՝ ելնելով ֆոնդի մասնակիցների շահերից, իրենց իրավունքներն իրականացնել և ֆոնդի մասնակիցների նկատմամբ իրենց պարտականությունները կատարել բարեխիղճ ու ողջամիտ կերպով, պատշաճ մասնագիտական մակարդակով (ֆիդուցիար պարտականություն):

3. Կառավարիչը պարտավոր է վարել իր սեփական ակտիվների, իր կողմից կառավարվող յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների ու արժեթղթերի փաթեթի առանձնացված հաշվառում:

4. Կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները չեն համարվում կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի սեփականությունը և դրանց վրա բռնագանձում չի կարող տարածվել կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի պարտավորությունների համար, ներառյալ՝ սնանկության դեպքում:

5. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը օրենքով, Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով և տվյալ ֆոնդի կանոններով սահմանված կարգով օրական կտրվածքով որոշում է իր կառավարման ներքո գտնվող յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի և ֆոնդի փայերի զուտ ակտիվների արժեքը:

Հոդված 23. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կազմակերպչական ձևեր

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները կարող են ստեղծվել <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կազմակերպչական ձևերով:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի նկատմամբ կիրառվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենքների և այլ իրավական ակտերի դրույթները, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն օրենքով:

Հոդված 24. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի պետական գրանցումը և լիցենզավորումը

Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների պետական գրանցումն ու լիցենզավորումն իրականացնում է Կենտրոնական բանկը՝ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 25. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչների նկատմամբ պահանջներն ու սահմանափակումները

Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների նկատմամբ գործում են <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների նկատմամբ սահմանված պահանջներն ու սահմանափակումները, եթե այլ բան սահմանված չէ սույն օրենքով:

Հոդված 26. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի ֆիրմային անվանումը, մասնակցության սահմանափակումները, կառավարման մարմինները և ղեկավարները, նրանց մասնագիտական համապատասխանությունը և որակավորումը

Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի ֆիրմային անվանմանը, նրա կապիտալում մասնակցության սահմանափակումներին, նրա կառավարման մարմիններին և ղեկավարներին, ղեկավարների մասնագիտական համապատասխանությանը և որակավորման հարցերին վերաբերող պահանջները կարգավորվում են <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով:

Հոդված 27. Ֆինանսական գործունեության արտաքին աուդիտը: Տարեկան աուդիտի եզրակացությունը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի և նրա կառավարչի ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտը իրականացվում է <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է հրապարակել, ինչպես նաև իր ինտերնետային կայքում տեղադրել ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները և աուդիտն իրականացնող անձի եզրակացությունը:

Հոդված 28. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների նկատմամբ վերահսկողությունը:
Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի հաշվետվություններ ներկայացնելու պարտականությունը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է Կենտրոնական բանկը:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները պարտավոր են կազմել, հրապարակել և Կենտրոնական բանկ ներկայացնել սույն օրենքով, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված տարեկան և միջանկյալ հաշվետվություններն ու տեղեկությունները: Հաշվետվությունների ձևերը, դրանց ներկայացման և հրապարակման կարգը, սահմանվում են Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

3. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կողմից հրապարակվող և (կամ) Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվություններն ու տեղեկությունները պետք է լինեն հավաստի և ամբողջական:

Հոդված 29. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և իր կողմից կառավարվող ֆոնդի մասին տեղեկատվությունը և դրա հրապարակումը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի վերաբերյալ հրապարակման ենթակա տեղեկությունները պետք է մատչելի լինեն յուրաքանչյուրի համար:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է մշտապես ունենալ գործող ինտերնետային կայք և իր ինտերնետային կայքում առնվազն հայերենով հրապարակել իր և իր կողմից կառավարվող ֆոնդերի վերաբերյալ առնվազն հետևյալ տեղեկությունները՝

1) ֆինանսական հաշվետվությունները (առնվազն վերջին տարեկան և վերջին եռամսյակային) և տարեկան հաշվետվությունների վերաբերյալ արտաքին աուդիտի եզրակացությունը: Ընդ որում, Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները պարտավոր են սույն կետում նշված ֆինանսական հաշվետվությունները հրապարակել նաև մամուլում,

2) Կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների կազմի և կառուցվածքի վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկատվություն,

3) Եկամտաբերության վերաբերյալ տեղեկատվություն,

4) շահութաբաժիններ վճարելու վերաբերյալ որոշումների մասին տեղեկատվություն, ինչպես նաև Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի շահութաբաժնային քաղաքականությունը սահմանող ակտերի պատճենները՝ դրանց առկայության դեպքում,

5) Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց մասին տեղեկատվություն՝ նրանց անունը (անվանումը), Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կանոնադրական կապիտալում նրանց ունեցած մասնակցության չափը,

6) կառավարչի տնօրենների խորհրդի, գործադիր մարմնի անդամների ցանկը և անձնական տվյալները (անունը, ազգանունը, ծննդյան ամսաթիվը, կենսագրությունը):

Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են սահմանվել սույն մասի 1-6-րդ կետերում նշված, ինչպես նաև այլ տեղեկությունների (բացառությամբ օրենքով սահմանված առևտրային կամ այլ զաղտնիք կամ ծառայողական տեղեկատվություն կազմող տեղեկությունների) հրապարակման ձևը, կարգը (այդ թվում՝ հրապարակման միջոցները) և պարբերականությունը:

3. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները պարտավոր են իրենց ինտերնետային կայքում կամ հասարակության համար հասանելի այլ ձևով հրապարակել օրական կտրվածքով թարմացված տեղեկություններ՝ իրենց կողմից ամառաբարկվող կենսաթոշակային ֆոնդերի մասին:

4. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները պարտավոր են ֆինանսական տարվա ավարտից հետո՝ մինչև մայիսի 1-ը, առնվազն 3000 տպաքանակ ունեցող մամուլում հրապարակել աուդիտորական եզրակացությունը և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը:

5. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչն իրավունք չունի իր գովազդում, հրապարակային օֆերտայում կամ իր անունից արված որևէ հայտարարության մեջ օգտագործելու ապակողմնորոշող այնպիսի տեղեկություններ կամ այլ անձանց կողմից այդ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի վերաբերյալ կատարված հայտարարություններ, որոնք կարող են թյուր ենթադրության կամ տարընթերցման տեղիք տալ տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական շուկայում նրա զբաղեցրած դիրքի, հեղինակության, գործարար համբավի կամ իրավական կարգավիճակի վերաբերյալ:

6. Կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների եկամտաբերության հաշվարկի մեթոդաբանությունը և եկամտաբերության մասին տեղեկատվության ներկայացման չափանիշները սահմանում է Կենտրոնական բանկը՝ համաձայնեցնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնի հետ:

7. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կողմից սույն հոդվածի համաձայն հրապարակվող կամ տրամադրվող տեղեկությունները պետք է լինեն հավաստի և ամբողջական:

Հոդված 30. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների կանոնադրական կապիտալը և դրան ներկայացվող պահանջները

Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով, որը չի կարող լինել հինգ հարյուր միլիոն դրամից պակաս՝ պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների համար և երկու հարյուր միլիոն դրամից պակաս՝ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների համար:

Հոդված 31. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի գովազդը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է իր գործունեության վերաբերյալ գովազդ համարվող ցանկացած տեղեկատվության բովանդակությունը նախապես համաձայնեցնել Կենտրոնական բանկի հետ: Եթե Կենտրոնական բանկը սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված հիմքերով 10-օրյա ժամանակահատվածում չի մերժում ներկայացված գովազդին համաձայնություն տալու վերաբերյալ կառավարչի դիմումը, ապա տվյալ գովազդին համաձայնությունը համարվում է տրված և կառավարիչը կարող է հրապարակել տվյալ գովազդը:

2. Կենտրոնական բանկը չի տալիս համաձայնություն հրապարակել գովազդային տեղեկատվությունը կամ արգելում է դրա հրապարակումը, եթե այն

1) հակասում է <<Գովազդի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքին,

2) հակասում է սույն օրենքին և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերին,

3) պարունակում է թյուր կամ ապակողմնորոշող տեղեկություններ:

3. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին արգելվում է՝

1) հրապարակվող տեղեկատվությամբ երաշխավորել կենսաթոշակային ֆոնդում ներդրումների կանխատեսված կամ ակնկալվող աճ, ինչպես նաև վճարման ենթակա կուտակային կենսաթոշակների կանխատեսված գումարների չափերը,

2) չհիմնավորված կամ ապակողմնորոշիչ խոստումների միջոցով ազդել անձի վրա՝ նրան դրդելով ընտրել տվյալ կառավարչի որևէ կենսաթոշակային ֆոնդ,

3) օգտագործել գովազդային նյութեր անբարեխիղճ մրցակցության համար՝ նշելով կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման նույնանման գործունեություն իրականացնող այլ սուբյեկտների ցանկացած թերություններ՝ անկախ այն հանգամանքից, թե այդ տեղեկություններն իրականում հավաստի են, թե ոչ:

Հոդված 32. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի գործունեության դադարումը և կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի մասնակիցների ընդհանուր ժողովն իրավունք ունի որոշում կայացնելու կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի լուծարման մասին (ինքնալուծարում), ինչպես նաև կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի միջնորդագրի հիման վրա կարող է ուժը կորցրած ճանաչվել նրա՝ պարտադիր կամ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման թույլտվությունը:

2. Ինքնալուծարման կամ պարտադիր կամ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչվելու համար կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված կարգով և պայմաններով պետք է ստանա Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությունը:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված նախնական համաձայնությունն ստացած կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը միջոցներ է ձեռնարկում իր կողմից կառավարվող բոլոր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարումը <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով այլ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի (կառավարիչների) փոխանցելու ուղղությամբ: Ընդ որում, պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման փոխանցման պայմանագիրը կնքվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված կարգով անցկացված մրցույթի արդյունքներով հաղթող ճանաչված պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի հետ: Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով սահմանվում են պահանջներ սույն մասով նախատեսված մրցույթին ներկայացված հայտերի գնահատման համար, որոնք պետք է հաշվի առնեն հայտը ներկայացնողի կողմից սահմանված կառավարման վճարները, նրա ֆինանսական վիճակը, հեղինակությունը, փորձը և այլ հանգամանքներ:

4. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի լիցենզիան կամ պարտադիր կամ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման թույլտվությունը՝ որպես պատժամիջոց ուժը կորցրած ճանաչվելու դեպքում սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված պարատականությունները կատարում է կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը (լուծարային հանձնաժողովը):

Կենսաթոշակային ֆոնդի գործունեության դադարումը իրականացվում է <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

5. Սույն հոդվածով սահմանված կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի ինքնալուծարման կամ պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչվելու մասին որոշում ընդունելուց հետո 3 օրվա ընթացքում Կենտրոնական բանկը պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել մասնակիցների ռեեստրը վարողին:

6. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը պարտավոր է 10 օրյա ժամկետում տեղեկացնել տվյալ կառավարչի կենսաթոշակային ֆոնդն ընտրած մասնակիցներին կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի գործունեության դադարման, ինչպես նաև կենսաթոշակային ֆոնդի նոր ընտրություն կատարելու նրանց իրավունքի մասին:

7. Սույն հոդվածով սահմանված կարգով պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդն այլ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի փոխանցվելու պահից 60 օրվա ընթացքում փոխանցված պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակիցներն իրավունք ունեն սույն օրենքի 40-րդ հոդվածով սահմանված կարգով անվճար փոխել այդ կենսաթոշակային ֆոնդը:

Գլուխ 6.

Կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների պահառությունը

Հոդված 33. Կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուն

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների պահառությունը իրականացվում է սույն օրենքով և <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

2. Պահառուն պարտավոր է ակտիվների պահառության ծառայությունները մատուցել պատշաճ մասնագիտական մակարդակով, ճշգրտությամբ և ուշադրությամբ՝ գործելով բարեխղճորեն՝ ելնելով բացառապես մասնակիցների շահերից (ֆիդուցիար պարտականություն):

3. Պահառուն պարտավոր է տարանջատել պահառության հանձնված յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները իր և այլ անձանց ու ֆոնդերի ակտիվներից և դրանց վերաբերյալ վարել առանձնացված հաշվառում:

4. Կենսաթոշակային ֆոնդի պահառու կարող է լինել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող այն բանկը, որն <<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով առնվազն 2 տարի մատուցում է արժեթղթերի պահառության ծառայություն:

Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին արգելվում է կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների պահառության պայմանագիր կնքել իր հետ փոխկապակցված պահառուի հետ:

5. Այն դեպքում, երբ կենսաթոշակային ֆոնդի պարտադիր կուտակային ակտիվները ներդրված են նաև Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս, ապա պահառուն անհրաժեշտության դեպքում կնքում է համապատասխան պայմանագիր օտարերկրյա պահառուի հետ՝ այդ պահառության գործառնություններն նրա միջոցով իրականացնելու համար՝ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան:

6. Պահառուն իրավունք ունի միաժամանակ իրականացնել երկու և ավելի կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների պահառությունը: Այդ դեպքում պահառուն պարտավոր է տարանջատել և վարել առանձնացված հաշվառում ինչպես իր սեփական, այնպես էլ յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների, դրանց հետ իրականացվող գործառնությունների և գրառումների վերաբերյալ:

7. Կենսաթոշակային ակտիվները չեն համարվում պահառուի սեփականությունը և դրանց վրա բռնագանձում չի կարող տարածվել պահառուի պարտավորությունների համար, ներառյալ՝ սնանկության դեպքում:

Հոդված 34. Պահառուի գործառնությունները

1. Բացի <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված գործառնություններից, պահառուն պարտավոր է Կենտրոնական բանկին ծանուցել կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կողմից սույն օրենքի, Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերի և ֆոնդի կանոնների ու պահանջների խախտման կամ նման խախտման մեջ հիմնավոր կասկածներ ունենալու մասին: Սույն մասում նշված խախտումը բացահայտելու կամ խախտման մեջ կասկածելու դեպքում պահառուն պարտավոր է 1 օրվա ընթացքում դրա մասին ծանուցել Կենտրոնական բանկին:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուն, ի լրումն <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված գործառնությունների, իրականացնում է նաև հետևյալ գործառնությունները՝

1) կազմակերպում է կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի փոխանակումը այլ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի,

2) կազմակերպում է պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի փոխանակումը այլ պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի՝ կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակիցների ռեեստրը վարողի հետ համատեղ,

3) մասնակիցների ռեեստրը վարողի և ապահովագրական ընկերության հետ համատեղ կազմակերպում է մասնակցին պատկանող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման արդյունքում ստացված միջոցների փոխանցումը ապահովագրական ընկերությանը՝ սույն օրենքի համաձայն անուիտետի պայմանագիր կնքելու նպատակով,

4) կազմակերպում է կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցին պատկանող կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարումը՝ ապահովագրական ընկերության հետ կուտակային կենսաթոշակի պայմանագիր կնքելու նպատակով,

5) իրականացնում է սույն օրենքից բխող այլ գործառնություններ:

Հոդված 35. Պահառուի պատասխանատվությունը

1. Պահառուն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և պահառուի միջև կնքված պայմանագիրը չի կարող սահմանափակել սույն օրենքով և այլ օրենքներով սահմանված պահառուի պատասխանատվությունը:

3. Պահառուն պատասխանատվություն է կրում իր գործողությունների կամ անգործության հետևանքով մասնակիցներին պատճառված վնասի համար: Այդ վնասները չեն կարող հատուցվել պահառության հանձնված պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների հաշվին:

4. Սույն օրենքի և <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն պահառուի պարտականությունների մի մասը այլ պահառուի կողմից իրականացվելու դեպքում (ենթապահառություն), հիմնական պահառուն է պատասխանատվություն կրում պատճառված վնասների համար՝ ըստ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի:

Հոդված 36. Պահառուի փոփոխությունը

1. Պահառուն կարող է իր հայեցողությամբ դադարեցնել կենսաթոշակային ֆոնդի պահառության պայմանագիրը (պայմանագրի կամավոր դադարում)՝ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 90-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

2. Իր հայեցողությամբ պայմանագիրը դադարեցնելու մտադրության դեպքում պահառուն պարտավոր է ենթադրյալ դադարեցման օրվանից առնվազն 90 օր առաջ այդ մասին տեղեկացնել կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին, Կենտրոնական բանկին և մասնակիցների ռեեստրը վարողին (պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի պահառության դեպքում):

3. Պահառուի լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչվելու, ինչպես նաև պահառուի սնանկ ճանաչվելու դեպքերում (գործունեության հարկադիր դադարում) Կենտրոնական բանկը պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին՝ որոշման ընդունման օրվանից 3 օրյա ժամկետում:

4. Տեղեկությունը ստանալուց հետո 60 օրյա ժամկետում կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է պահառության պայմանագիր կնքել այլ պահառուի հետ:

5. Կենսաթոշակային ֆոնդի պահառության պայմանագիրը դադարելուց հետո պահառուն պարտավոր է կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները և դրանց վերաբերյալ փաստաթղթերը փոխանցել նոր պահառուին: Կենսաթոշակային ֆոնդի պահառության պայմանագրի դադարեցման դեպքում պահառուն պարտավոր է շարունակել կատարել օրենքով, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով և կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով սահմանված իր պարտականությունները՝ մինչև նոր պահառուի հետ պայմանագրի կնքումը և վերջինիս ֆոնդի ակտիվների փոխանցումը: Պահառուն շարունակում է պատասխանատվություն կրել մինչև ակտիվները և փաստաթղթերը նոր պահառուին ամբողջությամբ փոխանցելը:

Գլուխ 7.

Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրությունը

Հոդված 37. Մասնակիցների կողմից պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդ ընտրելու պարտականությունը

1. Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչի մասնակիցները պարտավոր են ընտրել որևէ կենսաթոշակային ֆոնդ: Ընդ որում, յուրաքանչյուր դեպքում մասնակիցը կարող է ընտրել միայն մեկ ֆոնդ: Նույն ժամանակահատվածում մասնակցի համար (օգտին) կատարվող յուրաքանչյուր կուտակային վճար (վճարներ) չի (չեն) կարող միաժամանակ ուղղվել մեկից ավելի կենսաթոշակային ֆոնդերի:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների և նրանց կենսաթոշակային ֆոնդերի մասին ամբողջական և թարմացված տեղեկատվությունը պետք է մշտապես առկա լինի մասնակիցների ռեեստրը վարողի (այդ թվում՝ ինտերնետային կայքում) և հաշվի օպերատորի մոտ:

Հոդված 38. Կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրությունը

1. Մասնակիցը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդ ընտրելու համար պարտավոր է մասնակիցների ռեեստրը վարողին ներկայացնել կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրության դիմում՝ սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 2-րդ պարբերությունում նշված միջոցներով կամ հաշվի օպերատորի միջոցով: Դիմումի ձևը և ներկայացման կարգը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված դիմումը պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները՝

1) մասնակցի անունը և ազգանունը, անձնագրի սերիան և համարը, ծննդյան ամսաթիվը,

2) սոցիալական ապահովության քարտի համարը կամ սոցիալական ապահովության քարտ չունենալու մասին տեղեկանքի համարը,

3) մասնակցի կոնտակտային տվյալները (հեռախոս, էլեկտրոնային փոստի հասցե (առկայության դեպքում), բնակության վայր և այլն)

4) մասնակցի՝ մասնակիցների ռեեստրը վարողից տեղեկատվություն (կենսաթոշակային հաշվի քաղվածք, նամակ, էլեկտրոնային հաղորդագրություն և այլն) ստանալու նախընտրելի միջոցը,

5) ընտրված կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի անվանումը և կենսաթոշակային ֆոնդը,

6) հավաստում՝ ընտրված կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կառավարման վճարների և ֆոնդի կանոնների հետ համաձայն լինելու մասին,

7) հավաստում, որ տեղյակ է կուտակային վճարներ կատարելու իր պարտականության մասին,

8) դիմումի ներկայացման տարին, ամիսը և ամսաթիվը,

9) մասնակցի (մասնակցի լիազոր ներկայացուցչի) ստորագրությունը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դիմումը ներկայացվել է էլեկտրոնային եղանակով, որն ապահովում է անձի նույնականացումը:

3. Մասնակիցները պարտավոր են տեղեկացնել մասնակիցների ռեեստրը վարողին սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումում նշված անձնական տվյալների փոփոխության մասին:

Հոդված 39. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրությունը չկատարելը

1. Սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետում և կարգով մասնակցի կողմից կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրություն չկատարելու դեպքում մասնակցի համար կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրությունը կատարում է մասնակիցների ռեեստրը վարողը ծրագրային մոդուլի միջոցով:

Ծրագրային մոդուլը պատահականության սկզբունքով բաշխում է ընտրություն չկատարած մասնակիցներին բոլոր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների միջև այլ մասնակիցների կողմից կատարված ընտրությամբ համամասնորեն՝ հիմք ընդունելով սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը մասնակիցների կենսաթոշակային հաշիվներին փոխանցելու օրվանը նախորդող օրվա դրությամբ առկա համամասնությունը:

Կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրություն չկատարած անձանց կուտակային վճարների հաշվին ձեռք են բերվում սույն մասի 2-րդ պարբերությամբ սահմանված սկզբունքով պատահական ընտրված կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի միջին ռիսկայնության (պահպանողական (կոնսերվատիվ)) կենսաթոշակային ֆոնդի փայեր:

2. Մասնակիցների ռեեստր վարողը պարտավոր է անհապաղ գրավոր տեղեկացնել մասնակցին նրա անունից ընտրված կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և կենսաթոշակային ֆոնդի մասին, ինչպես նաև կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին և կենսաթոշակային ֆոնդը փոխելու նրա իրավունքի մասին:

Հոդված 40. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին և կենսաթոշակային ֆոնդը փոխելու մասնակցի իրավունքը

1. Մասնակիցն իրավունք ունի ցանկացած պահին անվճար փոխել նախկինում ընտրված պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդը՝ ուղղել իր հետագա կուտակային վճարները նույն կամ նոր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կողմից կառավարվող ցանկացած կենսաթոշակային ֆոնդ:

Սույն մասով սահմանված դեպքում մասնակիցը լրացնում և մասնակիցների ռեեստրը վարողին է ներկայացնում սույն օրենքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ընտրության դիմում:

2. Մասնակիցն իրավունք ունի փոխանակել պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի իր փայերը միայն այլ պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի հետ: Մասնակիցն իրավունք ունի փոխանակել իր պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը այլ կենսաթոշակային ֆոնդի (նույն կամ այլ կառավարչի կողմից կառավարվող) փայերով՝ մասնակիցների ռեեստրը վարողին ֆոնդի փայերի փոխանակման դիմում ներկայացնելու միջոցով: Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը փոխանակելու դեպքում մասնակցից կարող է գանձվել փոխանակման ենթակա փայերի մարման վճար սույն օրենքի 45-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերին համապատասխան:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դիմումը պետք է պարունակի սույն օրենքի 38-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված տեղեկությունները, ինչպես նաև նախկին և նոր ընտրված կենսաթոշակային ֆոնդերի և դրանց կառավարիչների անվանումները: Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դիմումի ձևը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

4. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը մերժում է սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով նախատեսված դիմումը, եթե այն չի համապատասխանում սույն օրենքի կամ սույն օրենքի հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջներին:

Մասնակիցների ռեեստրը վարողը պարտավոր է 5 օրյա ժամկետում տեղեկացնել դիմում ներկայացրած մասնակցին դիմումը մերժելու մասին՝ նշելով մերժելու պատճառները:

5. Այն դեպքում, երբ սույն հոդվածի 2-րդ մասի կամ սույն օրենքի 45-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն պետք է վճար գանձվի կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը փոխանակելու դեպքում, ապա մասնակիցների ռեեստրը վարողը պետք է տեղեկացնի մասնակցին այդ մասին՝ նշելով վճարման ենթակա գումարի չափը:

6. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված դիմումը մասնակիցների ռեեստր վարողին ներկայացնելու պահից սկսած մասնակցի համար (օգտին) կատարվող կուտակային վճարները ուղղվում են նոր ընտրված կենսաթոշակային ֆոնդ:

7. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի փոխանակումն իրականացվում է մասնակցի սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դիմումը ստանալուց հետո 10 օրվա ընթացքում:

8. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը փոխանակելու դեպքում հիմք են ընդունվում համապատասխան ֆոնդերի փայերի նույն օրվա համար հաշվարկված և հրապարակված հետգնման (մարման) և տեղաբաշխման գները՝ հաշվի առնելով սույն օրենքի, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 29-րդ հոդվածի և 32-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջները:

9. Սույն հոդվածի 4-րդ և 5-րդ մասերով նախատեսված պարտավորությունները մասնակիցների ռեեստրը վարողը կարող է իրականացնել տեղեկատվական համակարգի միջոցով՝ մասնակիցների ռեեստրը վարողի ինտերնետային կայքի կամ հաշվի օպերատորի միջոցով:

10. Կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի փոխանակումն արգելվում է, եթե կասեցված է փոխանակման ենթակա փայերի հետգնումը (մարումը) կամ նոր ֆոնդերի փայերի թողարկումը՝

1) Կենտրոնական բանկի և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնի համատեղ որոշմամբ, կամ

2) պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կանոնների համաձայն՝ ֆոնդի կանոններով սահմանված հիմքերով: Ընդ որում պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով կարող են սահմանվել միայն Կենտրոնական բանկի և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնի համատեղ որոշմամբ սահմանված փայերի հետգնման (մարման) կամ նոր ֆոնդերի փայերի թողարկման կասեցման հիմքերը: Սույն կետով սահմանված դեպքում փոխանակման ենթակա փայերի հետգնումը (մարումը) կամ նոր ֆոնդերի փայերի թողարկումը կարող է կասեցվել ոչ ավել, քան 3 ամիս ժամկետով՝ նախապես տեղեկացնելով Կենտրոնական բանկին և պահառուին փայերի հետգնման (մարման) կամ նոր ֆոնդերի փայերի թողարկման կասեցման մասին՝ նշելով դրա հիմքերը, ինչպես նաև այդ մասին տեղեկատվությունը երեք օրվա ընթացքում հրապարակելով առնվազն 3000 տպաքանակ ունեցող հանրապետական տարածում ունեցող մամուլով:

Գլուխ 8.

Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրումը

Հոդված 41. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրման սկզբունքները

1. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվները կարող են ներդրվել բացառապես սույն օրենքի, սույն օրենքի համաձայն ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի, ինչպես նաև տվյալ ֆոնդի կանոնների պահանջներին համապատասխան:

Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները պարտավոր են իրենց կողմից կառավարվող յուրաքանչյուր պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդում ունենալ առնվազն 1 տոկոս մասնակցություն սեփական ակտիվներից: Սույն պարբերությամբ սահմանված նվազագույն չափը նվազելու դեպքում կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է 1 ամսվա ընթացքում ավելացնել համապատասխան կենսաթոշակային ֆոնդում իր մասնակցությունը մինչև 1 տոկոս: Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների կառավարչի սեփական միջոցներից ներդրումները փայերի վերածման կարգը սահմանում է Կենտրոնական բանկը:

2. Նպատակ ունենալով առավելագույնի հասցնել ներդրումների արդյունավետությունը՝ հոգուտ պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակիցների, պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ներդրումները պետք է հիմնված լինեն հետևյալ սկզբունքների վրա՝

1) ակտիվների ապահովություն և եկամտաբերություն,

2) ռիսկերի դիվերսիֆիկացիա,

3) համարժեք իրացվելիության ապահովում:

3. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրումը սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերում նշվածներից տարբեր այլ նպատակներով ու սկզբունքների հիման վրա, համարվում է կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի ստանձնած պարտավորությունների խախտում:

4. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է ներդնել ռիսկերի կառավարման այնպիսի համակարգ, որը հնարավորություն կտա ցանկացած ժամանակ հսկել և գնահատել դիրքերի ռիսկերը և դրանց բաժինը կենսաթոշակային ֆոնդի ընդհանուր ռիսկի մեջ:

Ռիսկերի կառավարման համակարգին ներկայացվող պահանջները սահմանվում են Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:

Հոդված 42. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի նկարագրությունը

1. Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ֆոնդերն են՝

1) հավասարակշռված ֆոնդ, որի կանոնների համաձայն բաժնային արժեթղթերի և դրանց հեջավորման նպատակով ձեռք բերված ածանցյալ գործիքների կշիռը ֆոնդի ակտիվներում չի կարող գերազանցել 50 տոկոսը.

2) պահպանողական (կոնսերվատիվ) ֆոնդ, որի կանոնների համաձայն բաժնային արժեթղթերի և դրանց հեջավորման նպատակով ձեռք բերված ածանցյալ գործիքների կշիռը ֆոնդի ակտիվներում չի կարող գերազանցել 25 տոկոսը.

3) կայուն եկամտային ֆոնդ, որի կանոնների համաձայն ակտիվները չեն կարող ներդրվել բաժնային արժեթղթերում և դրանց վրա հիմնված ածանցյալ գործիքներում:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները պարտավոր են յուրաքանչյուր պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի համար Կենտրոնական բանկ գրանցման ներկայացնել ֆոնդի կանոնները, որը բացի <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պահանջներից, պետք է նախատեսի՝

1) ֆոնդի կառավարչի փայերի թողարկման և մարման ընթացակարգը,

2) ծրագրային վճարների հաշվարկման և կատարման կարգը,

3) կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի մարման և ստացված միջոցները ապահովագրական ընկերությանը փոխանցելու կարգը,

4) պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ներդրումների հետ կապված որոշումներ ընդունելու համար նախատեսված ընթացակարգերը և պատասխանատու պաշտոնատար անձանց:

Յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչ պարտավոր է առաջարկել առնվազն պահպանողական (կոնսերվատիվ) ֆոնդ:

3. Կենտրոնական բանկը կարող է ընդունել նորմատիվ իրավական ակտեր, որոնք լրացուցիչ պահանջներ կսահմանեն կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների համար:

4. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի յուրաքանչյուր պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդ պետք է նույն կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի այլ պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերից տարբերվի բաժնային արժեթղթերում ներդրումների թույլատրելի սահմանաչափի առնվազն 15 տոկոս տարբերությամբ:

5. Սույն հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերի իմաստով բաժնային արժեթղթերը չեն ներառում այն ներդրումային ֆոնդերի փայերը (բաժնետոմսերը), որոնց կանոնների (կանոնադրության) համաձայն ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել միայն սույն օրենքի 43-րդ հոդվածով նախատեսված բանկային ավանդներում, պարտքային արժեթղթերում կամ դրանց հեջավորման նպատակով ձեռք բերվող ածանցյալ գործիքներում:

Հոդված 43. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների թույլատրելի ներդրումները

1. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում:

2. Արտասահմանում պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել՝

1) Տնտեսական Համագործակցության և Զարգացման կազմակերպության (այսուհետ՝ ՏՀԶԿ) կամ Եվրոպական Միության (այսուհետ՝ ԵՄ) անդամ պետությունների բանկային համակարգը վերահսկող լիազորված մարմնի կողմից արտոնագրված և վերահսկվող ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներում և բանկային հաշիվներում,

2) ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների, ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների կենտրոնական բանկերի կողմից թողարկված կամ ամբողջությամբ երաշխավորված արժեթղթերում,

3) ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների կապիտալի շուկան վերահսկող լիազորված մարմնի կողմից գրանցված և վերահսկվող կարգավորվող շուկաներում առևտրին թույլատրված արժեթղթերում,

4) ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների կապիտալի շուկան վերահսկող լիազորված մարմնի կողմից գրանցված և վերահսկվող ներդրումային ֆոնդերի փայերում (բաժնետոմսերում),

5) ածանցյալ գործիքներում՝ միայն հեջավորման նպատակով:

Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են սահմանվել օտարերկրյա թողարկողների կամ դրանց կողմից թողարկված արժեթղթերի նկատմամբ նվազագույն չափանիշներ, որոնցում կարող են ներդրվել պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները:

3. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել՝

1) բանկային հաշիվներում և ավանդներում, եթե տվյալ բանկը չի գտնվում անվճարունակության (սնանկության) գործընթացում,

2) Հայաստանի Հանրապետության կամ Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված կամ ամբողջությամբ երաշխավորված արժեթղթերում,

3) Հայաստանի Հանրապետությունում գործող կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերում,

4) այն ներդրումային ֆոնդերի կողմից թողարկված արժեթղթերում, որոնք վերահսկվում են Կենտրոնական բանկի կողմից,

5) ածանցյալ գործիքներում՝ միայն հեջավորման նպատակով:

Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են սահմանվել Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձանց կամ դրանց կողմից թողարկված արժեթղթերի նկատմամբ նվազագույն չափանիշներ, որոնցում կարող են ներդրվել պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները:

4. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները չեն կարող ձևավորվել փոխառու միջոցների հաշվին, բացառությամբ, եթե փոխառությունները ներգրավվել են մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով և տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների մինչև 10 տոկոսի չափով և եթե տվյալ փոխառությունների ներգրավման արդյունքում չեն խախտվում սույն օրենքով նախատեսված սահմանաչափերը:

Հոդված 44. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրման սահմանափակումները

1. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները սույն օրենքի 43-րդ հոդվածում թվարկված ֆինանսական գործիքներում կարող են ներդրվել միայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված քանակային և արժույթային սահմանափակումների շրջանակներում:

2. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները չեն կարող ներդրվել՝

1) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և պահառուի, ինչպես նաև դրանց հետ փոխկապակցված անձանց կողմից թողարկված արժեթղթերում,

2) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի աուդիտն իրականացնող անձի կողմից թողարկված արժեթղթերում,

3) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին կամ պահառուին խորհրդատվական ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից թողարկված արժեթղթերում,

4) ածանցյալ գործիքներում, բացառությամբ հեջավորման նպատակով ներդրումների,

5) այն ակտիվներում, որոնց օտարումն արգելված կամ սահմանափակված է,

6) անշարժ գույքում կամ այլ ֆիզիկական ակտիվներում (արվեստի գործեր, հուշադրամներ, սրբապատկերներ, անտիկվար ապրանքներ, թանկարժեք մեքենաներ և այլն):

3. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներում ներառված արժեթղթերը չեն կարող կարգավորվող շուկայից դուրս վաճառվել կամ ցանկացած այլ ձևով օտարվել՝

1) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուին,

2) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին,

3) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի կառավարման մարմնի անդամներին,

4) սույն մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ ենթակետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված անձանց:

4. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը և պահառուն չեն կարող մեկը մյուսին տրամադրել փոխառություններ կամ երաշխավորել պարտավորությունների կատարումը:

5. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է ձեռնարկել քայլեր համապատասխանեցնելու կենսաթոշակային ֆոնդի ներդրումները սույն օրենքի պահանջներին և ապահովել հնարավոր առավելագույն շահութաբերություն, պահել ու խնայել կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվները, եթե սույն հոդվածի 1-ին մասի հիման վրա սահմանված սահմանափակումները խախտվել են որպես հետևանք՝

1) շուկայական գների փոփոխության, որոնք հիմք են հանդիսացել ակտիվների գնահատման համար,

2) արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության,

3) կազմակերպությունների միջև տնտեսական և կազմակերպական հարաբերությունների փոփոխության, որոնց բաժնետոմսերում ներդրվել են կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները,

4) կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամքից անկախ և հսկողությունից դուրս այլ հանգամանքների:

6. Սույն օրենքով նախատեսված ներդրումների համապատասխանությունը պետք է ավարտվի ոչ ուշ քան 6 ամսվա ընթացքում, սկսած այն օրվանից, երբ խախտումը տեղի է ունեցել կամ ակտիվների գնահատման արդյունքում հայտնի է դարձել խախտման մասին:

7. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է իրականացնել ֆոնդի ակտիվներում ներառված արժեթղթերով ամրագրված իրավունքները՝ ելնելով բացառապես մասնակիցների շահերից:

Գլուխ 9.

Ծառայությունների համար վճարները

Հոդված 45. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցի հաշվին կատարվող վճարներ և պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներից գանձվող վճարներ և կատարվող ծախսեր

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման համար պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներից գանձում է վճար (կառավարչի պարգևավճար)՝ սույն օրենքի 47-րդ հոդվածում նշված չափով:

Բացի սույն մասի առաջին պարբերությամբ սահմանված պարգևավճարից, կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների հաշվին կարող է կատարել նաև տվյալ պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման հետ կապված ծախսերը, որոնց կազմը և առավելագույն չափը սահմանում է Կենտրոնական բանկը՝ համաձայնեցնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնի հետ:

Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվներից, բացի սույն օրենքով սահմանված վճարներից և ծախսերից, այլ նվազեցումներն արգելված են:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով, բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքերի, կարող է սահմանվել պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման վճար, որը չի կարող գերազանցել մարվող փայերի հաշվարկային արժեքի 1 տոկոսը:

3. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման վճար չի գանձվում սույն օրենքով սահմանված կարգով կենսաթոշակի անցնելիս կուտակված միջոցները անուիտետի, ծրագրային վճարի կամ միանվագ վճարի տեսքով ստանալու, ինչպես նաև հետևյալ դեպքերում.

- 1) մասնակցի կողմից իր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը նույն կառավարչի այլ կենսաթոշակային ֆոնդի փայերով փոխանակելու դեպքում.
- 2) սույն օրենքի 32-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված հիմքերով կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի փոխանակման դեպքում.
- 3) մասնակցի կողմից 12 ամսվա ընթացքում առաջին անգամ իր փայերը այլ կենսաթոշակային ֆոնդի փայերով փոխանակման գործարքի դեպքում.
- 4) սույն օրենքի համաձայն անձի համար կենսաթոշակային հաշիվ բացելուց հետո սույն օրենքի 38-րդ կամ 39-րդ հոդվածներով սահմանված կարգով մասնակցի կողմից (մասնակցի համար) առաջին անգամ ընտրված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի առաջին անգամ փոխանակման դեպքում.
- 5) ժառանգի կողմից սույն օրենքի 12-րդ գլխի համաձայն ժառանգված փայերի առաջին փոխանակման գործարքի դեպքում:

Հոդված 46. Պահառուի ծառայությունների համար վճարները

Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի ծառայությունների համար վճարները կատարվում են համաձայն կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի հետ կնքված պայմանագրի՝ տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի հաշվին:

Հոդված 47. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի պարգևավճարը

1. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչն իր կողմից կառավարվող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով սահմանում է տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման համար տարեկան պարգևավճարներ և դրանց հաշվարկման կարգը:

2. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման տարեկան պարգևավճարի չափը չպետք է գերազանցի տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների շուկայական արժեքի 1.5 տոկոսը:

Հոդված 48. Մասնակիցների ռեեստրը վարողի ծառայությունների համար վճարները

1. Մասնակիցների ռեեստրը վարողի ծառայությունների համար վճարները կատարվում են համաձայն կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի հետ կնքված պայմանագրի՝ տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի հաշվին:

Մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից գանձվող վճարների չափը պետք է լինի տնտեսապես հիմնավորված և նրա համար ապահովի ողջամիտ եկամտաբերություն:

2. Մասնակիցները ռեեստրը վարողի ծառայությունների համար վճարի առավելագույն չափը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և մասնակիցների ռեեստրը վարողի միջև կնքված պայմանագրով:

3. Մասնակիցներից՝ մասնակիցների ռեեստրը վարողին ուղղված սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված կամ ժառանգության ձևակերպման վերաբերյալ դիմումի համար մասնակցից կամ նրա ժառանգից գանձվում է վճար, որը չի կարող լինել ավելի, քան այդ նպատակով կատարվող ծախսերի և ողջամիտ շահութաբերության հանրագում

Գլուխ 10.

Մասնակիցների կողմից կատարած պարտադիր կուտակային վճարների վերադարձելիության երաշխավորումը և դրա ընթացակարգը

Հոդված 49. Մասնակիցների կողմից կատարված պարտադիր կուտակային վճարների երաշխավորումը

1. Մասնակիցների կողմից կատարված պարտադիր կուտակային վճարների ամբողջ գումարի՝ ձեռքարկված տարեկան գնաճով, վերադարձելիությունը երաշխավորվում է:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գումարի վերադարձելիությունը գումարի 20 տոկոսով երաշխավորվում է սույն օրենքի հիման վրա ստեղծված Երաշխիքային ֆոնդի կողմից, իսկ մնացած 80 տոկոսով՝ Հայաստանի Հանրապետության կողմից:

Հոդված 50. Երաշխավորված պարտադիր կուտակային վճարների հատուցման դեպքը

1. Մասնակիցների կողմից կատարված պարտադիր կուտակային վճարների հատուցման դեպք է համարվում այն իրավիճակը, երբ սույն օրենքի 54-րդ հոդվածով սահմանված դիմումը ստանալու օրվա դրությամբ անձի կենսաթոշակային հաշվում առկա պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի (ֆոնդերի) փայերի հաշվարկային արժեքների հանրագումարը փոքր է սույն օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գումարից:

2. Յուրաքանչյուր մասնակցին սույն գլխով նախատեսված հատուցումն իրականացվում է միայն մեկ անգամ:

Հոդված 51. Երաշխիքային ֆոնդի միջոցները և երաշխիքային վճարները

1. Երաշխիքային ֆոնդի միջոցները ձևավորվում են սույն օրենքով սահմանված երաշխիքային վճարների գումարներից, դրանց կառավարումից ստացված եկամուտներից, կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների նկատմամբ սույն օրենքի 52-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն ձեռք բերած պահանջի հիման վրա ստացված գումարներից, այլ եկամուտներից ու միջոցներից:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների կողմից կատարվող երաշխիքային վճարների գումարները կուտակվում են Երաշխիքային ֆոնդի՝ Կենտրոնական բանկում գտնվող հաշվում:

3. Երաշխիքային ֆոնդի միջոցները կարող են օգտագործվել բացառապես սույն օրենքով նախատեսված կարգով և պայմաններով երաշխավորված պարտադիր կուտակային կենսաթոշակների հատուցման և Երաշխիքային ֆոնդի կառավարման այլ գործառնական ու վարչական ծախսերի և կապիտալ ներդրումների ծրագրի իրականացման համար, որոնք սահմանված են <<Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի համար:

4. Երաշխիքային ֆոնդի կառավարման տարեկան վարչական ծախսերը և կապիտալ ներդրումները չեն կարող գերազանցել հավաքագրված երաշխիքային վճարների 0.1 տոկոսը:

5. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչները, բացառությամբ անվճարունակ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների, պարտավոր են սույն օրենքով նախատեսված կարգով Երաշխիքային ֆոնդին վճարել միանվագ և պարբերական երաշխիքային վճարներ: Երաշխիքային վճարների հաշվարկման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

6. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման թույլտվություն ստանալու պահից տասնօրյա ժամկետում իրենց հաշվին վճարում են միանվագ երաշխիքային վճար՝ 15 միլիոն դրամ գումարի չափով:

7. Պարբերական երաշխիքային վճարները կատարվում են եռամսյակը մեկ՝ մինչև տվյալ եռամսյակին հաջորդող ամսվա տասներորդ աշխատանքային օրը: Պարբերական երաշխիքային վճարների գումարի չափը հաշվարկվում է կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կողմից կառավարվող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների տարեկան 0.02 տոկոսի չափով՝ օրական կտրվածքով: Ընդ որում, պարբերական երաշխիքային վճարները կատարվում են համապատասխան պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների հաշվին:

8. Երաշխիքային ֆոնդում կուտակված միջոցները հանդիսանում են Հայաստանի Հանրապետության սեփականությունը:

9. Եթե հաշվետու եռամսյակի վերջին օրը Երաշխիքային ֆոնդի միջոցները, բացառությամբ վարկերի, փոխառությունների, երաշխիքների, դրամաշնորհների, նվիրատվությունների և նվիրաբերությունների, գերազանցում են տվյալ եռամսյակի վերջին օրվա դրությամբ երաշխիքային վճարներ կատարող բոլոր պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների կողմից կառավարվող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների 2.5 տոկոսը, ապա կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները պարբերական երաշխիքային վճարներ չեն կատարում: Այդ մասին Երաշխիքային ֆոնդը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչներին և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնին հայտնում է մինչև հաշվետու եռամսյակին հաջորդող ամսվա հինգերորդ օրը:

10. Սույն հոդվածով սահմանված երաշխիքային վճարները չկատարելու դեպքում այդ գումարների վրա հաշվարկվում են երաշխիքային վճար կատարելու համար սահմանված օրվա դրությամբ գործող բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի եռապատիկի չափով տոկոսներ, որոնք վճարվում են չվճարող կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի հաշվին:

Հոդված 52. Մասնակիցների կողմից կատարված երաշխավորված կուտակային վճարումների հատուցումը, տեղեկատվության փոխանակումը և վերահսկողությունը

1. Հատուցման դեպքի առկայության մասին որոշումը մասնակիցների ղեկավարը վարողն ընդունում է սույն օրենքի 54-րդ հոդվածի 3-րդ մասի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված դիմումը ստանալուց հետո 5 օրվա ընթացքում, որից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակցին հայտնում է հատուցման դեպքի առկայության (կամ դրա բացակայության) և սույն օրենքի 50-րդ հոդվածով նախատեսված տարբերության չափի մասին:

2. Հատուցման դեպքի առկայության փաստը բացահայտելուց հետո՝ 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակիցների ղեկավարը վարողն այդ մասին (ներառյալ սույն օրենքի 50-րդ հոդվածով նախատեսված տարբերության չափի) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով տեղեկացնում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնին և Երաշխիքային ֆոնդին՝ ներկայացնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած փաստաթղթերը և տեղեկությունները:

3. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմինը և Երաշխիքային ֆոնդը, սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված փաստաթղթերն ու տեղեկություններն ստանալուց հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, հատուցման դեպքի առկայության փաստը հաստատված համարելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով մասնակիցների ղեկավարը վարողին են փոխանցում սույն օրենքի 50-րդ հոդվածով նախատեսված տարբերության գումարը՝ յուրաքանչյուրը իր՝ սույն օրենքի 49-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված մասնաբաժնին համապատասխանող չափով:

4. Մասնակիցների ղեկավարը վարողը պարտադիր կուտակային կենսաթոշակը վճարելիս մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում գտնվող բոլոր փայերի մարումից ստացված գումարին միացնում է սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով ստացած գումարը: Եթե մասնակիցը, ստանալով սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված գումարը, ցանկանում է կենսաթոշակը ստանալ ծրագրային վճարի տեսքով, ապա սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված գումարի հաշվին սույն օրենքի 11-րդ հոդվածով սահմանված կարգով մասնակցի համար ձեռք են բերվում այն կենսաթոշակային ֆոնդի փայեր, որին մասնակիցը վճարումներ է կատարելիս եղել սույն օրենքի 54-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դիմումը ներկայացնելու պահին:

5. Երաշխավորված պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարների՝ ճշգրտված տարեկան գնաճով, հատուցումն իրականացնելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետությունը և Երաշխիքային ֆոնդը հատուցած գումարի և հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերի չափով հետադարձ պահանջի իրավունք են ձեռք բերում համապատասխան կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի նկատմամբ, եթե հատուցման դեպքն առաջացել է տվյալ կառավարչի գործողությունների կամ անգործության հետևանքով, բացառությամբ երբ կառավարիչն ապացուցում է, որ գործել է իր ֆիզիոցիար պարտականությունների շրջանակում:

6. Երաշխիքային ֆոնդի և Կենտրոնական բանկի, ինչպես նաև Երաշխիքային ֆոնդի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի միջև տեղեկությունների փոխանակման կարգը և պայմանները սահմանվում են Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:

7. Երաշխիքային ֆոնդի և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնի միջև տեղեկությունների փոխանակման կարգը և պայմանները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից:

8. Երաշխիքային ֆոնդի կողմից սույն օրենքով, Երաշխիքային ֆոնդի գործունեությունը կարգավորող այլ օրենքներով և դրանց համապատասխան ընդունված իրավական այլ ակտերով սահմանված գործունեության, Երաշխիքային ֆոնդի, ինչպես նաև դրա տնօրենի նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում և պատասխանատվության միջոցներ է կիրառում Կենտրոնական բանկը՝ <<Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին>> և <<Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված կարգով և պայմաններով:

Գլուխ 11.

Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակների վճարումը

Հոդված 53. Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակների տեսակները

1. Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակների տեսակներն են՝

- 1) անուիտետները,
- 2) ծրագրային վճարները,
- 3) միանվագ վճարները:

2. Կուտակային կենսաթոշակի չափը որոշվում է մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում առկա կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի արժեքի և կուտակային կենսաթոշակների ստացման ժամանակահատվածի հիման վրա:

3. Անուիտետների և ծրագրային վճարների հաշվարկման համար մասնակիցների ռեեստրը վարողը և ապահովագրական ընկերությունները պետք է օգտագործեն երկու սեռի համար ունիվերսալ մահացության աղյուսակներ:

4. Կուտակային կենսաթոշակների վրա բռնագանձում կարող է տարածվել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 54. Մասնակցի պարտադիր կուտակային կենսաթոշակների ստացման կարգը կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո

1. Մասնակիցը կուտակային կենսաթոշակ ստանալու իրավունք է ձեռք բերում, եթե լրացել է մասնակցի կենսաթոշակային տարիքը, բացառությամբ սույն օրենքով սահմանված դեպքերի: Մասնակիցը կարող է սույն օրենքով սահմանված կարգով տնօրինել իր պարտադիր կուտակային կենսաթոշակը անկախ պետական կենսաթոշակը ստանալու փաստից:

2. Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակ ստանալու ցանկություն ունենալու դեպքում պարտադիր կուտակային կենսաթոշակ ստանալ ցանկացող մասնակիցը դիմում է ներկայացնում մասնակիցների ռեեստրը վարողին իր կենսաթոշակային հաշվում առկա պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի (ֆոնդերի) փայերի, դրանց ընդհանուր հաշվարկային արժեքի, ինչպես նաև մասնակցի միջոցները հավասարաչափ ամսական վճարների վերածելու դեպքում ամսական գումարի մասին տեղեկանք ստանալու վերաբերյալ: Մասնակիցների ռեեստր վարողը պարտավոր է դիմումը ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակցին տրամադրել տեղեկանք՝ սույն մասի 1-ին նախադասությամբ նշված տեղեկություններով: Մասնակցի կողմից մասնակիցների ռեեստրը վարողին ներկայացվող դիմումի, ինչպես նաև մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից մասնակցին տրամադրվող տեղեկանքի ձևը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով: Կենսաթոշակային հաշվի հաշվեկշիռը կազմվում է պարտադիր կուտակային բաղադրիչին մասնակցելու օրվանից սկսած մինչև մասնակիցների ռեեստրը վարողին դիմում ներկայացնելու օրը:

3. Կախված մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում առկա պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի (ֆոնդերի) փայերի ընդհանուր հաշվարկային արժեքից, մասնակիցն իր պարտադիր կուտակային կենսաթոշակը կարող է ստանալ հետևյալ ձևերով.

ա) եթե մասնակցի միջոցները սույն օրենքի 53-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն հավասարաչափ ամսական վճարների վերածելու դեպքում ամսական գումարը փոքր է հիմնական կենսաթոշակի 75 տոկոսից կամ հավասար դրան, ապա մասնակիցն իրավունք ունի կուտակային կենսաթոշակը ստանալ ծրագրային վճարների (բացառությամբ սույն օրենքի 52-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքի) կամ միանվագ վճարի ձևով,

բ) եթե մասնակցի միջոցները սույն օրենքի 53-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն հավասարաչափ ամսական վճարների վերածելու դեպքում ամսական գումարը մեծ է հիմնական կենսաթոշակի 75 տոկոսից, բայց փոքր այդ կենսաթոշակի հնգապատիկից, ապա մասնակիցը պարտավոր է իր պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման արդյունքում ստացված գումարի չափով սույն օրենքով սահմանված կարգով կնքել անուիտետի պայմանագիր,

գ) եթե մասնակցի միջոցները սույն օրենքի 53-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն հավասարաչափ ամսական վճարների վերածելու դեպքում ամսական գումարը գերազանցում է հիմնական կենսաթոշակի հնգապատիկը, ապա մասնակիցը պարտավոր է իր պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մի մասի մարման արդյունքում ստացված գումարի չափով սույն օրենքով սահմանված կարգով կնքել հիմնական կենսաթոշակի հնգապատիկն ապահովող անուիտետի պայմանագիր, իսկ մնացած մասը մասնակիցն իրավունք ունի ստանալ ծրագրային վճարների (բացառությամբ սույն օրենքի 52-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքի) կամ միանվագ վճարի ձևով:

Իր ընտրության վերաբերյալ դիմումը մասնակիցը պարտավոր է ներկայացնել մասնակիցների ռեեստրը վարողին:

4. Անուիտետ ստանալու իրավունքը ծագում է անկախ այն հանգամանքից՝ մասնակիցն այլ աղբյուրներից անուիտետ, պետական կենսաթոշակ կամ նպաստ ստանում է, թե ոչ:

Հոդված 55. Մասնակցի միջոցներն ապահովագրական ընկերությանը փոխանցելը

1. Մասնակիցը գրավոր դիմում է ներկայացնում մասնակիցների ռեեստրը վարողին՝ տեղեկացնելով ընտրված ապահովագրական ընկերության և անուիտետի պայմանագրի, ինչպես նաև փայերը մարելու և դրա արդյունքում ստացված միջոցներն ապահովագրական ընկերությանը փոխանցելու մասին: Դիմումի ձևը, ինչպես նաև դրան կից ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:

2. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը պարտավոր է տեղեկացնել պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին մարման պահանջի մասին և կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի հետ համատեղ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմակերպել մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում առկա փայերի մարումն ու դրա արդյունքում ստացված միջոցների փոխանցումը մասնակցի դիմումում նշված ապահովագրական ընկերությանը՝ անուիտետ գնելու նպատակով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված ժամկետում միջոցները ապահովագրական ընկերությանը չփոխանցելու դեպքում մասնակիցների ռեեստրը վարողը յուրաքանչյուր կետանցված

օրվա համար մասնակցին վճարում է տույժ՝ չփոխանցված գումարի 0.01 տոկոսի չափով: Սույն մասով նախատեսված տույժ վճարելու դեպքում մասնակիցների ռեեստրը վարողն իրավունք ունի հետադարձ պահանջ ներկայացնել տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուին, եթե կետանցը տեղի է ունեցել պահառուի մեղքով:

4. Ապահովագրական ընկերությունն իր հետ պայմանագիր կնքած մասնակցին գրավոր տեղեկացնում է սույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն դրամական միջոցների ստացման և դրանց չափի մասին՝ ստանալու օրվան հաջորդող 7 օրվա ընթացքում:

Հոդված 56. Անուիտետների տեսակները

1. Անուիտետի տեսակներն են՝

1) 10 կամ 5 տարով երաշխավորված անուիտետ (այսուհետ՝ որոշակի ժամկետով երաշխավորված անուիտետ),

2) ամուսինների անուիտետ՝ 10 կամ 5 տարի երաշխավորված ժամկետով:

2. Որոշակի ժամկետով երաշխավորված անուիտետը վճարվում է ցմահ, սակայն եթե անձը մահանում է նախքան 10 կամ 5 տարի (ըստ պայմանագրի) երաշխավորված ժամանակահատվածը լրանալը, ապա օրենքով ժառանգ համարվող անձինք իրավունք ունեն ապահովագրական ընկերությունից ետ ստանալ որոշակի ժամկետով երաշխավորված անուիտետի մնացորդային գումարը:

3. Ամուսինների անուիտետը վճարվում է ցմահ՝ այն անձին, ինչպես որի այն նշանակվել է: Անձի մահից հետո, անուիտետը շարունակվում է վճարվել վերջինիս ողջ մնացած ամուսնուն՝ ցմահ՝ անուիտետի պայմանագրում նախատեսված գումարի չափով: Եթե ամուսիններից երկուսն էլ մահանում են երաշխիքային ժամանակահատվածում, նրանց ժառանգները ստանում են չվճարված գումարի անուիտետի պայմանագրով սահմանված մասը:

4. Անուիտետի վճարման պայմանագրից բխող պարտավորական իրավունքները չեն կարող գրավադրվել որպես մեկ այլ պարտավորության կատարման ապահովման միջոց:

Հոդված 57. Անուիտետի պայմանագիր կնքելը

1. Ապահովագրական ընկերությունը անուիտետի պայմանագրով պարտավորվում է մասնակցի համար սույն օրենքի 55-րդ հոդվածի համաձայն իրեն միանվագ փոխանցված դրամական միջոցների դիմաց մասնակցին վճարել անուիտետ: Ապահովագրական ընկերությունը պարտավոր է անուիտետի պայմանագիր կնքել յուրաքանչյուր մասնակցի հետ, ով ընտրել է տվյալ ապահովագրական ընկերության որևէ անուիտետ (իրապարակային պայմանագիր):

2. Մասնակիցն ու ապահովագրական ընկերությունը կնքում են անուիտետի վճարման պայմանագիր՝ հաշվի առնելով սույն օրենքով և դրանից բխող նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված պահանջները:

3. Անուիտետ վճարելու մասին պայմանագիր կնքելու համար մասնակիցը ապահովագրական ընկերություն է ներկայացնում (թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակով) մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից սույն օրենքի 54-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն տրամադրած տեղեկանքը մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում առկա կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի ընդհանուր հաշվարկային արժեքի վերաբերյալ:

4. Անուիտետի պայմանագիր կնքելիս ապահովագրական ընկերությանն արգելվում է մասնակցից պահանջել վերջինիս առողջական վիճակի վերաբերյալ կամ հիվանդության պատմությունից որևէ տեղեկատվություն:

5. Անուիտետի պայմանագրում նշվում են՝

1) անուիտետի տեսակը,

2) մասնակցի տարիքը,

- 3) ապահովագրական ընկերությանը միանվագ փոխանցված գումարի չափը,
- 4) վճարման ենթակա անուիտետի չափը, ժամկետը և վճարման պարբերականությունը,
- 5) անուիտետի պայմանագրի դադարման հիմքերը և պայմանները,
- 6) պատասխանատվությունը անուիտետի պայմանագրի պայմանները խախտելու դեպքում,
- 7) օրենքով սահմանված այլ պայմաններ:

6. Անուիտետի պայմանագրում, բացի սույն օրենքով և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով նախատեսված էական պայմաններից, կողմերի հայեցողությամբ կարող են նախատեսվել սույն օրենքին և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտին չհակասող այլ դրույթներ:

Հոդված 58. Անուիտետի պայմանագրի դադարելը

1. Անուիտետի պայմանագիրը դադարում է անուիտետ ստացող անձի մահվան, իսկ ամուսինների անուիտետի պայմանագրի դեպքում՝ երկրորդ ամուսնու մահվան դեպքում, բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դեպքի:

2. Երաշխավորված ժամկետում անուիտետ ստացող անձանց մահվան դեպքում անուիտետի պայմանագիրը դադարում է պայմանագրով սահմանված մնացորդային գումարը ժառանգներին՝ օրենքով սահմանված կարգով վճարելու դեպքում:

3. Ապահովագրական ընկերության կողմից 2 անգամ անընդմեջ անուիտետ չվճարելու դեպքում անուիտետ ստացող անձը կամ նրա ամուսինն իրավունք ունեն իրենց նախաձեռնությամբ լուծել պայմանագիրը՝ պահանջելով ապահովագրական ընկերությունից կորցրած եկամտի փոխհատուցում:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նախատեսված հիմքով անուիտետի պայմանագիրը լուծելու դեպքում անուիտետի մնացորդային գումարը ենթակա է փոխանցման անձի կողմից նշված այլ ապահովագրական ընկերությանը: Սույն մասում նշված մնացորդային գումարի հաշվարկման և այլ ապահովագրական ընկերություն փոխանցման կարգը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:

Հոդված 59. Ծրագրային վճար

1. Սույն օրենքի 54-րդ հոդվածի 3-րդ մասի <<ա>> և <<գ>> ենթակետերով նախատեսված դեպքերում կուտակային կենսաթոշակը կարող է վճարվել ծրագրային վճարի տեսքով:

2. Ծրագրային վճարը մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում առկա կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի մասնակի մարումների հաշվին ամսական կտրվածքով վճարվող կենսաթոշակ է՝ բաշխված ըստ կյանքի սպասվող տևողության ամիսների:

3. Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը սահմանում է ծրագրային վճարների հաշվարկման մեթոդաբանությունը:

Հոդված 60. Միանվագ վճար

1. Միանվագ վճարը կատարվում է՝

1) սույն օրենքի 54-րդ հոդվածի 3-րդ մասի <<ա>> և <<գ>> ենթակետերով նախատեսված դեպքերում,

2) նախքան կենսաթոշակային տարիքը լրանալը անձին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության երրորդ աստիճանի սահմանափակում ունեցող հաշմանդամ ձանաչելու դեպքում,

3) մասնակցի ծայրահեղ ծանր վիճակում գտնվելու և կենսական կարևոր օրգանների անբուժելի

ախտահարումներով հիվանդ լինելու դեպքում, ինչը հավաստվում է առողջապահության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի կողմից տրված եզրակացությամբ,

4) մասնակցի մահվան դեպքում՝ սույն օրենքի 61-րդ հոդվածի 4-6-րդ մասերով սահմանված չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված հիմքերից որևէ մեկի առկայության դեպքում իրավատերը (մասնակիցը, ժառանգը կամ այլ իրավագոր ֆիզիկական անձը) դիմում է ներկայացնում մասնակիցների ռեեստրը վարողին՝ նշելով միանվագ վճար կատարելու հիմքը:

Դիմումի ձևը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:

3. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը դիմումն ստանալու օրվանից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում մարում է մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում առկա փայերը և կատարում է միանվագ վճար:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում սահմանված ժամկետում միանվագ վճարը չկատարելու դեպքում մասնակիցների ռեեստրը վարողը յուրաքանչյուր կետանցված օրվա համար մասնակցին վճարում է տույժ՝ չվճարված գումարի 0.01 տոկոսի չափով: Սույն մասով նախատեսված տույժ վճարելու դեպքում մասնակիցների ռեեստրը վարողն իրավունք ունի հետադարձ պահանջ ներկայացնել տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուին, եթե կետանցը տեղի է ունեցել պահառուի մեղքով:

5. Նախքան կենսաթոշակային տարիքը լրանալը միանվագ վճար կարող է կատարվել նաև՝

1) եթե Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին մշտական բնակության նպատակով մեկնում է արտասահման և հրաժարվում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունից,

2) Հայաստանում աշխատող օտարերկրացիներին, ովքեր վերադառնում են իրենց մշտական բնակության երկիր:

Սույն մասում նախատեսված միանվագ վճարը կարող է կատարվել միայն անկանխիկ փոխանցման միջոցով՝ համապատասխան օտարերկրյա պետությունում անձի գործող պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային հաշվին: Եթե համապատասխան օտարերկրյա պետությունում անձը չունի պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային հաշիվ կամ միջոցների փոխանցումն անհնար է որևէ այլ օբյեկտիվ պատճառով, ապա սույն մասի 1-ին և 2-րդ կետերում նշված անձինք կարող են ստանալ իրենց միջոցները սույն օրենքի 54-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը կարող է սահմանել սույն մասում նշված միանվագ վճարների կատարման կարգը և այլ պայմանները:

Գլուխ 12.

Կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի և անուիտետի ժառանգումը

Հոդված 61. Կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի և անուիտետի ժառանգումը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի և անուիտետի ժառանգման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են սույն օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը և անուիտետը կարող են ժառանգության կարգով փոխանցվել միայն ֆիզիկական անձանց և Հայաստանի Հանրապետությանը:

3. Ժառանգվել կարող են ինչպես նախքան կուտակային կենսաթոշակ ստանալը մահացած մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում առկա կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը, այնպես էլ կուտակային կենսաթոշակ ստանալու ժամանակահատվածում մահացած կենսաթոշակառուի ժառանգման ենթակա փայերը և անուիտետը :

4. Մասնակցի մահվան դեպքում նրա կենսաթոշակային հաշվում առկա կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը փոխանցվում են նրա ժառանգի կենսաթոշակային հաշվին կամ սույն օրենքով սահմանված կարգով մարվում են և ժառանգություն ստացած ժառանգներին վճարվում են միանվագ վճարի տեսքով: Ընդ որում, եթե մահացած մասնակցի կենսաթոշակային հաշվում առկա ժառանգվող կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի ընդհանուր հաշվարկային արժեքը`

1) պակաս է հիմնական կենսաթոշակի քսանհինգապատիկից, ապա փայերը մարվում են և մարման արդյունքում ստացված գումարը վճարվում է ժառանգներին միանվագ վճարի տեսքով:

2) մեծ է հիմնական կենսաթոշակի քսանհինգապատիկից, ապա հիմնական կենսաթոշակի քսանհինգապատիկի չափով փայերը մարվում են և մարման արդյունքում ստացված գումարը վճարվում է ժառանգին միանվագ, իսկ գերազանցող մասը փոխանցվում է ժառանգի պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային հաշվին, եթե նա պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից է: Եթե ժառանգորդը ցանկանում է ժառանգված փայերը փոխանակել իր հաշվում գտնվող փայերի, ապա պարտավոր է լրացնել և մասնակիցների ռեեստրը վարողին ներկայացնել սույն օրենքի 62-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումը:

5. Եթե մահացած մասնակցի ժառանգը չի հանդիսանում պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից, ապա մասնակիցների ռեեստր վարողը պարտավոր է նրա համար բացել կենսաթոշակային հաշիվ և ժառանգված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը փոխանցել այդ կենսաթոշակային հաշվին` անկախ ժառանգի տարիքից: Այդ պահից սկսած ժառանգը ձեռք է բերում կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցի համար սույն օրենքով սահմանված բոլոր իրավունքները և կրում է սույն օրենքով սահմանված բոլոր պարտականությունները, բացառությամբ պարտադիր կուտակային վճարներ կատարելու պարտականությունից: Եթե ժառանգը չի հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի և չունի մասնակիցների ռեեստրը վարողի մոտ բացված կենսաթոշակային հաշիվ, ապա նա գումարը ստանում է սույն օրենքով սահմանված կարգով` միանվագ վճարի տեսքով:

6. Մահացած կենսաթոշակառուի ժառանգման ենթակա կենսաթոշակը ժառանգներին օրենքով սահմանված չափով վճարվում են միանվագ վճարի տեսքով: Ապահովագրական ընկերությունից անուիտետի ժառանգման կարգը և դիմումի ձևը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:

7. Եթե մահացած մասնակիցը չունի ժառանգ, ապա նրան պատկանող փայերը մարվում են մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից և ձևավորված դրամական միջոցները փոխանցվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասի կանոնները կիրառվում են նաև մահացած մասնակցի կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի նկատմամբ, որոնց սեփականատերերին 3 տարի չի հաջողվել պարգել և որոնք չեն մուտքագրվել որևէ մեկի կենսաթոշակային հաշվին:

Հոդված 62. Կենսաթոշակային ակտիվների ժառանգման կարգը

1. Ժառանգության վկայականը ստանալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում ժառանգը դիմում է ներկայացնում մասնակիցների ռեեստրը վարողին ժառանգված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման և մարման արդյունքում ձևավորված դրամական միջոցները սույն օրենքով սահմանված կարգով միանվագ ստանալու կամ սույն օրենքով սահմանված կարգով ժառանգություն ստացած փայերն իր կենսաթոշակային հաշվին փոխանցելու մասին: Դիմումի հետ միասին ժառանգը պարտավոր է ներկայացնել նաև ժառանգության վկայականի պատճենը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված դիմումը կարող է ներկայացվել թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակներով: Դիմումի ձևը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:

Սույն հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված դիմումը պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները`

1) ժառանգի անունը և ազգանունը, անձնագրի սերիան և համարը,

2) ժառանգի սոցիալական ապահովության քարտի համարը կամ սոցիալական ապահովության քարտ չունենալու մասին տեղեկանքի համարը, բացառությամբ այն դեպքի, երբ անձը հանդիսանում է օտարերկրյա քաղաքացի և պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից չէ,

3) ժառանգի կոնտակտային տվյալները (հեռախոս, էլ. փոստի հասցե և այլն),

4) ժառանգի՝ մասնակիցների ռեեստրը վարողից տեղեկատվություն (նամակ, էլեկտրոնային հաղորդագրություն և այլն) ստանալու նախընտրելի միջոցը,

5) ժառանգատուի անունը և ազգանունը,

6) ժառանգատուի սոցիալական ապահովության քարտի համարը կամ սոցիալական ապահովության քարտ չունենալու մասին տեղեկանքի համարը,

7) ժառանգի կողմից ընտրված կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և կենսաթոշակային ֆոնդի անվանումը,

8) հավաստում այն մասին, որ համաձայն է սույն մասի 7-րդ կետում նշված կենսաթոշակային ֆոնդի կանոնների հետ,

9) հավաստում այն մասին, որ պահանջում է փայերի մարում և կուտակային ակտիվների միանվագ վճարում՝ նշելով իր անհատական բանկային հաշվի վավերապայմանները,

10) ժառանգության վկայականի վավերապայմանները,

11) դիմումի ներկայացման տարին, ամիսը և ամսաթիվը,

12) ժառանգի (ժառանգի լիազոր ներկայացուցչի) ստորագրությունը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դիմումը ներկայացվել է էլեկտրոնային եղանակով, որն ապահովում է անձի նույնականացումը:

Եթե ժառանգը դիմում է ներկայացրել ժառանգված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը սույն օրենքին համապատասխան ամբողջությամբ իր կենսաթոշակային հաշվին փոխանցելու մասին, ապա սույն մասի 9-րդ կետով նախատեսված տեղեկությունները չեն լրացվում:

Եթե ժառանգը դիմում է ներկայացրել ժառանգված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը մարելու և ստացված դրամական միջոցները սույն օրենքին համապատասխան ամբողջությամբ միանվագ ստանալու մասին, ապա չեն լրացվում սույն կետի 7-րդ և 8-րդ կետերով նախատեսված տեղեկությունները:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված դիմումը չի կարող հետ կանչվել կամ փոփոխվել:

4. Եթե ժառանգը դիմում է ներկայացրել ժառանգած կենսաթոշակային ֆոնդի փայերն իր կենսաթոշակային հաշվին փոխանցելու մասին, ապա այդ դիմումի նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենքի 38-րդ հոդվածի 2-րդ մասի կանոնները:

5. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումը ներկայացնելուց հետո մասնակիցների ռեեստրը վարողը պարտավոր է կազմակերպել կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի փոխանցումը ժառանգի կենսաթոշակային հաշվին և(կամ) կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարումն ու մարման արդյունքում ստացված միջոցների միանվագ վճարումը՝ դիմումը ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Փայերի մարման ժամանակ փայի հետգնման (մարման) գնի հաշվարկման նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենքի, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 29-րդ հոդվածի և 32-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջները:

6. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված դիմումը սահմանված ժամկետում չներկայացնելու դեպքում կենսաթոշակային ակտիվները շարունակում են մնալ նույն կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կառավարման ներքո մինչև 3 տարի ժամանակով: Երեք տարվա ընթացքում դիմում չներկայացնելու դեպքում փայերը մարվում են և մարման արդյունքում առաջացած միջոցները փոխանցվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե:

Հոդված 63. Կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի ժառանգման մասին դիմումը մերժելը

1. Մասնակիցների ռեեստրը վարողն իրավունք ունի մերժել սույն օրենքի 62-րդ հոդվածում նախատեսված դիմումը, եթե դիմումը չի համապատասխանում 62-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին:

Դիմումը մերժելու և դրա պատճառների մասին մասնակիցների ռեեստրը վարողը գրավոր տեղեկացնում է դիմում ներկայացրած ժառանգին:

2. Մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից սույն օրենքի 62-րդ հոդվածում նախատեսված դիմումը մերժելու դեպքում ժառանգը պարտավոր է ներկայացնել նոր դիմում, որը կհամապատասխանի սույն օրենքի 62-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին:

Գլուխ 13.

Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչ

Հոդված 64. Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչի գործունեության սկզբունքները

1. Հայաստանի Հանրապետության կենսաթոշակային համակարգի կամավոր կուտակային բաղադրիչը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա՝

1) իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց կամավոր մասնակցություն,

2) կամավոր կուտակային բաղադրիչին մասնակցության դեպքում՝ հարկային արտոնությունների տրամադրում:

2. Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմաները լինում են հետևյալ տեսակների.

1) սահմանված կենսաթոշակներ,

2) կուտակային կենսաթոշակային ավանդներ,

3) սահմանված կենսաթոշակային վճարներ:

Հոդված 65. Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային գործունեություն իրականացնելը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում միայն կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերը (կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները), բանկերը և ապահովագրական ընկերությունները իրավունք ունեն առաջարկել կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմաներ:

2. Կամավոր կուտակային կենսաթոշակների պայմանագրի սուբյեկտ կարող է լինել գործատուն, որը կամավոր կուտակային կենսաթոշակի պայմանագիր է կնքում իր աշխատակիցների օգտին, ինչպես նաև ֆիզիկական անձը, ով իրավունք ունի կամավոր կուտակային կենսաթոշակի պայմանագիր կնքել իր կամ այլ անձանց օգտին:

3. Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ֆոնդերը պարտավոր են սահմանել կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ֆոնդերի կանոնները, որոնք պետք է ներառեն կամավոր կուտակային վճարի չափը, փայերի մարման վճարի չափը, վճարների կատարման ժամկետը և պարբերականությունը, կենսաթոշակների վճարման ժամկետներն ու պարբերականությունը, ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով նախատեսված այլ պայմաններ:

4. Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմաների կանոնները կարող են փոփոխվել միայն ապագա ժամանակահատվածի համար և դրանք չեն կարող վատթարացնել մասնակիցների/շահառուների կամավոր կուտակային կենսաթոշակի պայմանները:

5. Անձը կարող է մասնակցել միաժամանակ մեկից ավելի կամավոր սխեմաների:

6. Անձը կամավոր կենսաթոշակ ստանալու իրավունք է ձեռքբերում կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո, բացառությամբ սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված դեպքերի:

7. Մինչև կենսաթոշակային տարիքը լրանալը մասնակիցն իրավունք ունի միանվագ վճարի ձևով ստանալ իր միջոցները հետևյալ դեպքերում՝

- 1) անձին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության երրորդ աստիճանի սահմանափակում ունեցող հաշմանդամ ճանաչելու դեպքում.
- 2) մասնակցի ծայրահեղ ծանր վիճակում գտնվելու և կենսական կարևոր օրգանների անբուժելի ախտահարումներով հիվանդ լինելու դեպքում, որը հավաստվում է առողջապահության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի կողմից տրված եզրակացությամբ.
- 3) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու՝ մշտական բնակության նպատակով արտասահման մեկնելու և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունից հրաժարվելու դեպքում.
- 4) Հայաստանում աշխատող օտարերկրացիների՝ իրենց մշտական բնակության երկիր վերադառնալու դեպքում.
- 5) կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի դադարեցման (լուծարման) դեպքում:

Բոլոր այլ դեպքերում կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմաների մասնակիցները կարող են օգտագործել այդ սխեմաներով կուտակված միջոցները միայն կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո:

Հոդված 66. Ապահովագրական ընկերությունների կողմից կամավոր կուտակային կենսաթոշակների տրամադրումը

1. Ապահովագրական ընկերությունները կարող են առաջարկել միայն <<սահմանված կենսաթոշակներ>> սխեմաներ:

2. Անձը կարող է ապահովագրական ընկերությունից կամավոր կենսաթոշակը ստանալ հետևյալ ձևերով՝

1) միանվագ վճարի տեսքով.

2) ցմահ կամ ժամկետային վճարների (անուիտետի) տեսքով:

3. Ապահովագրական ընկերությունը պարտավոր է ունենալ ակտուարական հաշվարկներ իրականացնող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված համապատասխան որակավորում ունեցող ակտուար կամ պայմանագրային կարգով օգտվել նման ակտուարի ծառայություններից:

4. Ապահովագրական ընկերությունների կողմից կամավոր կուտակային կենսաթոշակային միջոցների տնօրինումն ու օգտագործումն իրականացվում է <<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պահանջներին համապատասխան: Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են սահմանվել <<սահմանված կենսաթոշակներ>> սխեմա առաջարկող ընկերությունների տեխնիկական պահուստների և ներդրումների նկատմամբ պահանջներ:

5. Ապահովագրական ընկերությունների կողմից կենսաթոշակները վճարվում են սույն օրենքով և կամավոր կուտակային կենսաթոշակի (անուիտետի) պայմանագրով սահմանված կարգով: Կենտրոնական բանկն իր նորմատիվ իրավական ակտերով կարող է սահմանել կամավոր կուտակային կենսաթոշակի (անուիտետի) պայմանագրին, ինչպես նաև սույն օրենքի 74-րդ հոդվածով նախատեսված՝ գործատուի և ապահովագրական ընկերության միջև կնքվող պայմանագրին ներկայացվող պարտադիր պահանջներ, որոնց ներառումը պայմանագրերում ապահովագրական ընկերության պարտականությունն է:

6. Մահացած կենսաթոշակառուի ժառանգման ենթակա անուիտետը ժառանգներին վճարվում են միանվագ վճարի տեսքով օրենքով և անուիտետի պայմանագրով սահմանված չափով:

Ապահովագրական ընկերությունից անուիտետի ժառանգության ստացման կարգը և դիմումի ձևը սահմանվում է անուիտետի պայմանագրով:

Հոդված 67. Բանկերի կողմից կամավոր կուտակային կենսաթոշակների տրամադրումը

1. Բանկերը կարող են առաջարկել միայն <<կուտակային կենսաթոշակային ավանդներ>> կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմաներ:

2. Մասնակիցը կարող է բանկից կամավոր կենսաթոշակը ստանալ հետևյալ ձևերով՝

1) միանվագ վճարի տեսքով.

2) ժամկետային պարբերական վճարների տեսքով:

3. Կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո մասնակիցն իրավունք ունի պահանջելու բանկից կուտակային կենսաթոշակային ավանդի գումարի կամ դրա մի մասի փոխանցումը ապահովագրական ընկերությանը՝ անուիտետի պայմանագիր կնքելու նպատակով: Բանկն իրականացնում է կուտակային կենսաթոշակային ավանդի գումարի կամ դրա մի մասի անկանխիկ փոխանցումը մասնակցի կողմից նշված ապահովագրական ընկերությանը՝ կուտակային կենսաթոշակային ավանդի պայմանագրով սահմանված կարգով և ժամկետում, սակայն ոչ ուշ, քան մասնակցի կողմից դիմումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Սույն մասում նախատեսված ավանդի գումարի կամ դրա մի մասի փոխանցման դեպքում մասնակցին փոխանցված գումարի մասով կանխիկ վճարումներ չեն կատարվում:

4. Բանկերի կողմից կենսաթոշակները վճարվում են սույն օրենքով և կուտակային կենսաթոշակային ավանդի պայմանագրով սահմանված կարգով: Կենտրոնական բանկն իր նորմատիվ իրավական ակտերով կարող է սահմանել կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ավանդի պայմանագրին ներկայացվող պարտադիր պահանջներ, որոնց ներառումը պայմանագրերում բանկի պարտականությունն է:

5. Մահացած մասնակցի ժառանգն իրավունք ունի ցանկացած ժամանակ բանկից պահանջել կուտակային կենսաթոշակային ավանդի գումարը կամ դրա մի մասը՝ ներկայացնելով ավանդի պայմանագրով նախատեսված դիմումը և ժառանգության վկայականը: Բանկը պարտավոր է կուտակային կենսաթոշակային ավանդի գումարը կամ դրա մնացած մասը վերադարձնել մահացած մասնակցի ժառանգին՝ նրա առաջին իսկ պահանջով:

Հոդված 68. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի կողմից կամավոր կուտակային կենսաթոշակների տրամադրումը

1. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերը (կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչները) կարող են առաջարկել միայն <<սահմանված կենսաթոշակային վճարներ>> սխեմաներ:

2. Կամավոր կուտակային վճար կատարելով անձը ձեռք է բերում վճարին համապատասխան քանակով տվյալ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի փայեր՝ հիմք ընդունելով տվյալ ֆոնդի փայի տեղաբաշխման գինը: Ձեռք բերված փայերը հավաստում են մասնակցի տվյալ ֆոնդի ակտիվների նկատմամբ փայամասնակցության իրավունքը:

3. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակիցը կարող է փոխանակել իր կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի իր փայերը միայն այլ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի հետ: Կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակիցն իրավունք ունի իր կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի (նախկին կենսաթոշակային ֆոնդ) փայերը փոխանակել տվյալ կամ այլ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կողմից կառավարվող այլ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի (նոր կենսաթոշակային ֆոնդ) փայերով՝ նախկին կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին դիմում ներկայացնելու միջոցով: Նախկին կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պահառուի հետ համատեղ կազմակերպում է մասնակցին պատկանող փայերի մարումն ու միջոցների փոխանցումը նոր կենսաթոշակային ֆոնդին՝ ֆոնդի կանոններով սահմանված կարգով և ժամկետում, սակայն ոչ ուշ, քան մասնակցի կողմից դիմումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

4. Փայերի փոխանակման դեպքում նախկին կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը մարվում են և մարման գնին համապատասխան չափով ձեռք են բերվում նոր կենսաթոշակային ֆոնդի փայեր: Փայերի փոխանակման դեպքում հիմք են ընդունվում նույն օրվա փայերի մարման (հետգնման) և տեղաբաշխման գները՝ հաշվի առնելով սույն հոդվածի 13-րդ, 14-րդ և 15-րդ մասերի, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 29-րդ հոդվածի և 32-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջները:

5. Եթե սույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն փոխանակման ենթակա նախկին կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարումը (հետգնումը) կասեցված է, ապա փայերի փոխանակումն իրականացվում է փայերի հետգնման (մարման) կասեցման ժամկետի ավարտից անմիջապես հետո: Եթե փայերի փոխանակման արդյունքում ձեռքբերման ենթակա փայերի տեղաբաշխումը կասեցված է, ապա կառավարիչը մերժում է սույն հոդվածի 3-րդ մասում նախատեսված դիմումը՝ մասնակցին տեղեկացնելով դիմումի մերժման պատճառների մասին:

Սույն մասով նախատեսված փոխանակման ենթակա նախկին կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարումը (հետգնումը) կարող է կասեցվել միայն սույն օրենքի 40-րդ հոդվածի 10-րդ մասով սահմանված դեպքերում:

6. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով կարող է նախատեսվել մասնակցի տվյալ ֆոնդին մասնակցության նվազագույն ժամանակահատված, որը լրանալուց հետո միայն մասնակիցը կարող է պահանջել ձեռքբերված փայերի փոխանակումը (հաջորդ փոխանակումը)՝ սույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն: Սույն մասում նախատեսված ժամանակահատվածը չի կարող 2 տարուց ավելի լինել:

7. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդից կենսաթոշակների ստացման համար, ինչպես նաև սույն հոդվածի 10-րդ մասով նախատեսված դեպքերում մասնակիցը պետք է ներկայացնի դիմում համապատասխան կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին: Դիմումի ձևը և դրանում պարունակվող տեղեկությունները սահմանվում են կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով:

8. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի կողմից կենսաթոշակները վճարվում են սույն օրենքով, Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով և կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով սահմանված կարգով:

9. Մասնակիցը կարող է կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդից կենսաթոշակը ստանալ հետևյալ ձևերով՝

1) միանվագ վճարի տեսքով.

2) ծրագրային վճարի տեսքով:

10. Մասնակիցն իրավունք ունի կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո պահանջելու կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարում և մարման արդյունքում ստացված միջոցների կամ դրանց մի մասի փոխանցումը ապահովագրական ընկերությանը՝ անուիտետի պայմանագիր կնքելու նպատակով: Մասնակցին պատկանող փայերի մարումն ու մարման արդյունքում ստացված դրամական միջոցների կամ դրանց մի մասի փոխանցումը մասնակցի կողմից նշված ապահովագրական ընկերությանը կազմակերպում է տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուն՝ մասնակցի կողմից սույն հոդվածի 7-րդ մասում նախատեսված դիմումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Սույն մասում նախատեսված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման և մարման արդյունքում ստացված միջոցների կամ դրանց մի մասի ապահովագրական ընկերությանը փոխանցման դեպքում մասնակցին ապահովագրական ընկերությանը փոխանցված գումարի մասով կենսաթոշակային ֆոնդը վճարումներ չի կատարում:

11. Կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցի մահվան դեպքում ժառանգն իրավունք ունի դիմում ներկայացնել կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին՝ ժառանգված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման և մարման արդյունքում ձևավորված դրամական միջոցները միանվագ ստանալու մասին: Դիմումի հետ միասին ժառանգը պարտավոր է ներկայացնել նաև ժառանգության վկայականի պատճենը: Դիմումի ձևը և ներկայացման կարգը սահմանվում է կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով:

12. Սույն հոդվածի 11-րդ մասով սահմանված դիմումը ներկայացնելուց հետո կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է իրականացնել կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարումն ու մարման արդյունքում ստացված միջոցների միանվագ վճարումը՝ դիմումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

13. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման համար կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներից զանձում է պարգևավճար՝ տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով սահմանված չափով և կարգով:

14. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների հաշվին կատարվող վճարների (այդ թվում՝ սույն հոդվածի 13-րդ մասով սահմանված կառավարչի պարգևավճարի, ինչպես նաև պահառուի պարգևավճարի) առավելագույն չափը, ինչպես նաև կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման համար տվյալ ֆոնդի ակտիվների հաշվին կատարվող ծախսերի ուղղությունները և առավելագույն չափերը սահմանում է Կենտրոնական բանկը՝ համաձայնեցնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնի հետ:

15. Կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով, բացառությամբ կենսաթոշակի ստացման նպատակով կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը մարելու դեպքի, կարող է սահմանվել կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման վճար, որը պետք է ուղղակի սահմանված լինի տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով և չի կարող գերազանցել Կենտրոնական բանկի և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական ոլորտի պետական լիազորված մարմնի համատեղ հաստատված չափից:

Հոդված 69. Անձնավորված հաշվառումը <<Սահմանված կենսաթոշակային վճարներ>> կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմայում

1. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերը յուրաքանչյուր շախառուի/ մասնակցի համար պարտավոր են վարել անձնավորված հաշվառում՝ <<Եկամտային հարկի և կուտակային վճարների անձնավորված հաշվառման մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին, 3-րդ և 4-րդ կետերով սահմանված սկզբունքներին համապատասխան:

2. <<Սահմանված կենսաթոշակային վճարներ>> սխեմայի յուրաքանչյուր մասնակցի համար պետք է բացվի կենսաթոշակային հաշիվ, որտեղ հաշվառվում են մասնակցին պատկանող տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը:

3. Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ֆոնդը պարտավոր է պարբերաբար, սակայն ոչ պակաս, քան տարեկան մեկ անգամ, տեղեկատվություն տրամադրել մասնակցին նրա կենսաթոշակային հաշվում արտացոլված նախորդ օրացուցային տարվա տվյալների մասին՝ կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված տարեկան տեղեկատվությունը մասնակցին տրամադրվում է թղթային, եթե մասնակիցը այլ նախընտրելի եղանակ չի նշել:

5. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված տարեկան տվյալները մասնակցին տրամադրվում են անվճար՝ նախորդ տարվա համար՝ ոչ ուշ քան մինչև հաջորդ տարվա ապրիլի 15-ը:

Հոդված 70. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրման սկզբունքները

1. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվները կարող են ներդրվել բացառապես սույն օրենքի, սույն օրենքի հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի և ֆոնդի կանոնների պահանջներին համապատասխան:

2. Նպատակ ունենալով առավելագույնի հասցնել ներդրումների արդյունավետությունը՝ հոգուտ <<Սահմանված կենսաթոշակային վճարներ>> սխեմայում կամավոր կուտակային բաղադրիչի մասնակիցների, կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ներդրումները պետք է հիմնված լինեն հետևյալ սկզբունքների վրա՝

1) կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների ապահովություն և եկամտաբերություն,

2) ռիսկերի դիվերսիֆիկացիա,

3) համարժեք իրացվելիության ապահովում:

3. <<Սահմանված կենսաթոշակային վճարներ>> սխեմայում կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվների ներդրումը սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերում նշվածներից այլ նպատակներով ու սկզբունքների հիման վրա, կհամարվի կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի ստանձնած պարտավորությունների խախտում:

4. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է ներդնել ռիսկերի կառավարման այնպիսի համակարգ, որը հնարավորություն կտա ցանկացած ժամանակ հսկել և գնահատել դիրքերի ռիսկերը և դրանց բաժինը կենսաթոշակային ֆոնդի ընդհանուր ռիսկի մեջ:

Ռիսկերի կառավարման համակարգին ներկայացվող պահանջները սահմանվում են Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:

Հոդված 71. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների թույլատրելի ներդրումները

1. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում:

2. Հայաստանի Հանրապետությունում կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել հետևյալ ակտիվներում.

1) բանկային հաշիվներում և ավանդներում, եթե տվյալ բանկը չի գտնվում անվճարունակության (սնանկության) գործընթացում,

2) Հայաստանի Հանրապետության, Կենտրոնական բանկի կամ Հայաստանի Հանրապետության համայնքների կողմից թողարկված կամ ամբողջությամբ երաշխավորված արժեթղթերում,

3) Հայաստանի Հանրապետությունում գործող կարգավորվող շուկաներում առևտրին թույլատրված արժեթղթերում,

4) այն ներդրումային ֆոնդերի կողմից թողարկված արժեթղթերում, որոնք վերահսկվում են Կենտրոնական բանկի կողմից,

5) ածանցյալ գործիքներում՝ միայն հեջավորման նպատակով:

3. Արտասահմանում կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել՝

1) ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների բանկային համակարգը վերահսկող լիազորված մարմնի կողմից արտոնագրված և վերահսկվող ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներում և բանկային հաշիվներում,

2) ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների, ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների կենտրոնական բանկերի կողմից թողարկված կամ ամբողջությամբ երաշխավորված արժեթղթերում,

3) ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների համայնքների կողմից թողարկված կամ ամբողջությամբ երաշխավորված արժեթղթերում,

4) ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների կապիտալի շուկան վերահսկող լիազորված մարմնի կողմից գրանցված և վերահսկվող կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերում,

5) ՏՀԶԿ կամ ԵՄ անդամ պետությունների կապիտալի շուկան վերահսկող լիազորված մարմնի կողմից գրանցված և վերահսկվող ներդրումային ֆոնդերի փայերում (բաժնետոմսերում),

6) Ռուսաստանի Դաշնության այն արժեթղթերում, որոնք բավարարում են Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված չափանիշներին,

7) ածանցյալ գործիքներում՝ միայն հեջավորման նպատակով:

Կենտրոնական բանկի կողմից կարող է սահմանվել այլ երկրների ցանկ, որտեղ կարող են ներդրվել կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվները:

Հոդված 72. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրման սահմանափակումները

1. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները սույն օրենքի 71-րդ հոդվածում թվարկված ֆինանսական գործիքներում կարող են ներդրվել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված քանակական և արժույթային սահմանափակումների շրջանակում:

2. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները չեն կարող ներդրվել՝

1) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և պահառուի, ինչպես նաև դրանց հետ փոխկապակցված անձանց կողմից թողարկված արժեթղթերում,

2) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի աուդիտն իրականացնող անձի կողմից թողարկված արժեթղթերում,

3) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին կամ պահառուին խորհրդատվական ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից թողարկված արժեթղթերում,

4) ածանցյալ գործիքներում, բացառությամբ հեջավորման նպատակով ներդրումների,

5) այն ակտիվներում, որոնց օտարումն արգելված կամ սահմանափակված է,

6) անշարժ գույքում կամ այլ ֆիզիկական ակտիվներում (արվեստի գործեր, հուշադրամներ, սրբապատկերներ, անտիկվար ապրանքներ, թանկարժեք մեքենաներ և այլն):

3. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներում ներառված արժեթղթերը չեն կարող կարգավորվող շուկայից դուրս վաճառվել կամ ցանկացած այլ ձևով օտարվել՝

1) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուին.

2) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին.

3) տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի կառավարման խորհրդի անդամներին.

4) սույն մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ ենթակետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված անձանց:

4. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը և պահառուն չեն կարող մեկը մյուսին տրամադրել փոխառություններ կամ երաշխավորել պարտավորությունների կատարումը:

5. Կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները չեն կարող գրավադրվել կամ հանդիսանալ այլ պարտավորությունների ապահովման միջոց: Սույն մասով նախատեսված պահանջը չի սահմանափակում կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների հաշվին ռեպո (հակադարձ ռեպո) գործարքների կնքման իրավունքը, եթե դա նախատեսված է կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով (կանոնադրությամբ), և եթե այդպիսի գործարքի արդյունքում չեն խախտվում սույն օրենքով նախատեսված սահմանաչափերը:

Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը կարող է ներգրավել կարճաժամկետ՝ մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով, փոխառություններ տվյալ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների 10 տոկոսը չզերազանցող չափով, եթե այդպիսի գործարքի արդյունքում չեն խախտվում սույն օրենքով նախատեսված սահմանաչափերը:

6. Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է ձեռնարկել քայլեր համապատասխանեցնելու կենսաթոշակային ֆոնդի ներդրումները սույն օրենքի պահանջներին և ապահովել հնարավոր առավելագույն շահութաբերություն, պահել ու խնայել կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները, եթե սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ մասերի դրույթները խախտվել են որպես հետևանք՝

1) շուկայական գների փոփոխության, որոնք հիմք են հանդիսացել ակտիվների գնահատման համար,

2) արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության,

3) կազմակերպությունների միջև տնտեսական և կազմակերպական հարաբերությունների փոփոխության, որոնց բաժնետոմսերում ներդրվել են կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները,

4) կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամքից անկախ և հսկողությունից դուրս այլ հանգամանքների:

7. Սույն օրենքով նախատեսված ներդրումների համապատասխանեցումը պետք է ավարտվի ոչ ուշ քան 6 ամսվա ընթացքում, սկսած այն օրվանից, երբ խախտումը տեղի է ունեցել կամ ակտիվների գնահատման արդյունքում հայտնի է դարձել խախտման մասին:

8. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը պարտավոր է իրականացնել ֆոնդի ակտիվներում ներառված արժեթղթերով ամրագրված իրավունքները ելնելով բացառապես մասնակիցների շահերից:

Հոդված 73. Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային գործունեության լիցենզավորումը

Բանկերը, ապահովագրական ընկերությունները, կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ֆոնդերը (կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչները) կարող են առաջարկել կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմաներ Կենտրոնական բանկի կողմից, համապատասխանաբար, <<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>>, <<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> և <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով տրված լիցենզիայի հիման վրա:

Հոդված 74. Գործատուի կողմից ձեռք բերվող լրացուցիչ (կորպորատիվ) կենսաթոշակներ

1. Գործատուներն իրենց աշխատակիցներին լրացուցիչ (կորպորատիվ) կենսաթոշակներ տրամադրելու նպատակով կարող են կամավոր կենսաթոշակային սխեմաներ ձեռք բերել կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչներից կամ ապահովագրական ընկերություններից:

2. Գործատուն, իր աշխատողներին լրացուցիչ կուտակային կենսաթոշակներ տրամադրելիս, չի կարող ցուցաբերել խտրական մոտեցում: Կորպորատիվ (լրացուցիչ) կենսաթոշակներ կարող են առաջարկվել ամբողջ կոլեկտիվին կամ տվյալ գործատուի աշխատողների որոշակի կատեգորիային (այդ թվում՝ կախված գործատուի մոտ աշխատողի աշխատած տարիների քանակից): Արգելվում է լրացուցիչ կուտակային կենսաթոշակներ տրամադրել բացառապես գործատուի ղեկավար կազմին: Աշխատողների որոշակի կատեգորիայի ներսում բոլոր աշխատողներին պետք է տրամադրվեն հավասար և միօրինակ պայմաններ:

3. Գործատուին արգելվում է սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված պայմանագիրը կնքել իր հետ փոխկապակցված ապահովագրական ընկերության կամ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի հետ:

4. Գործատուի կողմից տրամադրվող լրացուցիչ կուտակային կենսաթոշակային սխեմայի ձեռք բերումը կարող է սահմանվել նաև կոլեկտիվ աշխատանքային պայմանագրով:

5. Լրացուցիչ (կորպորատիվ) կուտակային կենսաթոշակ ստանալու համար կամավոր կուտակային վճարներ կարող են կատարվել միայն գործատուների կամ գործատուների և աշխատողների կողմից:

6. Արգելվում է աշխատակցին պարտադրել մասնակցելու կամ շարունակելու մասնակցությունը գործատուի կողմից ձեռք բերված կամավոր կենսաթոշակային սխեմային՝ որպես տվյալ գործատուի մոտ աշխատելու պահանջ: Արգելվում է աշխատակցի աշխատավարձից կամ դրան հավասարեցրած այլ վճարումներից կատարել կամավոր կենսաթոշակային սխեմային մասնակցության հետ կապված նվազեցումներ կամ հատկացումներ՝ առանց աշխատակցի գրավոր համաձայնության:

Հոդված 75. Կենսաթոշակային հաշվում կուտակված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը փոխանցելը

Մինչև կենսաթոշակային տարիք լրանալը կամավոր կենսաթոշակային բաղադրիչի մասնակիցը կարող է օգտագործել իր կամավոր կուտակային կենսաթոշակային փայերը սույն օրենքի 65-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված դեպքում և կարգով:

Աշխատակիցը սույն օրենքի 68-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված իրավունքը ձեռք է բերում.

1) գործատուի հետ աշխատանքային պայմանագիրը լուծելուց հետո.

- 2) գործատուի և տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի միջև կնքված համապատասխան պայմանագիրը խզվելուց հետո:
- 3) գործատուի լուծարվելուց հետո:

Գլուխ 14.

Պատասխանատվությունը սույն օրենքի խախտման համար

Հոդված 76. Պատասխանատվությունը պարտադիր կուտակային վճարները չկատարելու կամ ուշացումով կատարելու համար

1. Սույն օրենքով պարտադիր կուտակային վճար կատարելու պարտավորություն ունեցող անձինք պատասխանատվություն են կրում կուտակային վճարները չկատարելու կամ ուշացումով կատարելու համար:

Պարտադիր կուտակային վճարը սահմանված ժամկետում չկատարելու դեպքում ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակիցը, (նրա համար պարտադիր կուտակային վճարումներ կատարելու պարտականություն ունեցող անձը՝ հարկային գործակալը) վճարում է տույժ՝ ժամանակին չմուծված պարտադիր կուտակային վճարի գումարի 0.15 տոկոսի չափով:

Եթե սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն կամավոր կերպով պարտադիր կուտակային բաղադրիչին միացած անձը չի հայտնել իր գործատուին (հարկային գործակալին) պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից լինելու մասին, ապա սույն հոդվածի 1-ին մասին երկրորդ պարբերությամբ սահմանված տույժը գործատուի նկատմամբ չի կիրառվում մինչև հարկային մարմնի կողմից տվյալ անձի պարտադիր կուտակային բաղադրիչին մասնակցության փաստի մասին տեղեկացվելը:

Սույն մասով նախատեսված տույժը կիրառվում է ժամանակին չմուծված պարտադիր կուտակային վճարի գումարների նկատմամբ՝ կետանցման ամբողջ ժամանակահատվածի համար, բայց ոչ ավելի, քան 365 օրվա համար:

Պարտադիր կուտակային վճարներ չկատարելու կամ ուշացումով կատարելու համար գանձված տույժերի հաշվին ձեռք է բերվում այն պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը, որին այդ պահին պարտադիր կուտակային վճարներ է կատարում մասնակիցը (մասնակիցները), ում համար չի կատարվել կամ ուշացումով է կատարվել պարտադիր կուտակային վճարը:

2. Կուտակային վճարների վճարումն ուշացնելու դեպքում հարկային մարմինը, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած դեպքերի, կուտակային վճարի վճարման համար սահմանված ժամկետից 183 օրվա ընթացքում, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, գործատուին անվճարունակ ճանաչելու հայցով դիմում է դատարան: Ընդ որում, այդ հայցից հարկային մարմինը չի կարող հրաժարվել, քանի դեռ չկատարված կուտակային վճարներն ամբողջությամբ մարված չեն:

Կուտակային վճարների կատարումը սահմանված ժամկետում չկատարվելու դեպքում հարկային մարմինն իրավունք ունի սահմանված կարգով դատարան ներկայացնել հայցադիմում՝ գործատուի գույքը բռնագանձելու նպատակով:

Չվճարված կուտակային վճարների գումարի, ինչպես նաև դրա նկատմամբ հաշվարկված տույժի չափը 500.000 և ավելի դրամ կազմելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով՝ հարկային մարմնի ղեկավարն իրավունք ունի գործատուի՝ կուտակային վճարների չվճարված գումարին և դրա նկատմամբ հաշվարկված տույժի գումարին համարժեք գույքի վրա արգելանք դնելու մինչև դատարանի կողմից վճռի կայացումը, բացառությամբ օրենքով սահմանված այն գույքի, որի նկատմամբ բռնագանձում չի կարող տարածվել, կամ որի պահպանման ժամկետը չի գերազանցում 30 օրը:

Սույն մասով նախատեսված արգելանքն առաջնահերթության կարգով կիրառվում է նախ՝ գործատուի բանկային հաշիվների նկատմամբ, ապա՝ անշարժ գույքի, այնուհետև՝ այլ ակտիվների նկատմամբ:

Դատարանի վճռից հետո հարկային մարմինը ապահովում է բռնագանձված գույքի իրացումը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

Հարկային մարմնի կողմից գործատուի գույքի արգելադրումից հետո՝ 30-օրյա ժամկետում, դատարանի վճիռը չապահովելու դեպքում գործատուի գույքը համարվում է արգելանքից հանված:

Որպես չկատարված կուտակային վճարների կատարման ապահովման միջոց՝ հարկային մարմնի և գործատուի միջև կարող է կնքվել գրավի պայմանագիր՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 77. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի, հաշվի օպերատորի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի պատասխանատվությունը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը, պահառուն, հաշվի օպերատորը և մասնակիցների ռեեստրը վարողը իրենց գործառնություններն իրականացնում են բարեխղճորեն՝ ի շահ մասնակցի: Նրանք պարտավոր են գործել ֆինանսական կամ նմանատիպ այլ հարցերում ողջամտության սահմաններում՝ լավատեղյակ անձի փորձառությամբ: Նման փորձառության պակասի դեպքում նրանք պետք է օգտվեն համապատասխան մասնագետների ծառայություններից:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը, պահառուն, հաշվի օպերատորը և մասնակիցների ռեեստրը վարողը իրենց գործառնությունների մի մասի իրականացումն այլ անձի պատվիրակելու դեպքում շարունակում են պատասխանատվություն կրել պատվիրակված գործառնությունների պատշաճ կերպով և բարեխղճորեն իրականացման համար:

3. Կենտրոնական բանկը կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի, հաշվի օպերատորի կամ մասնակիցների ռեեստրը վարողի նկատմամբ կիրառում է սույն գլխով նախատեսված պատասխանատվության միջոցները, եթե նրանց կողմից՝

1) սույն օրենքի խախտմամբ իրականացվել կամ թույլատրվել են ներդրումներ կամ այլ ծախսեր.

2) սույն օրենքի խախտմամբ կնքվել են ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման գործարքներ.

3) չեն կատարվել կամ ոչ պատշաճ են կատարվել պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների հետ կապված պայմանագրերով նախատեսված պարտավորությունները.

4) փոխկապակցված անձի հետ սույն օրենքով արգելված կամ սահմանափակված իրավահարաբերությունների շրջանակներում կնքվել է պայմանագիր.

5) իրենց կամ իրենց հետ փոխկապակցված անձանց օգտին է օգտագործել պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները կամ դրանց մասին տեղեկատվությունը.

6) խախտվել են անձնավորված հաշվառում վարելու կանոնները, ֆինանսական կամ այլ հաշվետվությունների ներկայացման կամ հրապարակման կարգը կամ պայմանները կամ այդ փաստաթղթերում ներկայացվել են կեղծ, թերի կամ անարժանահավատ տվյալներ.

7) չեն կատարվել կամ ոչ պատշաճ են կատարվել Կենտրոնական բանկի կողմից սույն օրենքով սահմանված կարգով տրված հանձնարարականները.

8) պետական գրանցման և (կամ) լիցենզավորման համար Կենտրոնական բանկ են ներկայացվել անարժանահավատ, կեղծ կամ թերի տեղեկություններ.

9) խախտվել են սույն օրենքի և սույն օրենքի հիման վրա ընդունված այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները:

Հոդված 78. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի, հաշվի օպերատորի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի ղեկավարների պատասխանատվությունը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի, հաշվի օպերատորի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի ղեկավարները պարտականությունների կատարման ընթացքում պետք է գործեն՝ ելնելով մասնակիցների շահերից, իրականացնեն իրենց իրավունքները և կատարեն իրենց պարտականությունները բարեխղճորեն և խելամտորեն:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի, հաշվի օպերատորի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի ղեկավարները պատասխանատվություն են կրում իրենց դիտավորյալ գործողությունների (անգործության) հետևանքով մասնակիցներին պատճառված վնասի համար՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Եթե վնաս պատճառած արարքն իրականացրել են կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի, հաշվի օպերատորի և(կամ) մասնակիցների ռեեստրը վարողի մեկից ավելի ղեկավարներ, ապա նրանք մասնակիցների առջև կրում են համապարտ պատասխանատվություն:

3. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի ղեկավարների պատասխանատվությունը ներառում է, սակայն չի սահմանափակվում սույն օրենքի 79-րդ և 82-րդ հոդվածներով նախատեսված դեպքերով:

Հոդված 79. Պատժամիջոցները սույն օրենքը խախտելու համար

1. Սույն օրենքի 77-րդ հոդվածով սահմանված դեպքերում Կենտրոնական բանկը խախտումը հայտնաբերելու օրվանից մեկ տարվա ընթացքում կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի, մասնակիցների ռեեստրը վարողի, նրանց ղեկավարների, հաշվի օպերատորի նկատմամբ կարող է կիրառել հետևյալ պատասխանատվության միջոցները՝

1) նախազգուշացում և խախտումը վերացնելու կամ ապագայում նման խախտում չկրկնելու կամ ապագայում նման խախտումը բացառելուն ուղղված միջոցառումներ ձեռնարկելու հանձնարարական (հանձնարարականներ) (այսուհետ՝ նաև նախազգուշացում):

2) տուգանք:

3) վերահսկվողի ղեկավարին կամ պատասխանատու անձին որակավորման վկայականից զրկում:

4) թույլտվության ուժը կորցրած ճանաչում:

Մեկ խախտման համար կարող է նշանակվել միայն մեկ պատասխանատվության միջոց, բացառությամբ այն դեպքի, երբ նախազգուշացման հետ կիրառվում է նաև տուգանք:

2. Սույն հոդվածով սահմանված պատասխանատվության միջոցների կիրառումը կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին, հաշվի օպերատորին, պահառուին և մասնակիցների ռեեստրը վարողին և նրանց ղեկավարներին չի ազատում օրենքով, այլ իրավական ակտերով կամ պայմանագրերով նախատեսված պարտականությունների կատարումից:

3. Կենտրոնական բանկը պարտավոր է կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի, նրանց ղեկավարների նկատմամբ սույն հոդվածով սահմանված պատասխանատվության միջոց (միջոցներ) կիրառելու մասին որոշումը հրապարակել իր ինտերնետային տնային կայքում:

Հոդված 80. Նախազգուշացում

1. Նախազգուշացմամբ արձանագրվում է թույլ տրված խախտումը և խախտում թույլ տված անձը տեղեկացվում է խախտման անթույլատրելիության մասին:

2. Նախազգուշացումը նախատեսում է նաև թույլ տրված խախտումը Կենտրոնական բանկի սահմանած ժամկետում վերացնելու և (կամ) ապագայում նման խախտումը չկրկնելու հանձնարարական և (կամ) ապագայում նման խախտումը բացառելուն ուղղված միջոցառումներ ձեռնարկելու հանձնարարական տալու հնարավորություն: Թույլ տրված խախտումը վերացնելու կամ չկրկնելու հանձնարարականով կամ ապագայում նման խախտումը բացառելուն ուղղված միջոցառումներ ձեռնարկելու հանձնարարականով կարող է նախատեսվել նաև կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, հաշվի օպերատորի, պահառուի կամ մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից կնքվող որոշակի

գործարքների և (կամ) գործառնությունների դադարեցում և (կամ) դրանց պայմանների փոփոխություն: Հանձնարարականի կատարումը պարտադիր է նախագգուշացում ստացածի համար:

3. Նախագգուշացումը՝ որպես պատասխանատվության միջոց, կարող է կիրառվել սույն օրենքի 77-րդ հոդվածով նախատեսված որևէ խախտման առկայության դեպքում:

4. Այնպիսի խախտումների դեպքում, որոնց հետևանքով գույքային վնաս է պատճառվել մասնակիցներին, յուրաքանչյուր խախտման համար Կենտրոնական բանկը որոշում է ընդունում նախագգուշացման և կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ մասնակիցների ռեեստրը վարողի կամ պահառուի կամ հաշվի օպերատորի կողմից մասնակիցներին պատճառված վնասը (այդ թվում՝ բաց թողնված օգուտը) փոխհատուցելու վերաբերյալ և այդ մասին տեղեկացնում տուժած մասնակցին:

Հոդված 81. Տուգանք

1. Սույն օրենքի և (կամ) դրանց հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի խախտման դեպքում, եթե խախտումը թույլ տված անձի մոտ ստեղծված իրավիճակի շտկման նպատակով վերահսկողական միջոցառումների (ինչպիսիք են հանդիպումը, նամակագրությունը, բացատրական աշխատանքները) իրականացման և (կամ) նախագգուշացում տալու արդյունքում այդ խախտումները և (կամ) խախտումների պատճառները չեն վերացվել կամ չեն կարող վերացվել, Կենտրոնական բանկի նախագահին իրավասու է նման խախտում թույլ տված անձի նկատմամբ իր որոշմամբ կիրառելու տուգանք:

2. Այնպիսի խախտումների դեպքում, որոնց հետևանքով գույքային վնաս չի պատճառվել մասնակիցներին, սակայն խախտվել են հաշվետվություններ ներկայացնելու, ինչպես նաև սույն օրենքով սահմանված այլ պահանջներ, ապա տուգանքի չափը յուրաքանչյուր խախտման համար չի կարող գերազանցել նվազագույն աշխատավարձի 1000-ապատիկը, բացառությամբ սույն օրենքի 10-րդ և 18-րդ հոդվածների 6-րդ մասերով սահմանված դրույթների խախտման դեպքում:

Տուգանքի չափը որոշելիս տուգանք կիրառող մարմինը հաշվի է առնում՝

- 1) նախկինում նման խախտման համար այլ անձանց նկատմամբ կիրառված տուգանքի չափը,
- 2) խախտման բնույթը (դիտավորության առկայությունը, անտարբերությունը կամ անփութությունը),
- 3) խախտմամբ այլ անձանց հասցված վնասի առկայությունը և դրա չափը,
- 4) անհիմն հարստացման աստիճանը՝ հաշվի առնելով այլ անձանց տրված հատուցումները,
- 5) նախկինում նույն անձի կողմից նույն կամ այլ խախտում թույլ տալը և դրա համար պատասխանատվության ենթարկվելը, ինչպես նաև նախկին պատասխանատվության չափն ու բնույթը,
- 6) նույն և այլ անձանց կողմից նման խախտումները հետագայում բացառելու անհրաժեշտության աստիճանը:

3. Սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 1-ին և 3-րդ պարբերություններով սահմանված պահանջների խախտման դեպքում հաշվի օպերատորից կամ հաշվի օպերատորի խախտում կատարած ղեկավարից գանձվում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար նվազագույն աշխատավարձի 3000-ապատիկի չափով:

Սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2-րդ պարբերությամբ սահմանված պահանջների խախտման դեպքում հաշվի օպերատորից կամ հաշվի օպերատորի խախտում կատարած ղեկավարից գանձվում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար մինչև նվազագույն աշխատավարձի 500-ապատիկի չափով:

4. Սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի 6-րդ մասի խախտման դեպքում մասնակիցների ռեեստրը վարողից կամ նրա ղեկավարից գանձվում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար նվազագույն աշխատավարձի 5000-ապատիկի չափով:

5. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի, հաշվի օպերատորի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի նկատմամբ նշանակված տուգանքները գանձվում են վերջիններիս (իրավաբանական անձի) միջոցներից, բացառությամբ, եթե հաշվի օպերատորը պետական մարմին է: Եթե հաշվի օպերատորը պետական մարմին է, ապա տուգանքը կիրառվում է խախտումը կատարող համապատասխան աշխատակցի նկատմամբ:

6. Տուգանքը գանձվում է Կենտրոնական բանկի հայցով՝ դատարանի որոշմամբ այն դեպքում, երբ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը, պահառուն, հաշվի օպերատորը կամ մասնակիցների ռեեստրը վարողը համաձայն չեն տուգանքի նշանակման կամ տուգանքի չափի հետ:

7. Սույն հոդվածի համաձայն գանձված տուգանքի գումարը փոխանցվում է պետական բյուջե:

Հոդված 82. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի ղեկավարներին որակավորման վկայականից զրկելը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի ղեկավարը կարող է Կենտրոնական բանկի որոշմամբ զրկվել որակավորման վկայականից, եթե՝

1) դիտավորությամբ խախտել է օրենքները կամ այլ իրավական ակտերի պահանջները,

2) պաշտոնավարման ընթացքում վարել է չհիմնավորված և մասնակիցների շահերը վտանգող գործունեություն,

3) խոչընդոտել է վերահսկողություն իրականացնելու կապակցությամբ Կենտրոնական բանկի կամ նրա ծառայողների գործողություններին,

4) կատարել է այնպիսի գործողություններ կամ ցուցաբերել է այնպիսի անգործություն, որոնց հետևանքով մասնակիցը կրել է կամ կարող էր կրել զգալի ֆինանսական կամ այլ վնաս,

5) գործունեության ընթացքում կատարել է անձնական շահերից բխող այնպիսի գործողություն կամ թույլ է տվել այնպիսի անգործություն, որը հակասում է մասնակիցների իրավունքներին կամ օրինական շահերին,

6) իր ծառայողական պարտականությունների՝ ներառյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի կամ մասնակիցների ռեեստրը վարողի և նրա հաճախորդների հանդեպ ստանձնած պարտականությունների կատարման ընթացքում դրսևորել է անազնիվ կամ անբարեխիղճ վարքագիծ,

7) կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի ղեկավարը չի համապատասխանում Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված որակավորման համապատասխանության չափանիշներին,

8) չի կատարել կամ ոչ պատշաճ է կատարել Կենտրոնական բանկի կողմից տրված հանձնարարականը,

9) օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում:

2. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի ղեկավարին որակավորման վկայականից զրկելու մասին Կենտրոնական բանկի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից այդ անձի՝ սույն օրենքով, այլ օրենքներով ու իրավական ակտերով, ինչպես նաև վերահսկվողի ներքին իրավական ակտերով սահմանված լիազորությունները դադարում են:

Հոդված 83. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելը և պահառուին կենսաթոշակային ֆոնդի պահառության գործունեությունն արգելելը

1. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի թույլտվությունը կարող է ուժը կորցրած ճանաչվել կամ պահառուին կարող է արգելվել կենսաթոշակային ֆոնդի պահառություն իրականացնել (այսուհետ՝ նաև թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչել), եթե առկա են սույն օրենքի 77-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 8-րդ կետով նախատեսված հիմքերը, օրենքով սահմանված այլ դեպքերում, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ մեկ օրացուցային տարում կիրառվել է 2 և ավելի անգամ 81-րդ հոդվածով նախատեսված պատասխանատվության միջոցը և կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչը կամ պահառուն Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված ժամկետում չի վերացրել համապատասխան խախտման հետևանքները կամ չի ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ դրանք վերացնելու համար:

2. Կենտրոնական բանկը իրավունք ունի ուժը կորցրած ճանաչել կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին տրված թույլտվությունը, եթե պարզվում է, որ թույլտվություն ստանալու համար ներկայացվել են կեղծ կամ անարժանահավատ տվյալներ:

3. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի թույլտվությունն ուժը կորցրած է ճանաչվում Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ: Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի թույլտվությունն ուժը կորցրած է ճանաչվում բացառապես սույն օրենքով և <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով: Այլ օրենքներով թույլտվության ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ այլ դրույթներ սահմանված լինելու դեպքում գործում են սույն օրենքի և <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթները:

4. Պահառուի կողմից սույն հոդվածով սահմանված խախտումները կատարելու դեպքում Կենտրոնական բանկը իրավունք ունի հանձնարարել կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին ողջամիտ ժամկետում խզել պայմանագիրը տվյալ պահառուի հետ:

Հոդված 84. Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և պահառուի թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշումը հրապարակելը և դրա իրավական հետևանքները

1. Սույն օրենքի 83-րդ հոդվածով նախատեսված հիմքերով թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշումն անմիջապես հրապարակվում է: Նշված որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից, եթե որոշմամբ այլ ժամկետ սահմանված չէ:

2. Թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու որոշման ուժի մեջ մտնելու պահից կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը կամ պահառուն այդ որոշմամբ սահմանված ժամկետով, բայց ոչ պակաս, քան 10 տարով զրկվում են կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման և ակտիվների պահառության գործունեություն իրականացնելու իրավունքից, բացառությամբ այն գործարքների, որոնք ուղղված են տվյալ ծառայության մասով նրա ստանձնած պարտավորությունների կատարմանը, միջոցների իրացմանը եւ դրանց վերջնական բաշխմանը: Պահառուն պարտավոր է շարունակել կատարել օրենքով, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով կամ կենսաթոշակային ֆոնդի կանոններով (կանոնադրությամբ) սահմանված իր պարտականությունները մինչև կենսաթոշակային ֆոնդի նոր պահառուի հետ պայմանագրի կնքումը և վերջինիս կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների փոխանցումը:

3. Թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշման պատճենն այն ընդունվելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, տրամադրվում է կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին և պահառուին: Թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշման բողոքարկումը դատարանը չի կասեցնում այդ որոշման գործողությունը գործի ողջ դատական քննության ընթացքում:

Հոդված 85. Վեճերի լուծումը

1. Սույն օրենքի համաձայն մասնակցի կամ շահառուի կողմից կենսաթոշակային հաշվի վերաբերյալ ցանկացած բողոք կամ հարցում գրավոր ներկայացվում է հարկային մարմին, որը բողոքը կամ հարցումը քննում է առավելագույնը 30 օրվա ընթացքում և մասնակցին կամ շահագրգիռ անձին գրավոր հայտնում է իր որոշման և որոշման համար հիմք հանդիսացած հիմնավորումների մասին կամ հարցումը (բողոքը) ստանալու օրվանից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում այն ուղղում է իրավասու մարմնին:

2. Մասնակիցը կամ շահառուն կարող է պահանջ ներկայացնել ֆինանսական համակարգի հաշտարարին անկախ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հարցումը կամ բողոքը հարկային մարմնին ներկայացնելու հանգամանքից՝ <<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված հիմքերով և կարգով:

3. Այն դեպքում, երբ մասնակիցների ռեեստրը վարողը մասնակցի կենսաթոշակային հաշվից գումարներ է փոխանցում ապահովագրական ընկերությանն անուիտետ գնելու նպատակով, ապա նման գործառույթի հետ կապված ցանկացած վեճ կարգավորվում է հետևյալ կարգով. անուիտետի վճարման վերաբերյալ մասնակցի կամ շահառուի բողոքն առաջին հերթին ներկայացվում է ապահովագրական ընկերության ղեկավար մարմին: Ղեկավար մարմինը նման բողոքը ստանալուց հետո 10 օրվա ընթացքում քննում է բողոքը և մասնակցին կամ շահառուին գրավոր տեղեկացնում է իր որոշման և նման որոշման համար հիմք հանդիսացած հիմնավորումների մասին: Մասնակիցը կամ վերջինիս լիազոր ներկայացուցիչն իրավունք ունի ներկա գտնվել հարցի քննությանը: Որոշման հետ չհամաձայնելու դեպքում մասնակիցը կամ շահառուն դիմում է իրավական պաշտպանության բոլոր հնարավոր

միջոցներին, որոնք նախատեսված են <<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով:

Գլուխ 15.

Եզրափակիչ և անցումային դրույթներ

Հոդված 86. Եզրափակիչ դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրը, բացառությամբ սույն օրենքով սահմանված պարտադիր կուտակային վճարներ կատարելու պարտավորությունից:

2. Սույն օրենքով սահմանված պարտադիր կուտակային վճարներ կատարելու պարտավորությանը վերաբերող դրույթները ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ից:

3. Պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակիցները մինչև 2014 թվականի հունվարի 1-ը պետք է սույն օրենքով նախատեսված կարգով կատարեն կենսաթոշակային ֆոնդի և կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչի ընտրություն, այլապես ընտրությունը կատարվում է սույն օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով և 39-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

Հոդված 87. Անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքով սահմանված պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի փոփոխության, ինչպես նաև կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի ժառանգման վերաբերյալ դրույթներն ուժի մեջ են մտնում 2015 թվականի հունվարի 1-ից:

2. Սույն օրենքով սահմանված կարգով կուտակված պարտադիր կենսաթոշակային միջոցները կարող են կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչից դուրս բերվել (այդ թվում՝ կենսաթոշակի տեսքով) 2015 թվականի հունվարի 1-ից:

3. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի գործառույթները մինչև Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից համապատասխան որոշում ընդունելը իրականացվում է մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից: Կենսաթոշակային ֆոնդի բանկային հաշվի օգտագործումը սույն մասում նշված ժամանակահատվածում իրականացվում է մասնակիցների ռեեստրը վարողի համաձայնությամբ:

Ա Մ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից 2010 թ. հունիսի 24-ին 1-ին ընթերցմամբ ընդունված՝ <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> (N 1-ից 75), <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> (N 76-ից 265), <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> (N 266-ից 285), <<Եկամտային հարկի և կուտակային վճարի անձնավորված հաշվառման մասին>> (N 286-ից 290), <<Եկամտային հարկի մասին>> (N 291-ից 315), <<Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին>> (N 316-ից 320), <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> (N 321-ից 324), <<Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> (N 325), <<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին>> (N 326, 327), <<<<Սնանկության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> (N 328, 329), <<<<Շահութահարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> (N 330-ից 334), <<<<Եկամտահարկի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> (N 335, 336), <<<<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացում կատարելու մասին>> (N 337), <<<<Լիցենզավորման մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> (N 338), <<<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> (N 339, 340), <<<<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին>> (N 341), <<Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> (N 342), <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին>> (N 343), «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» (N 344), ««Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» (N 345), <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքների նախագծերի վերաբերյալ

Առարկության, առաջարկության հեղինակը	Հ Հ/Հ	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն
1. <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	1.	Նախագծի 1-ին հոդվածի 5-րդ մասում <<Եկամտով (կենսաթոշակով)>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակով	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		(եկամտով)>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	2.	Նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել <<Կենսաթոշակային ոլորտի պետական կառավարման լիազոր մարմնի լիազորությունները,>> բառերը, իսկ 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Քաղաքացիների առանձին խմբերի համար Հայաստանի Հանրապետության օրենքով կարող են սահմանվել պետական կենսաթոշակային ապահովության այլ պայմաններ:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	3.	Նախագծի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Կենսաթոշակային ոլորտի պետական կառավարման լիազոր մարմինը (այսուհետ նաև՝ լիազոր մարմին) սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	4.	Նախագծի 7-րդ հոդվածի. 1. 1-ին մասի առաջին պարբերությունում <<ունի յուրաքանչյուր անձ`>> բառերը փոխարինել <<ունեն>> բառով, իսկ <<նախատեսված>> բառը՝ <<սահմանված>> բառով,</p> <p>1-ին մասի առաջին պարբերությունից հանել <<յուրաքանչյուր անձ`>> բառերը,	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		2. 1-ին մասի երկրորդ պարբերությունից հանել <<Ընդ որում,>> բառերը, 3. 1-ին մասի 3-րդ պարբերությունը <<Հանրապետությունում>> բառից հետո լրացնել <<(Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառված է Հայաստանի Հանրապետությունում բնակության վայրի հասցեով)>> բառերով, իսկ <<(պետություններից)>> բառը հանել, 4. 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<4. Անձին սոցիալական կենսաթոշակ չի նշանակվում, եթե նա ունի սույն օրենքով սահմանված աշխատանքային կամ զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք:>>:	
ՀՀ կառավարություն	5.	Նախագծի 10-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասը <<25>> և <<15>>, 2-րդ մասը <<25>> և <<20>> և 3-րդ մասը <<20>> թվերից հետո լրացնել <<օրացուցային>> բառով, 2) 3-րդ մասից հանել <<Սույն հոդվածի առաջին և երկրորդ մասերով սահմանված կենսաթոշակի իրավունք տվող արտադրությունների, աշխատանքների, մասնագիտությունների, պաշտոնների և ցուցանիշերի թիվ 1 և թիվ 2 ցուցակները հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		կառավարությունը:>> նախադասությունը և այն շարադրել որպես հոդվածի 5-րդ մաս	
ՀՀ կառավարություն	6.	Նախագծի 11-րդ հոդվածի. 1. 1-ին մասի 1-ին կետը <<25>> և <<20>>, 2-րդ կետը <<25>>, <<15>> և <<25>> թվերից հետո լրացնել <<օրացուցային>> բառով, 2. 1-ին մասի 2-րդ կետում <<կառավարումն իրականացնող ծառայության անձնակազմի`>> բառերը փոխարինել <<կառավարման ծառայության>> բառերով, <<անդամին`>> բառը փոխարինել <<աշխատողին,>> բառով, իսկ <<10 տարին>> բառերը` <<առնվազն 10 օրացուցային տարին>> բառերով, 3. 1-ին մասի 3-րդ կետում <<անձնակազմի անդամին>> բառերը փոխարինել <<ծառայության աշխատողին,>> բառերով, իսկ <<20 տարին>> բառերը փոխարինել <<առնվազն 20 օրացուցային տարին>> բառերով, 4. 3-րդ մասից հանել <<աշխատանքների,>> բառը:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	7.	Նախագծի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<սահմանելու ժամանակ>> բառերը փոխարինել <<սահմանելու>> բառով, <<կենսաթոշակի>> բառը` <<կենսաթոշակ նշանակելու>> բառերով, իսկ աղյուսակում` <<Աշխատանքային ստաժը>> բառերը	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		փոխարինել <<Աշխատանքային ստաժը՝ օրացուցային տարիներով>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	8.	Նախագծի 13-րդ հոդվածի. 1. 1-ին մասի <<դ>> կետից <<անկախ տարիքից>> բառերը հանել, 2. 1-ին մասի <<ե>> կետը <<լրացած>> բառից հետո լրացնել <<՝ սույն հոդվածով կենսաթոշակի իրավունք ունեցող>> բառերով, 3. 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություններով. <<Ուսումնական հաստատությունում առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորողին կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ է նշանակվում մինչև ուսումնական հաստատությունն ավարտելը, բայց մինչև նրա 23 տարին լրանալը: Սույն հոդվածի առաջին մասի <<բ>> և <<գ>> կետերում նշված անձանց և <<ե>> կետում նշված՝ ընտանիքի այլ գործունակ չափահաս անդամին կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ է նշանակվում, եթե նրանք, ըստ Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում առկա տվյալների, կերակրողի մահվան օրվա դրությամբ համատեղ բնակվել են նույն բնակության	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		վայրում (հասցեում):>>, 4. 5-րդ մասը հանել և ճշտել մասերի համարակալումը, 5. 6-րդ մասի (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 5-րդ մաս) 1-ին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունենալու մահացած ճանաչված անձի ընտանիքի՝ սույն հոդվածում նշված անդամները:>>, իսկ 2-րդ նախադասության <<նրան մահացած ճանաչելու վերաբերյալ դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրը, իսկ եթե դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռում նշված է անձի մահվան օր, ապա՝ այդ օրը>> բառերը փոխարինել <<դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռում նշված մահվան օրը, իսկ եթե դատարանի վճռում նշված չէ անձի մահվան օրը, ապա՝ նրան մահացած ճանաչելու վերաբերյալ դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրը:>> բառերով: 6. 7-րդ մասից (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 6-րդ մաս) հանել <<՝ կենսաթոշակի իրավունքն ունենալու ամբողջ ժամանակահատվածի համար>> բառերը, 7. 8-րդ մասում (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 7-րդ մաս). 1) <<պահի>> բառը փոխարինել <<օրվա>> բառով,	
--	--	---	--

		2) <<9-րդ հոդվածով>> բառերը փոխարինել <<9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով>> բառերով, 3) հանել <<նվազագույն>> բառը: 9. 9-րդ մասի 1-ին պարբերությունում (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 8-րդ մաս) <<պահի>> բառը փոխարինել <<օրվա>> բառով, իսկ պարբերությունից հանել <<անհրաժեշտ>> բառը, 10. հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր մասով <<9. Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակը նշանակվում է կենսաթոշակի իրավունքն ունենալու ամբողջ ժամանակահատվածի համար:>>:	
ՀՀ կառավարություն	9.	Նախագծի 14-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<1. Մասնակի կենսաթոշակ նշանակվում է. 1) կրթության, մշակույթի որոշ կատեգորիաների աշխատողներին, եթե լրացել է նրանց 55 տարին և ունեն առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որից առնվազն 12 օրացուցային տարին մասնագիտական ստաժ է. 2) թատերական և թատերահանդիսային կազմակերպությունների որոշ կատեգորիաների դերասաններին, եթե լրացել է նրանց 50 տարին և ունեն առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որից առնվազն 12 օրացուցային տարին մասնագիտական ստաժ է,	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		3) սույն մասի 1-ին և 2-րդ կետերում նշված այն անձանց, ովքեր մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառվել են մասնակի կենսաթոշակ նշանակելու համար (ունեցել են առնվազն 12 օրացուցային տարվա մասնագիտական ստաժ), և լրացել է նրանց՝ սույն հոդվածով սահմանված մասնակի կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը: 2. Մասնակի կենսաթոշակը հաշվարկվում է մասնագիտական աշխատանքային ստաժին համամասնորեն: 3. Մասնակի կենսաթոշակի իրավունք տվող մասնագիտական աշխատանքային ստաժում հաշվառվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած ցանկում նշված մասնագիտություններով և պաշտոններում մինչև 2003 թվականի օգոստոսի 1-ն աշխատած ժամանակահատվածները: Համատեղությամբ աշխատած ժամանակահատվածը մասնագիտական աշխատանքային ստաժում չի հաշվառվում: 4. Մասնակի կենսաթոշակը նշանակվում է մինչև տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալը:»:	
ՀՀ կառավարություն	10.	Նախագծի 15-րդ հոդվածի. 1) 2-րդ մասի 1-ին պարբերությունում <<պահանջվող աշխատանքային ստաժը>> բառերը փոխարինել <<տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող 25 տարվա աշխատանքային ստաժը>> բառերով, իսկ 2-րդ մասի 3-րդ պարբերության <<բ>> կետը <<ստաժի>> բառից հետո լրացնել <<առկայության>> բառով: 2) 3-րդ մասում <<տարիքային>> բառը փոխարինել <<աշխատանքային>> բառով, 3) 5-րդ մասի 1-ին և 2-րդ պարբերությունները <<հաշվարկված>>	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		բառից հետո լրացնել <<(ենթադրյալ)>> բառով, իսկ 5-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը <<կորցրած>> բառից հետո լրացնել <<մինչև 18 տարեկան>> բառերով, 4) 5-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ. 2-րդ պարբերությունը <<Երկու ծնողին կորցրած և առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող 18-ից մինչև 23 տարեկան զավակի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է սույն մասի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված կարգով:>>:	
ՀՀ կառավարություն	11.	Նախագծի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Հիմնական կենսաթոշակի չափը և աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	12.	Նախագծի 17-րդ հոդվածի 1-ին կետից հանել <<(այսուհետ նաև՝ զինվորական ծառայող)>> բառերը, իսկ 3-րդ կետը <<և>> բառից հետո լրացնել <<դատական ակտերի>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	13.	Նախագծի 18-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասի 1-ին պարբերությունում <<զինվորական	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		ծառայողին>> (այսուհետ՝ նաև զինծառայող) բառերը փոխարինել <<անձին (այսուհետ՝ զինծառայող)>> բառերով, 2) 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում <<պահին>> բառը փոխարինել <<օրվա դրությամբ>> բառերով, 3) 1-ին մասի 1-ին կետում <<20 տարվա (օրացուցային)>> բառերը փոխարինել <<20 օրացուցային տարվա>> բառերով, 4) 1-ին մասի 2-րդ և 3-րդ կետերը <<25>> թվից հետո լրացնել <<օրացուցային>> բառով, իսկ 2-րդ և 3-րդ կետերում <<12 տարի 6 ամիս>> բառերը փոխարինել <<12 օրացուցային տարի, 6 օրացուցային ամիս>> բառերով, 3) 1-ին մասի 2-րդ կետում << կամ առողջական վիճակի պատճառով>> բառերը փոխարինել <<կամ պայմանագրի գործողության ժամկետը լրանալու կապակցությամբ (սահմանային տարիքը լրացած լինելու դեպքում)>> բառերով, 5) 1-ին մասի 3-րդ կետը <<կրճատման>> բառից հետո լրացնել <<կամ առողջական վիճակի>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	14.	Նախագծի 19-րդ հոդվածի 3-րդ մասը <<իրավունք>> բառից հետո լրացնել <<տվող 20 օրացուցային տարվա զինվորական	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		ծառայության ստաժ>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	15.	Նախագծի 22-րդ հոդվածի. 1. 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ <<1. Կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակ է նշանակվում զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիքի՝ սույն օրենքի 13-րդ հոդվածում նշված անդամներին՝ անկախ զինծառայողի զոհվելու (մահանալու) պատճառից, անցած ժամանակաշրջանից և ծառայության տևողությունից: >>: 2. հանել 2-րդ և 4-րդ մասերը և ճշտել մասերի համարակալումը, 3. 3-րդ մասի (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 2-րդ մաս) 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<2) ծառայողական պարտականությունները կատարելիս անհայտ կորած, ինչպես նաև մահացած ճանաչված զինծառայողների ընտանիքների անդամների վրա>>, 4. 5-րդ մասում (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 3-րդ մաս) <<ազատված>> և <<ազատվելուց>> բառերը փոխարինել համապատասխանաբար <<արձակված>> և <<արձակվելուց>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	16.	Նախագծի 23-րդ հոդվածի 1) 1-ին մասի 2-րդ կետը և 2-րդ մասը <<կորցրած>> բառից հետո լրացնել <<մինչև 18 տարեկան>> բառերով, 2) հոդվածը լրացնել հետևյալ խմբագրությամբ 3-րդ մասով. <<3. Երկու ծնողին կորցրած և առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող 18-ից մինչև 23 տարեկան զավակի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		զինվորական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է երկու ծնողին կորցրած մինչև 18 տարեկան երեխայի կենսաթոշակը հաշվարկելու համար սույն հոդվածով սահմանված կարգով:>>:	
ՀՀ կառավարություն	17.	Նախագծի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Դրամական բավարարման մեջ հաշվառվող վճարումների տեսակների ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	18.	Նախագծի 27-րդ հոդվածի 2-րդ մասը հանել և ճշտել համարակալումը:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	19.	Նախագծի 28-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը <<կորցրած>> բառից հետո լրացնել <<մինչև 18 տարեկան>> բառերով, իսկ մասը լրացնել հետևյալ խմբագրությամբ նոր պարբերությունով. <<Երկու ծնողին կորցրած և առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող 18-ից մինչև 23 տարեկան զավակի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է սույն մասի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված կարգով:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	20.	Նախագծի 29-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասի 2-րդ կետում և 3-րդ մասում <<նոտարի պաշտոնավարման>> բառերը փոխարինել <<որպես նոտար	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		պաշտոնավարելու>> բառերով, 2) 2-րդ մասը <<անհրաժեշտ>> բառից հետո լրացնել <<սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանքային ստաժի, իսկ հաշմանդամության կենսաթոշակ նշանակելու դեպքում՝ սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով սահմանված>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	21.	Նախագծի 29-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր մասով. <<4. 2013 թվականի հունվարի 1-ից հետո Հայաստանի Հանրապետությունում գործատուների հետ աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվելու (վարձու աշխատանք կատարելու), քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում աշխատանքներ կատարելու, ծառայություններ մատուցելու, անհատ ձեռնարկատեր հանդիսանալու, որպես նոտար պաշտոնավարելու, արտոնագրային վճար վճարելու ժամանակահատվածները հաշվառվում են աշխատանքային ստաժում, եթե ըստ սույն օրենքով սահմանված տեղեկատվական շտեմարան ներառված տվյալների՝ 1) անձը ստացել է աշխատավարձ (եկամուտ),	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		2) անծը վճարել է եկամտային հարկ:>>	
ՀՀ կառավարություն	22.	Նախագծի 30-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասի 3-րդ կետում <<թռչող անձնակազմի>> բառերը փոխարինել <<թռիչքային անձնակազմում>> բառերով, 2) 4-րդ մասի 2-րդ պարբերությունում <<ծառայության>> բառերը <<անձնակազմում աշխատելու>> բառերով, 3) 4-րդ մասի 3-րդ պարբերությունում <<անձնակազմի ծառայության>> բառերը փոխարինել <<ծառայությունում աշխատելու>> բառերով, իսկ <<թռիչքային և օդային երթևեկության կառավարման անձնակազմերում ծառայելու>> բառերը փոխարինել <<թռիչքային անձնակազմերում ծառայելու և օդային երթևեկության կառավարման ծառայությունում աշխատելու>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	23.	Նախագծի 31-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասի 1-ին կետում <<անձնակազմերում զբաղեցրած>> բառերը փոխարինել <<կազմերի>> բառով, իսկ <<դրանց>> բառը՝ <<համապատասխան մարմինների>> բառերով, 2) 2-րդ մասի 1-ին կետի <<զ>> ենթակետում <<ապրիլից>> բառը փոխարինել << ապրիլի 26-ից>> բառերով,	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		3) 2-րդ մասի 1-ին կետի <<ե>> և <<զ>> ենթակետերում <<հաշմանդամություն>> բառը փոխարինել <<վնասվածք, խեղում>> բառերով: Նախագծի 31-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ մասով. <<4. Ջինվորական ծառայության ստաժը հաշվարկելու կանոնները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:>>:	
ՀՀ կառավարություն	24.	Նախագծի 32-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասի 2-րդ պարբերությունում <<փաստաթղթերին ներկայացվող պահանջները (վավերապայմանները)>> բառերը փոխարինել <<փաստաթղթերի վավերապայմանները>> բառերով, 2) 2-րդ մասում <<օրենքի 7-րդ գլխով>> բառերը փոխարինել <<օրենքով>> բառով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	25.	Նախագծի 33-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասում <<քաղաքացու>> բառերը փոխարինել <<անձի>> բառով, 2) 1-ին մասը <<՝ ըստ>> բառից հետո լրացնել <<Հայաստանի Հանրապետության>> բառերով, իսկ <<(հասցեի)>> բառից հետո՝	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		<<մասին տվյալների>> բառերով, 3) 2-րդ մասում <<քաղաքացին>> բառը փոխարինել <<անձը>> բառով, 3) 5-րդ մասի 2-րդ կետում <<ռեգիստրի>> բառը փոխարինել <<ռեգիստրում առկա տվյալների>> բառերով, իսկ կետից հանել <<մշտական>> բառը:	
ՀՀ կառավարություն	26.	Նախագծի 35-րդ հոդվածի. 1) 5-րդ մասի (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 8-րդ մաս) 2-րդ պարբերությունում <<կենսաթոշակն առանձնացվում և վճարվում է առանձին՝ առանձնացնելու>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակը վճարվում է առանձին՝ այդ>> բառերով, 2) 6-րդ մասը (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 9-րդ մասը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<9. Կենսաթոշակը վճարվում է նաև Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող նոտարի վավերացրած լիազորագիրը կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում ներկայացնելու դեպքում: Քրեակատարողական հիմնարկում պատիժ կրող կամ	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		հոգեբուժական բժշկական հաստատությունում բուժվող կենսաթոշակառուի կենսաթոշակը վճարվում է նաև տվյալ կազմակերպության ղեկավարի վավերացրած լիազորագրով: Հայաստանի Հանրապետության հետ կենսաթոշակային ապահովության բնագավառում միջպետական համաձայնագիր կնքած պետություն մշտական բնակության մեկնող (մեկնած) անձի կենսաթոշակի գործն ուղարկելու դեպքում կենսաթոշակառուին մինչ այդ չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է նաև այդ պետությունում գործունեություն իրականացնող նոտարի վավերացրած լիազորագրով: Մեկ լիազորագրով անընդմեջ կարող է վճարվել տասներկու ամսից ոչ ավելի ժամանակահատվածի կենսաթոշակի գումար՝ սկսած կենսաթոշակ չվճարված ամսից, բայց ոչ ավելի, քան լիազորագրի գործողությունը դադարելը: Լիազորագիրը տալու ամսվան հաջորդող տասներկուերորդ ամսից հետո կենսաթոշակի գումարը տվյալ լիազորագրով չի վճարվում: Դադարեցված կենսաթոշակի վճարումը լիազորագրով չի վերսկսվում, բացառությամբ քրեակատարողական հիմնարկում պատիժ կրող կամ հոգեբուժական բժշկական հաստատությունում բուժվող կենսաթոշակառուի կենսաթոշակը վճարելու, ինչպես նաև	
--	--	---	--

		Հայաստանի Հանրապետության հետ կենսաթոշակային ապահովության բնագավառում միջպետական համաձայնագիր կնքած պետություններ մշտական բնակության մեկնող (մեկնած) անձի կենսաթոշակի գործն ուղարկելու դեպքերի, երբ սույն օրենքի 36-րդ հոդվածով սահմանված կարգով վճարվում է կենսաթոշակառուին մինչ այդ չվճարված կենսաթոշակի գումարը:>>	
ՀՀ կառավարություն	27.	Ներկայացվող նախագծի դրույթները ամբողջությամբ համապատասխանեցնել 2010թ. հոկտեմբերի 5-ին ընդունված <<Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի դրույթներին:	Ընդունվել է: Նախագծի դրույթներն ամբողջությամբ համապատասխանեցվել են 2010թ. հոկտեմբերի 5-ին ընդունված <<Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի դրույթներին:
ՀՀ կառավարություն	28.	Նախագծի 36-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Հոդված 36. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարելը 1.Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է կենսաթոշակ վճարելու համար դիմելու ամսվան նախորդող երեք տարվա այն ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակ ստանալու իրավունք է ունեցել: 2.Կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման մեղքով չվճարված կենսաթոշակի գումարները վճարվում են անցած ամբողջ	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		Ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակի իրավունք է ունեցել: 3. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը, կենսաթոշակառուի մահվան դեպքում, վճարվում է մահացածի ամուսնուն կամ 14 տարեկան դարձած անչափահաս երեխային՝ անկախ կենսաթոշակառուի մահվան օրվա դրությամբ նրա հետ համատեղ նույն վայրում (հասցեում) բնակվելու հանգամանքից, իսկ ընտանիքի այլ անդամի՝ եթե նա, ըստ բնակչության պետական ռեգիստրում առկա տվյալների, կենսաթոշակառուի մահվան օրվա դրությամբ նրա հետ համատեղ բնակվել է նույն վայրում (հասցեում): Այդ գումարը վճարվում է, եթե դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում է ներկայացվում կենսաթոշակառուի մահվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում: Այդ ժամկետում դիմում չներկայացնելու դեպքում՝ չվճարված կենսաթոշակի գումարը ենթակա է ժառանգման: 4. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է միանվագ: 5. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:»:	
ՀՀ կառավարություն	29.	Նախագծի 37-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<քաղաքացիական ավիացիայի աշխատողների երկարամյա ծառայության>> բառերը փոխարինել <<երկարամյա ծառայության աշխատանքային>> բառերով, իսկ <<կենսաթոշակ կամ կերակրողին կորցնելու դեպքում>> բառերը՝ <<կամ կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	30.	Նախագծի 38-րդ հոդվածի.	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		1) 1-ին մասի վերջին պարբերությունում <<կառավարումն իրականացնելու>> բառերը փոխարինել <<կառավարման>> բառով, իսկ <<կողմից տրված >> բառերը՝ <<տված>> բառով, 2) 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<3. Զինվորական կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է, եթե՝ 1) փոխվել է զինծառայողների դրամական բավարարման և (կամ) հիմնական կենսաթոշակի չափը, 2) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնվել է սույն օրենքի 41-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 6-րդ կետով սահմանված կարգով: Այս դեպքում կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է գրավոր դիմելու դեպքում՝ հաշվի առնելով վերջին զինծառայությունից արձակվելու օրվա դրությամբ զինծառայողի ունեցած զինվորական ծառայության ստաժը և ամսական դրամական բավարարման ու սննդի փոխհատուցման գումարը:>> 3) 4-րդ մասը լրացնել <<, իսկ սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով և 2-րդ մասով սահմանված դեպքերում՝ տվյալ ամսվա 1-ից>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	31.	Նախագծի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասում.	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		1) <<Բնակչության սոցիալական պաշտպանության պետական կազմակերպություն անձին ընդունելուց հետո>> բառերը փոխարինել <<Անձին բնակչության սոցիալական պաշտպանության պետական կազմակերպություն ընդունելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում,>> բառերով 2) <<Նախապատրաստում է>> բառը փոխարինել <<տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում նախապատրաստում է>> բառերով: Նախագծի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասը <<փաստաթղթերը>> բառից հետո լրացնել <<և ներկայացնում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	32.	Նախագծի 40-րդ հոդվածի 2-րդ մասը <<վրա>> բառից հետո լրացնել <<տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում>> բառերով, իսկ <<փաստաթղթերը>> բառից հետո՝ <<և ներկայացնում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում կամ բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու մարմին>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	33.	Նախագծի 41-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ <<Հոդված 41. Կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցնելը և վերականգնվելը, կենսաթոշակ վճարելը դադարեցնելը և վերսկսելը>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

ՀՀ կառավարություն	34.	Նախագծի 41-րդ հոդվածի. 1. 1-ին մասի 4-րդ կետում <<չորրորդ>> բառը փոխարինել <<3-րդ>> բառով, 2. 1-ին մասի 5-րդ կետից հանել <<կենսաթոշակառուի՝>> բառը, իսկ կետում <<կամ քրեակատարողական, հարկադիր ծառայություններում, դատախազությունում ծառայության անցնելու, կամ դատավոր նշանակվելու>> բառերը փոխարինել <<, ինչպես նաև քրեակատարողական ծառայողի, դատական ակտերի հարկադիր կատարողի, դատախազի կամ դատավորի պաշտոնի նշանակվելու>> բառերով, 3. 1-ին մասի 7-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<7) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը դադարեցնելու դեպքում,>>, 4. 1-ին մասի 8-րդ կետը <<դեպքում>> բառից հետո լրացնել <<(Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում օտարերկրյա պետությունում իր բնակության վայրի հասցեով հաշվառվելու դեպքում)>> բառերով, 5. 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 11-րդ կետով. <<11) Հայաստանի Հանրապետության հետ կենսաթոշակային ապահովության բնագավառում միջպետական համաձայնագիր կնքած պետություններ նշտական բնակության մեկնող (մեկնած) անձանց կենսաթոշակի գործերն ուղարկելու դեպքում:>>, 6. 1-ին մասը 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություններով. <<Սույն մասում նշված դեպքերում կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվում է այդ հանգամանքներն առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից: Առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ ուսումնական հաստատությունում սովորող անձի կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվում է տվյալ տարվա հուլիսի 1-	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
--------------------------	------------	--	---

	ից:>>, 7. 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<2. Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցվում է. 1) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարելու դեպքում, 2) կենսաթոշակառուին (կամ նրա փոխարեն կենսաթոշակն ստանալու՝ օրենքով այդ իրավունքն ունեցող անձին) տասներկու ամիս անընդմեջ կենսաթոշակ չվճարելու դեպքում, 3) սույն օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված կարգով փաստաթուղթ չներկայացնելու կամ հայտարարություն չտալու դեպքում: Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցվում է կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվելու օրվանից, իսկ սույն մասի 2-րդ և 3-րդ կետերում նշված դեպքերում՝ այդ հանգամանքներն առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից:>>, 8. 3-րդ մասի 1-ին կետում <<որոշումը չեղյալ համարելու>> բառերը փոխարինել <<դատարանի վճիռը վերացնելու>> բառերով, իսկ <<կողմից որոշում կայացնելուց հետո՝>> բառերը՝ <<՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը ներկայացնելու և գրավոր դիմելու դեպքում>> բառերով, 9. 3-րդ մասի 2-րդ կետում <<3>> թիվը փոխարինել <<6>> թվով, իսկ <<անձի գրավոր>> բառերը՝ <<գրավոր>> բառով. 10.3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<3) սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով նշանակված կենսաթոշակն ստանալու իրավունքը սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետում նշված հիմքով դադարեցված լինելու դեպքում՝ ա. տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալուն հաջորդող ամսվա 1-ից,	
--	---	--

		բ. աշխատանքից ազատվելու դեպքում՝ գրավոր դիմելու և անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնելու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից,>>, 11.3-րդ մասի 5-րդ կետում <<մեկ>> բառը փոխարինել <<երեք>> բառով, իսկ <<կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցնելու օրվանից, իսկ այդ ժամկետը լրանալուց հետո բնակվելու իրավունք ձեռք բերելու մասին փաստաթուղթը ներկայացնելու դեպքում՝ գրավոր դիմելու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից,>> բառերը՝ <<բնակության իրավունք ձեռք բերելու օրվանից,>> բառերով. 12. 3-րդ մասի 6-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<6) սույն հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետով նախատեսված հիմքով կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվելուց հետո համապատասխան մարմիններում զինվորական ծառայությունից արձակվելու, ինչպես նաև քրեակատարողական ծառայողի, դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայողի, դատախազի կամ դատավորի պաշտոնից ազատվելու օրվանից հետո մեկ ամսվա ընթացքում դիմելու և անհրաժեշտ փաստաթուղթ ներկայացնելու դեպքում՝ արձակվելու կամ ազատվելու օրվանից, իսկ այդ ժամկետը լրանալուց հետո դիմելու և անհրաժեշտ փաստաթուղթ ներկայացնելու դեպքում՝ գրավոր դիմելու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից,>>, 13.3-րդ մասի 7-րդ կետում <<անձի գրավոր դիմումի հիման վրա՝ սույն օրենքի 34-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված ժամկետներում>> բառերը փոխարինել <<հաշմանդամ ճանաչվելու օրվանից, եթե դիմումը ներկայացվել է հաշմանդամ ճանաչվելուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, իսկ այդ ժամկետից հետո դիմելու դեպքում՝	
--	--	---	--

	դիմելու օրվանից>> բառերով, 14.4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<4. Կենսաթոշակ վճարելը վերսկսվում է. 1) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը սույն հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին, 2-րդ կետերի, 3-րդ կետի <<բ>> ենթակետի, 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ կետերի հիման վրա վերականգնվելու կամ կենսաթոշակ վճարելը սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի հիման վրա դադարեցված լինելու դեպքում՝ դիմելու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից, եթե կենսաթոշակառուն, իսկ տասնչորս տարեկան չդարձած անչափահաս կենսաթոշակառուի կամ խնամակալության տակ գտնվող կենսաթոշակառուի դեպքում՝ նրա օրինական ներկայացուցիչը (ծնողը, որդեգրողը կամ խնամակալը) գրավոր դիմումը և անհրաժեշտ այլ փաստաթղթերը ներկայացնում է անձամբ, 2) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը սույն հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի <<ա>> ենթակետի հիման վրա վերականգնվելու դեպքում՝ անձի տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից, իսկ 3-րդ մասի 4-րդ կետի հիման վրա վերականգնվելու դեպքում՝ բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու պետական մարմնից անձի հաշմանդամությունը հաստատող	
--	--	--

		տեղեկանք ստանալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից. 3) կենսաթոշակ վճարելը սույն հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի հիման դադարեցված լինելու դեպքում՝ սույն օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված փաստաթուղթը ներկայացնելու կամ հայտարարությունը տալու մասին բանկից տեղեկատվություն ստանալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից, եթե այդ տեղեկատվությունն ստացվել է կենսաթոշակ վճարելը դադարեցնելու ամսվան հաջորդող 12 ամսվա ընթացքում: Սույն մասով սահմանված դեպքում կենսաթոշակի վճարումը կատարվում է սույն օրենքի 36-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:>>:	
ՀՀ կառավարություն	35.	Նախագծի 43-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետում <<կենսաթոշակառուներին>> բառը փոխարինել <<նրան>> բառով, իսկ մասից հանել <<փաստացի>> բառը:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	36.	Նախագծի 44-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<հաշմանդամությունը հաստատվելուց>> բառերը փոխարինել <<հաշմանդամ ճանաչվելուց>> բառերով, իսկ 7-րդ մասը շարադրել որպես 4-րդ մաս՝ ճշտելով մասերի համարակալումը:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	37.	Նախագծի 46-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի <<բ>>	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		ենթակետը շարադրել որպես <<ա>> ենթակետ, իսկ <<ե>> ենթակետը որպես <<բ>> ենթակետ՝ ճշտելով ենթակետերի համարակալումը:	
	38.	Նախագծի 46-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասի 1-ին կետի <<ե>> ենթակետում (ներկայացվող տարբերակի <<բ>> ենթակետում) <<փախստականի վկայականի>> բառերը փոխարինել <<կոնվենցիոն ճամփորդական փաստաթղթի>> բառերով, 2) 1-ին մասի 1-ին կետի <<դ>> ենթակետը (ներկայացվող տարբերակի <<ե>> ենթակետը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<ե. բնակության վայրի հասցեն>>:	
ՀՀ կառավարություն	39.	Նախագծի 47-րդ հոդվածի. 1. 1-ին մասը <<մարմնից>> բառից հետո լրացնել <<, պետական կառավարման այլ մարմիններից>> բառերով, 2. 1-ին մասում <<քաղաքացիների>> բառը փոխարինել <<անձանց>> բառով, 3. 3-րդ մասը՝ <<ստանալու>> բառից հետո լրացնել <<, ինչպես նաև պետական կառավարման այլ մարմիններից տվյալներ	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		ստանալու>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	40.	Հստակեցնել նախագծի 48-րդ հոդվածի մասերի համարակալումը և 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր կետով. << 15) վարում է կենսաթոշակային ապահովության կայքէջը.>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	41.	Նախագծի 48-րդ հոդվածի 13-րդ կետում <<իրենց դիմած քաղաքացիներին>> բառերը փոխարինել <<դիմող անձանց>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	42.	Նախագծի 49-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասի 3-րդ կետում <<կենսաթոշակ վճարելը վերսկսելու>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնելու (կենսաթոշակ վճարելը վերսկսելու)>> բառերով, 2) 2-րդ մասում <<Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած փաստաթղթեր և հավաստի տվյալներ>> բառերը փոխարինել <<հավաստի տվյալներ և անհրաժեշտ փաստաթղթեր>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	43.	Նախագծի 49-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր մասով. <<3. Օտարերկրյա պետությունների իրավասու մարմինների տված՝ կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը Հայաստանի Հանրապետությունում վավեր են	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		հյուպատոսական օրինականացման առկայության դեպքում, եթե այլ բան սահմանված չէ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով:>>:	
ՀՀ կառավարություն	44.	Նախագծի 54-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել <<1-ին հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը, 2-րդ և 4-րդ մասերը ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ից, իսկ>> բառերը, իսկ 2-րդ մասում՝ <<պահից>> բառը փոխարինել <<օրվանից>> բառով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	45.	Նախագծի 55-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. << 1. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519) նշանակված կենսաթոշակը վերահաշվարկելու համար լրացուցիչ փաստաթղթեր ներկայացնելու դեպքում կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով: Այդ դեպքում կենսաթոշակի գործում առկա՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված ստաժում առանձնապես ծանր, առանձնապես վնասակար պայմաններում աշխատած ժամանակահատվածը, քաղաքացիական ավիացիայի աշխատողների՝ թռիչքային ժամերով հաշվարկված ժամկետները, վկայությամբ հաստատված ժամանակահատվածը, երեխաների խնամքի ժամանակահատվածը, ուսումնական հաստատություններում առկա (ցերեկային) ուսման ժամանակահատվածն աշխատանքային ստաժի մեջ պահպանվում են նույնությամբ: Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը <<Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (27-ը հոկտեմբերի 1998 թվականի, ՀՕ-258) նշանակված կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով: Եթե վերահաշվարկված կենսաթոշակի չափը ցածր է մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		նշանակված կենսաթոշակի չափից (առանց հավելումների), ապա կենսաթոշակը վճարվում է նախկին չափով: Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը միաժամանակ <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519) և <<Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (27-ը հոկտեմբերի 1998 թվականի, ՀՕ-258) կենսաթոշակ ստացող անձանց՝ երկու կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը պահպանվում է՝ մինչև <<Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 34.1-րդ հոդվածով սահմանված դրամական օգնություն ստանալը: 2. <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519) հիման վրա ձևավորված անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազայում տվյալներն ամբողջացվում են (այդ թվում՝ 2012 թվականի տվյալները լիազոր մարմին են ներկայացվում) և այդ տվյալները, ինչպես նաև կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազա ներառված տվյալները պետական կենսաթոշակային ապահովության համակարգի շտեմարան են ներառվում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով: 3. Մինչև 2010 թվականի նոյեմբերի 1-ը մահացած՝ զինվորական կենսաթոշակ ստացած կենսաթոշակառուի հուղարկավորությունը կատարած անձին թաղման նպաստը վճարվում է մահացածի կենսաթոշակի (ներառյալ կենսաթոշակին տրվող հավելումները) տասնհինգապատիկի չափով, իսկ սույն օրենքի 44-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասում նշված անձանց մահվան դեպքում՝ չորս հարյուր երեսունհինգ հազար դրամ: >>:	
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ	46.	Նախագծի 9-րդ հոդվածի 1-ին կետի 1-ին ենթակետը հանել: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Հոդվածի առաջին և երկրորդ կետերով նույն	Առաջարկությունն ընդունվել է: 9-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը շարադրվել են

Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախչյան		պայմանի համար տարբեր պահանջներ է նախատեսում, ինչը հակասության առիթ է տալիս:	նոր խմբագրությամբ: Միաժամանակ, համապատասխան փոփոխություններ են կատարվել նաև 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասում:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով	47.	Նախագծի 11-րդ հոդվածում 1-ին կետի 2-րդ ենթակետում <<կարգավարի (դիսպետչերի)>> բառերից հետո ավելացնել <<ավագ կարգավարի, կարգավար հրահանգիչների և թռիչքային ղեկավարների>> բառերը: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկության նպատակը միևնույն ծանրաբեռնվածության աշխատանքներին նույն սկզբունքով մոտենալն է:	Նախագծի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ երկարամյա ծառայության կենսաթոշակի իրավունք ունեն կարգավարի (դիսպետչերի) վկայական ունեցող անձինք: Միաժամանակ, գործող օրենսդրությամբ՝ ՀՀ կառավարության 2003 թվականի մայիսի 29-ի N 793-Ն որոշման 2-րդ հավելվածի 22-րդ կետի 6-րդ ենթակետի համաձայն՝ ավագ կարգավարի, կարգավար հրահանգիչների և թռիչքային ղեկավարների պաշտոններ

Ա. Բախշյան			գբաղեցնող անձինք ունեն երկարամյա ծառայության կենսաթոշակի իրավունք (այս առումով՝ որևէ փոփոխություն չի նախատեսվում): Ըստ այդմ, ավագ կարգավարին, կարգավար հրահանգիչներին և թռիչքային ղեկավարներին կենսաթոշակ կնշանակվի, եթե նրանք ներկայացնեն իրենց՝ կարգավարի վկայականը:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով	48.	Նախագծի 15-րդ հոդվածը լրացնել 1.1 կետով հետևյալ բովանդակությամբ. <<1. 1. Սկսած 2004 թվականից աշխատանքային կենսաթոշակը հաշվարկել հետևյալ բանաձևով. $Կ = Հ + Գ / Ն * 0,8$, որտեղ՝ Կ-ն՝ կենսաթոշակի ամսական գումարն է , Հ-ն՝ հիմնական կենսաթոշակի չափը, Գ-ն՝ սկսած 2004 թվականի հունվարի 1-ից մինչև կենսաթոշակառուի կենսաթոշակի անցնելու օրը վճարված սոց.	Առաջակվող բանաձևի կապակցությամբ հարկ է նկատի ունենալ, որ այն կիրառության առումով խնդրահարույց է: Մասնավորապես, այն հաշվի է առնում անձի աշխատանքային գործունեության մի ժամանակահատվածը: Մյուս կողմից, նախատեսվում է պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարը միավորել եկամտահարկի հետ և ներդնել միասնական՝ եկամտային հարկ: Ըստ այդմ, խնդիր է 2013 թվականից հետո վճարված սոցիալական ապահովության վճարների

Ա. Բախշյան		ապահովության վճարների հանրագումարն է: Ն-ն՝ սկսած 2004 թվականից մինչև կենսաթոշակառուի կենսաթոշակի անցնելը օրացույցային ամիսների գումարն է: Սույն հոդվածի 1.1 կետի դրույթը տարածվում է 2011 թվականից հետո ծագած հարաբերությունների վրա:>>: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկվող բանաձևով հնարավոր կլինի կենսաթոշակի չափը կապել վճարված սոց վճարների և աշխատավարձի չափի հետ՝ կենսաթոշակի չափը հավասարեցնելով աշխատավարձի 80 %-ին:	հանրագումարը հաշվելը: Մյուս կողմից, այս դեպքում, հաշվի առնելով գնաճը, անհրաժեշտ է ներդնել նաև պարտադիր սոցվճարի ինդեքսավորման մեխանիզմներ: Միաժամանակ, առաջարկվող բանաձևը և ակնկալվող կենսաթոշակի չափը լրջորեն կխաթարի կենսաթոշակային ապահովության համակարգի ֆինանսական կայունությունը:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով	49.	Նախագծի 15-րդ հոդվածի 3-րդ կետը պարզաբանել:	Խնդրո առարկա դրույթը միտված է կուտակային բաղադրիչին պարտադիրության սկզբունքով մաս կազմող (1974 թվականի հունվարի 1-ից հետո ծնված) անձանց՝ մինչև կուտակային բաղադրիչին մաս կազմելը (2014 թվականի հունվարի 1-ը) գործող համակարգի շրջանակներում ձեռք բերված իրավունքների իրականացումն ապահովելուն: Մասնավորապես, այդ անձինք, համաձայն ներկայացված փաթեթի, պետք է ստանան նաև

Ա. Բախշյան			Կենսաթոշակի աշխատանքային մաս՝ մինչև կուտակային բաղադրիչի ներդրումն ընկած ժամանակահատվածի ստաժին համամասնորեն (պետական համակարգից վճարման ենթակա աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հաշվարկելիս 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ընկած ժամանակահատվածի աշխատանքային ստաժը չի հաշվառվելու): Վերը նշվածը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ, ի տարբերություն պարտադիր համակարգի կամավոր մասնակիցների՝ պետությունը նշված դեպքում փոխանցելու է կուտակային վճարի կեսը): Եթե կենսաթոշակառուի անձնական գործակիցը հաշվարկելիս ևս հիմք ընդունվի մինչև 2014 թվականի հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի աշխատանքային ստաժը՝ կստացվի, որ պետությունը նույն համակարգի ներքո աշխատած անձանց
-------------------	--	--	--

			աշխատանքային 1 տարին գնահատում է տարբեր արժեքներով:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախչյան	50.	Նախագծի 25-րդ հոդվածի 1-ին կետում <<65>> թիվը դարձնել <<63>>:	Հարկ է նկատի ունենալ, որ ծերության սոցիալական կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքի և աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքի միջև տարբերությունը կիրառելի է միջազգային պրակտիկայում և բխում է վարվող սոցիալական քաղաքականության էությունից:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան	51.	Նախագծի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ ենթակետը խմբագրել հետևյալ կերպ. <<2> Ծնողներից (որդեգրողներից, խնամակալներից) մեկի՝ հաշմանդամ երեխային մինչև նրա 18 տարին լրանալը կամ խնամակալ ձանաչված անձի՝ առաջին խմբի և 3-րդ աստիճանի սահմանափակում ունեցող հաշմանդամին խնամելու ամբողջ	Հարկ է նկատի ունենալ, որ ներկայացված առաջարկությունը նախատեսում էր փոփոխություններ կատարել նաև քաղաքացիական օրենսգրքում: Միաժամանակ, հաշվի առնելով, որ ներկայումս շրջանառության մեջ է գտնվում

Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան		ժամանակահատվածը.>>: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկության նպատակն է ներդնել խնամակալի ինստիտուտը: Նշյալ առաջարկը նախագծի տեսքով դրական եզրակացությամբ, գտնվում է ԱԺ 8-րդ նստաշրջանի քառօրյայում:	<<Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսաթոշակների չափերն ըստ աշխատանքային գործունեության կարողության սահմանափակման աստիճանի հաշվարկելու>> հայեցակարգը, առաջարկվում է խնդիրը դիտարկել հաշմանդամության կենսաթոշակների համակարգի բարեփոխումների համատեքստում (Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում և ձեռք է բերվել համաձայնություն:)
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան	52.	Նախագծի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում հանել <<վեց տարուց ոչ ավելի>> բառերը: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Նպատակահարմար ենք գտնում ծնողներից մեկին՝ յուրաքանչյուր երեխայի համար երկու տարի խնամելու ժամանակահատվածը հաշվառել որպես ապահովագրական ստաժ՝ առանց սահմանափակումների: Նշյալ առաջարկը նախագծի տեսքով դրական եզրակացությամբ, գտնվում է ԱԺ 8-րդ նստաշրջանի քառօրյայում:	ԽՍՀՄ կենսաթոշակային օրենսդրությամբ (մինչև 1991թ.) բազմազավակ մայրերին կենսաթոշակ է նշանակվել առնվազն 15 տարվա աշխատանքային ստաժ ունենալու դեպքում՝ առանց երեխաներին խնամելու ժամանակահատվածներն ստաժում հաշվառելու: 1991թ. ԽՍՀՄ օրենսդրությամբ և 1992թ. հուլիսի 1-ին ուժի մեջ մտած <<ՀՀ քաղաքացիների պետական կենսաթոշակային ապահովության մասին>> ՀՀ օրենքով (ուժը կորցրել է 1996թ. հունվարի 1-ին)՝ չաշխատող մոր կողմից երեխայի խնամքի ժամանակահատվածն աշխատանքային ստաժում հաշվառվել է՝ յուրաքանչյուր երեխայի համար 3 տարի, սակայն 15 տարուց ոչ ավելի: 1996թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած՝

Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			<<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների պետական կենսաթոշակային ապահովության մասին>> ՀՀ օրենքի (ուժը կորցրել է 2003թ. ապրիլի 10-ին) 29-րդ հոդվածի համաձայն՝ ՀՀ կառավարությունը սահմանել է (1996թ. փետրվարի 16-ի թիվ 41 որոշում), որ աշխատանքային ստաժում հաշվառվում են նաև չաշխատող մոր կողմից յուրաքանչյուր երեխային մինչև 3 տարին լրանալը խնամելու ժամանակաշրջանը՝ 9 տարուց ոչ ավելի: <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի 45-րդ հոդվածի համաձայն՝ կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ ստաժի առկայության դեպքում ստաժում հաշվառվում է նաև ծնողներից մեկի՝ մինչև յուրաքանչյուր երեխայի 2 տարին լրանալը երեխային խնամելու ժամանակաշրջանը՝ 6 տարուց ոչ ավելի: Ելնելով ասվածից՝ նպատակահար չէ չաշխատող մոր կողմից երեխայի խնամքի ժամանակահատվածն աշխատանքային ստաժում հաշվառելու սահմանափակումը վերացնելը, քանի որ երեխայի խնամքի ժամանակահատվածը համարվում է այլ գործունեության ժամանակահատված և դա աշխատանքային ստաժում անսահմանափակ հաշվառելը անհավասար պայմաններ կստեղծի 25 տարի աշխատանքային գործունեությամբ զբաղված անձանց և 5 տարի աշխատած այն անձանց համար, ում ստաժում հաշվառվում են այլ գործունեության ժամանակահատվածները:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ	53.	Նախագծի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետում <<հինգ տարուց ոչ ավելի>> բառերը փոխարինել <<ութե տարուց ոչ ավելի	Առաջարկության շրջանակներում կետը խմբագրվել է: Մասնավորապես, սահմանվել է,

Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան		քառերով>>: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկությունը բխում է զինծառայության հետ կապված ժամկետային նորմերից: Նշյալ առաջարկը նախագծի տեսքով դրական եզրակացությամբ, գտնվում է ԱԺ 8-րդ նստաշրջանի քառօրյայում:	որ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած վայրերում (զորամասերում) ծառայող՝ զինծառայող ամուսնու հետ համատեղ ապրած ժամանակահատվածը՝ աշխատանքային ստաժում հաշվառվում է ութ տարուց ոչ ավելի:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով	54.	Նախագծի 30-րդ հոդվածի 5-րդ կետը վերախմբագրել և պարզեցնել:	Ընդունվել է, մասը խմբագրվել է:

Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	55.	Նախագծի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<1992 թվականի հունվարից մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը նաև սոցիալական վճարներ կատարելը կամ աշխատավարձ ստանալը հաստատող փաստաթուղթ>> բառերը փոխարինել <<1992 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2004 թվականի հունվարի 1-ը աշխատավարձ ստանալը հաստատող փաստաթուղթ>> բառերով:	Սոցիալական վճարներ կատարելը հաստատող փաստաթուղթ, որպես 1992 թվականից հետո ընկած ժամանակահատվածի աշխատանքային ստաժը հաստատող փաստաթուղթ հանելը խնդրահարույց է, քանի որ առկա են դեպքեր, երբ անձն ինքնուրույնաբար է կատարել իր սոցիալական վճարները: Օրինակ՝ անհատ ձեռնարկատերը (կամ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի սեփականատերերը՝ մինչև 2004 թվականը) չի ստացել աշխատավարձ, բայց կատարել է սոցիալական վճար: Հարկ է նաև նկատի ունենալ, որ այս անձանց մոտ են գտնվում համապատասխան փաստաթղթերը, և հստակ հաշվառման բացակայության համատեքստում, հանդիսանում են աշխատանքային ստաժ հաստատող միակ փաստաթղթերը:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան	56.	Նախագծի 32-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<2013 թվականը>> փոխարինել <<2004 թվական>> բառերով:	

Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			Միաժամանակ, 33-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերության համաձայն՝ սոցիալական վճարներ կատարելը հաստատող փաստաթուղթը ներկայացնելը կենսաթոշակի համար դիմող անձին տրված իրավունք է, որից չօգտվելու դեպքում սոցիալական վճարներ կատարելը հաստատող փաստաթուղթը ձեռք է բերում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	57.	Նախագծի 33-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերության մեջ <<սոցիալական վճարներ կատարելը կամ>> բառերը հանել:	Միաժամանակ, անձնավորված հաշվառման բազայի հիման վրա 2004-ից 2013-ն ընկած ժամանակահատվածի ստաժը հաշվարկելը խնդրահարույց է, քանի որ հետադարձ կապ չի ապահովվել տվյալների սուբյեկտի հետ (նրանց դեռևս չեն տրամադրվել քաղվածքներ):
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024	58.	Նախագծի 33-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<կամ կենսաթոշակ նշանակելը մերժելը>> բառերը հանել:	Հարկ է նկատի ունենալ, որ գործնականում հնարավոր են դեպքեր, երբ կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը պետք է մերժի կենսաթոշակ նշանակելը: Դրույթը

ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			կարգավորում է կենսաթոշակ նշանակելու դիմումները մերժելու հետ կապված հարաբերությունները, սպառիչ սահմանելով այն հիմքերը, որոնց առկայության դեպքում մերժվում է կենսաթոշակ նշանակելը և միտված է քաղաքացիների իրավունքների իրականացման ապահովմանը:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	59.	Նախագծի 33-րդ հոդվածի 5-րդ կետի 2-րդ ենթակետը հանել:	ՀՀ-ում բնակվող անձանց՝ բնակչության պետական ռեզիստրում ըստ բնակության վայրի հաշվառվելու պարտավորությունը սահմանված է <<Բնակչության պետական ռեզիստրի մասին>> ՀՀ օրենքով: Միաժամանակ, վերը նշված օրենքով և ՀՀ կառավարության 2005 թվականի հուլիսի 14-ի <<Հայաստանի Հանրապետությունում բնակչության պետական ռեզիստրի համակարգ ներդնելու մասին>> N 1231-Ն որոշմամբ սահմանված՝ հաշվառելու կանոնները և ընթացակարգերը ապահովում են այդ պարտավորության իրականացումը

			առանց որևէ խոչընդոտի (որպես փաստացի բնականության վայր):
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	60.	Նախագծի 35-րդ հոդվածի առաջին կետի առաջին <<Կենսաթոշակը վճարվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:>> նախադասությունը խմբագրել հետևյալ կերպ. <<Կենսաթոշակը վճարվում է ըստ կենսաթոշակառուի բնականության վայրի: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Կենսաթոշակը համարվում է քաղաքացու կողմից ծեռք բերված իրավունք: Հետևաբար, կենսաթոշակը պետք է հասանելի դարձնել կենսաթոշակառուին՝ նրա կենսաթոշակի տարիքում, անկախ նրա գտնվելու վայրից:	Առաջարկությունն ընդունվել է: Նախագծի՝ կենսաթոշակը վճարելուն առնչվող դրույթները համապատասխանեցվել են 2010թ. հոկտեմբերի 5-ին ընդունված <<Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի դրույթներին:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան	61.	Նախագծի 35-րդ հոդվածի 6-րդ կետում տալ <<կասեցված կենսաթոշակի վճարում>> և <<դադարեցված կենսաթոշակի վճարում>> հասկացությունների սահմանումները և հստակեցնել դրանք:	Կենսաթոշակը վճարելուն առնչվող դրույթների փոփոխության համատեքստում նախագծում չի կիրառվում <<կասեցված կենսաթոշակ>> հասկացությունը:

Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	62.	Նախագծի 36-րդ հոդվածի 2-րդ կետը վերախմբագրել հետևյալ կերպ. <<2. Կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման մեղքով չվճարված կենսաթոշակի գումարները վճարվում են անցած ամբողջ ժամանակահատվածի համար, մինչև կենսաթոշակառուի կենսաթոշակի իրավունքի դադարելը:>>:	Առաջարկությունն ընդունվել է, կետը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ. <<2. Կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման մեղքով չվճարված կենսաթոշակի գումարները վճարվում են անցած ամբողջ ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակի իրավունք է ունեցել:>>:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024	63.	Նախագծի 36-րդ հոդվածի 3-րդ կետը հանել:	Նախագծի 36-րդ հոդվածի 3-րդ կետը կարգավորում է այն դեպքը, երբ անձը կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունենալու որոշակի ժամանակահատվածում չի ստանում

ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			Կենսաթոշակ (անկախ պատճառից) և մահանում է: Միաժամանակ, հստակեցման նպատակով, հողվածի վերնագրում ամբողջ հողվածում <<չստացված>> բառը փոխարինվել է <<չվճարված>> բառով, իսկ 3-րդ մասի 1-ին նախադասությունը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ. <<3. Կենսաթոշակառուի մահվան դեպքում չվճարված կենսաթոշակի գումարը, եթե դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում է ներկայացվել կենսաթոշակառուի մահվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, վճարվում է մահացածի ամուսնուն կամ 14 տարեկան դարձած անչափահաս երեխային՝ անկախ կենսաթոշակառուի մահվան օրվա դրությամբ, նրանց բնակության վայրից, իսկ ընտանիքի այլ անդամին՝ կենսաթոշակառուի մահվան օրվա դրությամբ, համաձայն բնակչության պետական ռեգիստրում առկա տվյալների,
--	--	--	--

			նույն բնակության վայրում (հասցեում) համատեղ բնակվելու դեպքում:>>:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախչյան	64.	Նախագծի 36-րդ և 41-րդ հոդվածները համապատասխանեցնել միմյանց հետ այնպես, որ դրանք համապատասխանեցվեն նաև Ազգային ժողովի 05.10.2010 թվականի նիստում երկրորդ ընթերցմամբ ընդունված <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի դրույթներին:	Ընդունվել է, նախագծի բոլոր դրույթները համապատասխանեցվել են 2010թ. հոկտեմբերի 5-ին ընդունված <<Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի դրույթներին:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան	65.	Նախագծի 38-րդ հոդվածում 1-ին կետի 3-րդ ենթակետում <<կարգավարի (դիսպետչերի)>> բառերից հետո ավելացնել <<ավագ կարգավարի, կարգավար հրահանգիչների և թռիչքային ղեկավարների>> բառերը: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկության նպատակը միևնույն ծանրաբեռնվածության աշխատանքներին նույն սկզբունքով	Տես 47-րդ կետի առաջարկության վերաբերյալ տրված եզրակացությունը:

Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան		մոտենալն է:	
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	66.	Նախագծի 38-րդ հոդվածում ավելացնել 5-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ. <<Կենսաթոշակը վերահաշվարկելու համար նոր իրավական հիմքեր առաջանալու դեպքում, կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է նոր իրավական հիմքեր առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից>>:	Մեր կարծիքով՝ խնդիրը լուծված է նույն հոդվածի 4-րդ մասում: Միաժամանակ, հստակեցման նպատակով 4-րդ մասը <<1-ից>> բառից հետո լրացվել է << , իսկ սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով և 2-րդ մասով սահմանված դեպքերում՝ տվյալ ամսվա 1-ից >> բառերով:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024	67.	Նախագծի 39-րդ հոդվածում պարզաբանել <<կենսաթոշակի աշխատանքային մաս>> հասկացությունը:	Կենսաթոշակի աշխատանքային մաս հասկացությունը, համաձայն նախագծի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերության՝ աշխատանքային ստաժի տարիների,

ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքի և կենսաթոշակառուի անձնական գործակցի արտադրյալն է:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	68.	Նախագծի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ և 8-րդ կետերը հանել:	Հարկ է նկատի ունենալ, որ ՀՀ քաղաքացիությունը կորցրած անձը հանդիսանում է կամ օտարերկրյա քաղաքացի կամ՝ քաղաքացիություն չունեցող անձ, իսկ նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ պարբերության համաձայն՝ Օտարերկրյա քաղաքացին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձը կենսաթոշակի և կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվելու իրավունք ունենալու ժամանակահատվածում: Իսկ 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ

			պարբերության համաձայն՝ երկաթադաշտների կենսաթոշակի իրավունքը փոխկապակցված է նրանց՝ մշտապես կամ առավելապես ՀՀ-ում բնակվելու հետ (եթե նա բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառված է ՀՀ-ում բնակչության վայրի հասցեով): Ըստ այդմ, եթե անձը կորցնում է ՀՀ քաղաքացիությունը և ձեռք չի բերում ՀՀ-ում բնակվելու իրավունք (կացության կարգավիճակ), ինչպես նաև՝ երկաթադաշտու՝ մշտապես կամ առավելապես այլ պետությունում բնակություն է հաստատում, նրանց կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը պետք է դադարի:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք)	69.	Նախագծի 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<մեկամսյա>> բառը փոխարինել <<10-օրյա>> բառով:	Ընդունվել է, կետը խմբագրվել է:

Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	70.	Նախագծի 44-րդ հոդվածի 4-րդ կետում <<վեց>> բառը փոխարինել <<երեք>> բառով:	Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ներկայացված նախագծով կարգավորվելու է նաև զինծառայողների կենսաթոշակային ապահովության խնդիրները՝ նպատակահարմար է 6-ամսյա ժամկետը պահպանել:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ	71.	Նախագծի 50-րդ հոդվածում սահմանելով կենսաթոշակառուի պարտականությունները առաջարկում ենք սահմանել նաև լիազոր	Պետական մարմինները իրավունքներ ու պարտականություններ ունեն օրենքով

Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան		մարմնի պարտականությունները:	սահմանված կարգով քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների շրջանակներում, իսկ վարչական իրավահարաբերությունների շրջանակներում՝ պետական մարմինների իրավունքների և պարտականությունների ամբողջությունը հանդես են գալիս որպես լիազորություններ, քանի որ, ի տարբերություն ոչ պետական մարմինների, պետական մարմինների իրավունքները ենթակա են պարտադիր կատարման վարչաիրավական հարաբերություններում, և ըստ էության՝ չեն հանդիսանում իրավունքներ:
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Ա. Աղաջանյան	72.	Նախագծի 13-րդ հոդվածի 5-րդ կետում (նոր խմբագրությամբ՝ 1-ին մասում) <<23>>-ի փոխարեն գրել <<24>>:	Առաջարկությունը չի ընդունվել, քանի որ ներկայացված հիմնավորման համատեքստում այն ժամանակավրեպ է:
	73.	Նախագծի 25-րդ հոդվածի 1-ին կետում <<65>>-ի փոխարեն գրել <<63>>:	Տես 50-րդ կետի առաջարկության վերաբերյալ տրված եզրակացությունը:
ՀՀ ԱԺ <<Ժառանգություն>>	74.	<<Պետական կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 25-րդ հոդվածի 1-ին կետը վերածնակերպել հետևյալ կերպ.	Տես 50-րդ կետի առաջարկության վերաբերյալ տրված եզրակացությունը:

խմբակցություն		<<Ծերության սոցիալական կենսաթոշակ նշանակվում է 63 տարին լրացած անձին և աշխատանքային կամ զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք չունեցող անձին:>>	
	75.	<<Պետական կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի հոդված 29-ի 2-րդ կետում ավելացնել նոր ենթակետ՝ <<Ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստ ստանալու ժամանակահատվածը>>.	Ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստ ստանալու ժամանակահատվածը, որպես գործատուի հետ աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվելու ժամանակահատված, թե գործող օրենսդրությամբ, թե ներկայացվող նախագծի համաձայն՝ հաշվառվում է աշխատանքային ստաժում:
2. <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
<< կառավարություն	76.	Առաջարկում ենք Նախագծում հստակ նշել, թե որ դրույթներն են տարածվում և՛ կամավոր, և՛ պարտադիր բաղադրիչի վրա և որ դրույթները՝ միայն պարտադիր կամ կամավոր բաղադրիչի վրա: Մասնավորապես, Նախագծի 4-րդ գլուխը պետք է տարածվի և՛ կամավոր, և՛ պարտադիր բաղադրիչի վրա, իսկ 7-րդ և 9-րդ գլուխները՝ միայն պարտադիր բաղադրիչի վրա:	Ընդունվել է :
<< կառավարություն	77.	Հոդված 2-ի հասկացությունները սահմանել ըստ այբենական կարգի	Ընդունվել է:
<< կառավարություն	78.	<<Անուիտետի>> սահմանումը կարող է կիրառելի լինել միայն պարտադիր բաղադրիչի համար, մինչդեռ կամավոր բաղադրիչի դեպքում այն նույնպես օգտագործվում է: Ուստի առաջարկում ենք հղում տալ <<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքին կամ ուղղակի վերցնել այդ օրենքի սահմանումը:	Ընդունվել է:

ՀՀ կառավարություն	79.	Առաջարկում ենք <<կենսաթոշակային (կուտակային) հաշիվ>> հասկացությունը սահմանել հետևյալ կերպ՝ <<կենսաթոշակային (կուտակային) հաշիվ>> մասնակիցների ռեեստրը վարողի (պարտադիր կուտակային բաղադրիչ) կամ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի (կամավոր կուտակային բաղադրիչ) մոտ բացված անհատական հաշիվ, որտեղ հաշվառվում են մասնակցին պատկանող կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը: Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցի կենսաթոշակային հաշիվը պարունակում է տեղեկություններ կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցին պատկանող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի քանակի, այդ փայերի հաշվարկային արժեքի, տվյալ մասնակցի համար (օգտին) կատարված կուտակային վճարների վերաբերյալ:>> և Նախագծում կատարել դրանից բխող փոփոխությունները:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	80.	<<Կամուրջ հաշիվ>> հասկացության մեջ <<մուտքագրվում են>> բառերից հետո ավելացնել <<պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակցի կողմից կատարվող>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	81.	<<Կուտակային վճար>> հասկացությունը սահմանել հետևյալ կերպ. <<սույն օրենքով սահմանված կանոնների համաձայն պարտադիր կամ կամավոր կուտակային կենսաթոշակ ստանալու նպատակով մասնակցի և(կամ) այլ անձի (այդ թվում՝ պետության) կողմից մասնակցի համար (օգտին) կատարվող վճար>>: Նպատակն է՝ այն կիրառելի դարձնել նաև կամավոր բաղադրիչի համար, ինչպես նաև հաշվի առնել կենսաթոշակային հաշվի հասկացության փոփոխությունը	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	82.	Առաջարկում ենք օրենքում սահմանել <<հիմնական կենսաթոշակ>> հասկացությունը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	83.	<<Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմա>> հասկացության մեջ <<ներդրումային>> բառը փոխարինել <<կենսաթոշակային>> բառով, իսկ <<ֆոնդի>> բառից հետո ավելացնել <<(կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի)>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	84.	Առաջարկում ենք սահմանել <<կուտակային կենսաթոշակային ավանդներ>> սխեմայի հասկացությունը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	85.	Առաջարկում ենք կենսաթոշակային գաղտնիքի հասկացությունը վերախմբագրել այնպես, որ հստակեցվի գաղտնիք կազմող տեղեկությունների և դրանց կրողների շրջանակը: Ըստ այդմ պետք է համապատասխան փոփոխություններ կատարել 4-րդ գլխում:	Ընդունվել է:

ՀՀ կառավարություն	86.	Առաջարկում ենք <<կուտակային (կենսաթոշակային) ակտիվներ>> հասկացությունը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներ>> հասկացությամբ:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	87.	Առաջարկում ենք <<մասնակից>> հասկացությունը սահմանել այնպես, որ այն վերաբերվի բոլոր այն անձանց, ում համար կամ օգտին կատարվել են կուտակային վճարներ (այդ թվում՝ այլ անձանց կողմից):	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	88.	Քանի որ մասնակիցների ռեեստրում հաշվառվում են միայն պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը, առաջարկում ենք այն վերախմբագրել այդ տեսանկյունից ::	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	89.	Առաջարկում ենք <<մասնակիցների ռեեստր վարող>> հասկացության մեջ <<սահմանափակ պատասխանատվությամբ և/կամ բաժնետիրական ընկերություն>> բառերը փոխարինել <<իրավաբանական անձ>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	90.	Առաջարկում ենք <<ծրագրային վճար>> հասկացությունը սահմանել հետևյալ կերպ՝ <<մասնակցի կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո կենսաթոշակային հաշվում առկա կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման հաշվին ամսական կտրվածքով սահմանված կարգով մասնակցին տրամադրվող գումար>>, քանի որ հնարավոր են դեպքեր, երբ կենսաթոշակային տարիքի հասած անձը չարունակի աշխատել և կատարել կուտակային վճարներ:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	91.	Առաջարկում ենք 4-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կուտակային կենսաթոշակները ֆինանսավորվում են մասնակիցների համար (օգտին) կատարված կուտակային վճարների և դրանց ներդրումից ստացված եկամուտների հաշվին>>, քանի որ վճարներ կարող են կատարել նաև գործատուները և այլ անձինք:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	92.	2-րդ գլխի վերնագրից հանել <<և կենսաթոշակային հաշիվներին մուտքագրման>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	93.	Նախագծի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<Պարտադիր կուտակային բաղադրիչին պարտադիր կարգով մասնակցում են>> բառերը փոխարինել <<Սույն հոդվածի 1-ին մասը ներառում է>> բառերով, քանի որ, օրինակ, վարձու աշխատող կարող է լինել նաև օտարերկրացին և նման կատեգորիա առանձնացնելու անհրաժեշտություն չկա:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	94.	Առաջարկում ենք Նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ նախադասության վերջում ավելացնել՝ <<, որից հետո նշված	Ընդունվել է:

		անծինք համարվում են պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչին միանալու որոշումը կայացրած>>:	
ՀՀ կառավարություն	95.	1) Նախագծի 7-րդ հոդվածում 1-ին մասի 1-ին և 3-րդ կետերում առաջին <<իր կենսաթոշակային հաշվին>> բառերը հանել, նույն կետերում երկրորդ <<կենսաթոշակային հաշվին>> բառերը փոխարինել <<համար (օգտին)>> բառերով, իսկ 1-ին մասի 2-րդ և 4-րդ կետերում, ինչպես նաև 2-րդ մասում <<կենսաթոշակային հաշվին>> բառերը փոխարինել <<համար (օգտին)>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	96.	Նախագծի 7-րդ հոդվածում ավելացնել դրույթ, համաձայն որի մասնակցի կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո մասնակցի համար (օգտին) պետական բյուջեից կուտակային վճարում չի կատարվի:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	97.	Առաջարկում ենք վերանայել կուտակային վճարը և եկամտային հարկը միասին վճարելու՝ նախագծի 8-րդ հոդվածի 6-րդ մասի պահանջը, քանի որ հստակ չէ այդ դրույթի կիրառելիությունը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	98.	Նախագծի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<դրանց վերաբերյալ>> բառերը փոխարինել <<սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	99.	Որպեսզի կուտակային վճարների հաշվին ձեռքբերվեն կենսաթոշակային ֆոնդի փայեր, անհրաժեշտ է, որ փայերի ձեռքբերմանը նախորդի հաշվի բացումը: Բացի դրանից, անձը կարող է նախապես դիմում ներկայացնել և բացել կենսաթոշակային հաշիվ՝ ընտրելով նաև ֆոնդ: Այսինքն՝ մասնակիցների ռեեստրը վարողը կենսաթոշակային հաշիվ բացում է հարկային մարմնից ստացված տեղեկատվության կամ անձից ստացված դիմումի հիման վրա: Ուստի առաջարկում ենք Նախագծի 10-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը խմբագրել :	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	100.	Եթե անձը կուտակային կենսաթոշակը ստանում է ծրագրային վճարների տեսքով, ապա կենսաթոշակային հաշիվը պետք է վարվի մինչև իր բոլոր փայերի մարումը: Բացի դրանից, անձը կարող է ժառանգել փայեր նաև իր կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո: Հետևաբար, մասնակիցների ռեեստր վարողը պետք է հաշիվը վարի այնքան ժամանակ, քանի դեռ այնտեղ հաշվառվում են փայեր (կան չմարված փայեր): Այդ պատճառով առաջարկում ենք Նախագծի 10-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<3. Մասնակիցների ռեեստրը վարողը կենսաթոշակային հաշիվը վարում է մինչև մասնակցի մահանալը, իսկ մասնակցի մահանալու պահին նրա կենսաթոշակային հաշվում փայերի առկայության	Ընդունվել է:

		դեպքում՝ մինչև փայերի ժառանգումը կամ ժառանգման ժամկետի ավարտը>>:	
ՀՀ կառավարություն	101.	Հաշվի օպերատորն, ըստ էության, միջնորդավորում է մասնակիցների ռեեստրը վարողի ծառայությունները՝ հանդիսանալով կապող օղակ ռեեստրը վարողի և մասնակցի միջև: Ուստի առաջարկում ենք 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասը խմբագրել :	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	102.	Առաջարկում ենք 10-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2-րդ պարբերության երկրորդ նախադասությունը հստակեցնել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	103.	Նախագծի 11-րդ հոդվածը հստակ չի սահմանում կատարված կուտակային վճարների հաշվին փայերի ձեռքբերման գործընթացը և այդ գործընթացում մասնակցող ինստիտուտների գործառույթները: Ուստի առաջարկում ենք 11-րդ հոդվածը վերախմբագրել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	104.	Առաջարկում ենք Նախագծի 11-րդ հոդվածում ավելացնել նոր մաս հետևյալ բովանդակությամբ՝ <<Կենտրոնական բանկն իր նորմատիվ իրավական ակտերով կարող է սահմանել կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի թողարկման ընթացակարգի նկատմամբ պահանջներ:>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	105.	Քանի որ մասնակիցը կարող է կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրության դիմումում նշել տեղեկատվության ստացման նախընտրելի ձև, ուստի առաջարկում ենք Նախագծի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել՝ հաշվի առնելով այդ մոտեցումը և հղում տալով համապատասխան հոդվածին :	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	106.	Առաջարկում ենք խմբագրել Նախագծի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասը՝ 15-րդ հոդվածի հետ հակասություններից խուսափելու նպատակով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	107.	Առաջարկում ենք Նախագծի 12-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Մասնակիցների ռեեստրը վարողը մասնակցին նրա կենսաթոշակային հաշվի վերաբերյալ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված տեղեկատվությունը տարեկան 1 անգամից ավելի տրամադրելու, ինչպես նաև այլ լրացուցիչ տեղեկատվություն տրամադրելու համար կարող է մասնակցից գանձել վճար, որի չափը չի կարող գերազանցել դրա պատրաստման և տրամադրման համար կատարված ծախսերը գումարած ռեեստրը վարողի ողջամիտ շահույթը:>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	108.	Առաջարկում ենք 12-րդ հոդվածի 5-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են պահանջներ սահմանվել նաև մասնակիցների ռեեստրը վարող անձի կողմից	Ընդունվել է:

		հրապարակման այլ միջոցներով հրապարակման ենթական տեղեկությունների կազմի և հրապարակման ձևի նկատմամբ>>: Միևնույն ժամանակ, նույն մասում ավելացնել նոր նախադասություն՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝ <<Մասնակիցների ռեեստրը վարողը պետք է ապահովի յուրաքանչյուր մասնակցի հնարավորությունը մասնակիցների ռեեստր վարողի ինտերնետային կայքի միջոցով անվճար մուտք ունենալու իր անհատական կենսաթոշակային հաշվի վերաբերյալ տեղեկատվությանը: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ կարող են սահմանվել այդպիսի մուտքի ապահովմանը ներկայացվող այնպիսի պահանջներ, որոնք հնարավոր է ապահովել տվյալ պահին Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվող՝ անձը նույնականացնող և տեղեկատվության գաղտնիությունը ապահովող ծրագրային և տեխնիկական միջոցների օգտագործմամբ:>>:	
ՀՀ կառավարություն	109.	Առաջարկում ենք Նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի առաջին պարբերությունը խմբագրել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	110.	Առաջարկում ենք Նախագծի 13-րդ հոդվածի 4-րդ մասի դրույթները սահմանել նաև կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի համար:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	111.	Առաջարկում ենք Նախագծի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետում <<Ճշգրտված հաշվետվություն>> բառերից հետո ավելացնել <<սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով,>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	112.	Նախագծի 15-րդ հոդվածի հստակեցնել, ելնելով ԿԲ-ի նպատակներից:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	113.	Նախագծի 16-րդ հոդվածով նախատեսված մասնակիցների ռեեստրը վարողի գործառնությունների որոշ մասը ֆոնդի պահառուի գործառնություններ են: Չնայած այն հանգամանքին, որ անցումային ժամանակահատվածում պարտադիր բաղադրիչի շրջանակներում պահառուի գործառնություններն իրականացնելու է մասնակիցների ռեեստր վարողը, այնուամենայնիվ, օրենքի տրամաբանությունն այնպիսին է, որ կենսաթոշակային ֆոնդի պահառու կարող է հանդիսանալ առևտրային բանկը: Հետևաբար, առաջարկում ենք 16-րդ հոդվածը խմբագրել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	114.	Նախագծի 17-րդ հոդվածի 2-րդ կետում <<կենսաթոշակային հաշիվներին>> բառերը փոխարինել <<համար (օգտին)>> բառերով, իսկ <<ներդրումների>> բառը՝ <<վճարների>> բառով: Միևնույն ժամանակ, նույն հոդվածի 4-րդ կետում հանել <<ժամանակավոր>>	Ընդունվել է:

		բառը:	
ՀՀ կառավարություն	115.	Կենսաթոշակային գաղտնիքի հասկացությունը պետք է կիրառվի ոչ միայն պարտադիր, այլև կամավոր բաղադրիչի համար: Ըստ այդմ, կենսաթոշակային գաղտնիքի կրող կարող են լինել են նաև ֆոնդի կառավարիչը, ֆոնդի պահառուն, բանկը, ապահովագրական ընկերությունը, ինչպես նաև պետական բոլոր լիազոր մարմինները: Բացի դրանից, գաղտնիքի հրապարակման արգելքի հետ մեկտեղ պետք է սահմանել նաև հրապարակում համարվող գործողությունները:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	116.	Նախագծի 19-րդ հոդվածում ավելացնել նոր՝ 4-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ <<4. <<Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված տեղեկատվությունը Կենտրոնական բանկի կողմից վերլուծվելու արդյունքում, եթե պարզվում է, որ տեղի է ունեցել փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեպք կամ փորձ, Կենտրոնական բանկն ուղղակիորեն հաղորդում է ներկայացնում քրեական հետապնդում իրականացնող համապատասխան մարմին:>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	117.	Նախագծի 22-րդ հոդվածն սահմանում է նաև կառավարիչների գործունեության նկատմամբ պահանջներ: Ուստի առաջարկում ենք հոդվածի վերնագրում կատարել փոփոխություններ:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	118.	Նախագծի 22-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին պարբերությունը խմբագրել, իսկ 2-րդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարում իրականացնող կառավարիչն իրավունք չունի կառավարել <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված մասնագիտացված ներդրումային ֆոնդ:>>, քանի որ կառավարիչը պետք է իրավունք ունենա իրականացնել նաև արժեթղթերի փաթեթի կառավարում, ինչպես նաև <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> օրենքով նախատեսված լրացուցիչ թույլատրվող գործունեությունը: Այս սահմանափակման բովանդակությունը պետք է հանգի միայն նրան, որ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կողմից կառավարվող ոչ կենսաթոշակային ֆոնդերը պետք է լինեն ստանդարտ:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	119.	Նախագծի 22-րդ հոդվածի 2-րդ մասը հանել, քանի որ կառավարիչը ֆոնդի մասնակիցներին չի մատուցում անհատական ծառայություններ: Ինչ վերաբերում է անխտրական և բարեխիղճ գործելուն, ապա այդ պարտականությունները սահմանված են նույն	Ընդունվել է:

		հողվածի այլ մասով, ինչպես նաև ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով:	
ՀՀ կառավարություն	120.	Նախագծի 22-րդ հոդվածի 3-րդ մասը հստակեցնել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	121.	Նախագծի 28-րդ հոդվածի 2-րդ մասը խմբագրել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	122.	Նախագծի 28-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<ներկայացվող>> բառը փոխարինել <<հրապարակվող և (կամ) Կենտրոնական բանկ ներկայացվող>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	123.	Նախագծի 29-րդ հոդվածը հստակեցնել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	124.	Նախագծի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<գովազդի ձևով հրապարակման օրվանից ոչ ուշ քան 10 օր առաջ>> բառերը փոխարինել <<նախապես>> բառով, քանի որ կառավարիչը Կենտրոնական բանկի համաձայնությունը ստանալուց անմիջապես հետո կարող է հրապարակել իր գովազդը: Այստեղ կարևորը նախապես Կենտրոնական բանկի համաձայնությունը ստանալն է:	Ընդունվել է, մասը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	125.	Առաջարկում ենք Նախագծի 32-րդ հոդվածի 4-րդ մասը խմբագրել՝ հղում տալով <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> օրենքին:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	126.	Նախագծի 32-րդ հոդվածի 7-րդ մասում <<38-րդ>> բառերը փոխարինել <<40-րդ>> բառերով, իսկ <<կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին և նրա կողմից կառավարվող>> բառերը հանել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	127.	Նախագծի 33-րդ հոդվածի 5-րդ մասը շարադրել այնպես, որ պահառուները միշտ պատասխանատու լինեն իրենց գործառնությունների համար:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	128.	Նախագծի 34-րդ հոդվածում ավելացնել նոր՝ 2-րդ մաս, նշելով կենսաթոշակային ֆոնդերի պահառության հետ կապված պահառուի առանձնահատուկ գործառնությունները:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	129.	Նախագծի 35-րդ հոդվածի 4-րդ մասը վերախմբագրել և համապատասխանեցնել <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> օրենքի նախագծի 89-րդ հոդվածին: Բացի դրանից, ֆոնդի պահառուն և ենթապահառուն, որին պատվիրակվել է պահառության ծառայությունների մի մասի կատարումը, ոչ թե պետք է կրեն համապարտ պատասխանատվություն, այլ պետք է պատասխանատվություն կրի ֆոնդի պահառուն, որը հետադարձ պահանջի իրավունքով կարող է ենթապահառուից պահանջել վնասների փոխհատուցում: Նույն առաջարկությունը վերաբերում է նաև Նախագծի 77-րդ հոդվածի 2-րդ մասին:	Ընդունվել է:

ՀՀ կառավարություն	130.	Նախագծի 36-րդ հոդվածի վերնագրում <<գործունեության դադարումը>> բառերը փոխարինել <<փոփոխությունը>> բառով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	131.	Նախագծի 36-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<տվյալ>> բառը փոխարինել <<կենսաթոշակային>> բառով, ինչպես նաև հղում տալ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> օրենքի նախագծի 90-րդ հոդվածին:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	132.	Նախագծի 36-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<ռեեստրը վարողին>> բառերից հետո լրացնել <<(պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի պահառության դեպքում)>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	133.	Առաջարկում ենք հանել 36-րդ հոդվածի 4-րդ մասը, քանի որ անհասկանալի է, թե ինչ է իրենից ներկայացնելու այդ ծրագիրը (այն կարող է լինել ընդամենը ժամանակացույց): Ավելին, կառավարիչն այն պարտավոր չէ ներկայացնել որևէ մեկին:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	134.	Առաջարկում ենք Նախագծի 36-րդ հոդվածի 6-րդ մասը շարադրել՝ հստակեցնելով փահառուի գործառնությունները:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	135.	Մասնակիցն ընտրում է և կարող է փոխել միայն կենսաթոշակային ֆոնդը, որին <<կցված է>> կոնկրետ կառավարիչ (ֆոնդ ընտրելով ավտոմատ ընտրում է նաև կառավարիչ): Այսինքն՝ նա չի կարող ընտրել կամ փոխել միայն կառավարչին: Ուստի առաջարկում ենք այդ իմաստով խմբագրել Նախագծի 7-րդ գլխի վերնագիրը և 37-րդ հոդվածի վերնագիրը: Անհրաժեշտ է նաև Նախագծում կատարել նաև դրանից բխող փոփոխությունները:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	136.	Նախագծի 37-րդ հոդվածի առաջին մասը վերախմբագրել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	137.	Նախագծի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Մասնակիցը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդ ընտրելու համար պարտավոր է մասնակիցների ռեեստրը վարողին ներկայացնել կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրության դիմում: Դիմումի ձևը և ներկայացման կարգը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	138.	Նախագծի 38-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Մասնակիցները պարտավոր են տեղեկացնել մասնակիցների ռեեստրը վարողին սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումում նշված անձնական տվյալների փոփոխության մասին:>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	139.	Նախագծի 39-րդ հոդվածը շարադրել, այնպես, որ հստակ պարզ լինի պատահականությամբ պայմանավորված ընտրության	Ընդունվել է:

		կատարումը և դրա հիմքերը:	
ՀՀ կառավարություն	140.	Մասնակցի կողմից ֆոնդի փոփոխությունը փաստացի իրականացվում է ֆոնդի փայերի փոխանակման միջոցով: Ընդ որում, եթե ֆոնդի փոփոխությունը չի ներառում փայերի փոխանակում (հետագա կուտակային վճարներն ուղղվում են նոր ֆոնդին), դա կատարվում է անվճար: Իսկ եթե ֆոնդի փոփոխությունը ներառում է փայերի փոխանակում, ապա այդ դեպքում նույն ֆոնդի փայերը տարեկան մեկ անգամից ավել փոխանակելու դեպքում գանձվում է վճար: Հաշվի առնելով վերոգրյալը, առաջարկում ենք 40-րդ հոդվածը վերաշարադրել: Հստակեցնել նաև կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի թողարկան և հետգնման կասեցման դեպքերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	141.	Առաջարկում ենք Նախագծի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասում նախատեսել դրույթ, որը կկարգավորի կառավարչի փայերի թողարկման ընթացակարգը, կամ հղում կտա կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի միջև կնքվող պայմանագրին և ֆոնդի կանոններին:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	142.	Առաջարկում ենք Նախագծի 41-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<3. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրումը սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասում նշվածներից տարբեր այլ նպատակներով ու սկզբունքների հիման վրա, համարվում է կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի ստանձնած պարտավորությունների խախտում:>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	143.	Նախագծի 41-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<գնահատել>> բառից հետո լրացնել <<դիրքերի>> բառը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	144.	Նախագծի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<ածանցյալներ>> բառը փոխարինել <<ածանցյալ գործիքներ>> բառերով, իսկ 2-րդ մասը խմբագրել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	145.	42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին պարբերությունում նշել միայն այն դեպքերը, որոնք սահմանված չեն <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	146.	Նախագծի 42-րդ հոդվածի 4-րդ մասում հանել <<կողմից գրանցված>> և <<գրանցված>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	147.	Նախագծի 42-րդ հոդվածը լրացնել նոր մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝ <<5. Սույն հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերի իմաստով բաժնային արժեթղթերը չեն ներառում այն ներդրումային	Ընդունվել է:

		ֆոնդերի փայերը (բաժնետոմսերը), որոնց կանոնների (կանոնադրության) համաձայն ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել միայն սույն օրենքի 43-րդ հոդվածով նախատեսված բանկային ավանդներում, պարտքային արժեթղթերում կամ դրանց վրա հիմնված ածանցյալ գործիքներում:>>: Տրամաբանությունն այն է, որ եթե թույլատրվում է ներդրումը պարտքային արժեթղթերում, ապա ներդրումը դրանցից կազմված պորտֆելում նույնպես թույլատրվում է, քանի որ դրա ռիսկն ավելի փոքր է, քան առանձին պարտքային արժեթղթերում ներդրումը:	
ՀՀ կառավարություն	148.	Նախագծի 43-րդ հոդվածը առաջարկում ենք խմբագրել, վերացնելով տեխնիկական թերությունները, հնարավորություն տալ ֆոնդի հաշվին կարճաժամկետ փոխառությունների ստացումը և թույլատրել պարտադիր և կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրումը ոչ միայն ՏՀԶԿ անդամ, այլ նաև Եվրամիության անդամ երկրների արժեթղթերում:	Ընդունվել է
ՀՀ կառավարություն	149.	Նախագծի 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում <<թողարկվող (թողարկված)>> բառերը փոխարինել <<թողարկված>> բառով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	150.	Նախագծի 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում <<կենսաթոշակային>> բառից առաջ ավելացնել <<տվյալ>> բառը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	151.	Նախագծի 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի աուդիտն իրականացնող անձի կողմից թողարկված արժեթղթերում>>, քանի որ գործող սահմանափակումը անհարկի խնդիրներ կարող է առաջացնել: Այսպես, պահառու բանկի փոքր բաժնետեր (օր.՝ 0.5%) հանդիսացող անձի արժեթղթերում ներդրումներն արգելվում են, այն դեպքում, երբ այդ փոքր բաժնետերը որևէ էական ազդեցություն չի կարող ունենալ պահառուի վրա: Իսկ այն բաժնետերը, որը էական ազդեցություն կունենա, օրենքի ուժով կհամարվի փոխկապակցված և կներառվի 1-ին կետում:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	152.	Նախագծի 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում հանել <<, ինչպես նաև դրանց հիմնադիրների (մասնակիցների)>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	153.	Նախագծի 44-րդ հոդվածի 5-րդ մասում <<ներդրումային գործունեությունը>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի ներդրումները>> բառերով:	Ընդունվել է:

ՀՀ կառավարություն	154.	Առաջարկում ենք կուտակային վճարի տույժերը 50/50 պետության և մասնակցի միջև կիսելու փոխարեն նրանք ամբողջությամբ տալ մասնակցին:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	155.	Օրենքի 76-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է տույժ միայն կուտակային վճարը ուշացնելու համար: Առաջարկվում է տույժ սահմանել նաև հաշվետվությունը ուշացնելու համար, քանի որ ֆինանսական հետևանքները մասնակցի համար նույն են (եթե գործակալը գումար չի մուծում և հաշվետվություն չի ներկայացնում, պետք է վճարի տույժ մի բանի համար):	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	156.	Պետք է օրենքով սահմանվի վճարված կուտակային վճարի գումարի հաշվին պարտավորությունների մարման հերթականություն:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	157.	Առաջարկում ենք Նախագծի 9-րդ գլխում հստակ տարանջատել կենսաթոշակային ֆոնդի, կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակիցների հաշվին կատարվող վճարները, մասնավորապես՝ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի պարգևավճարների, կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման վճարների դրույթները: Բացի դրանից, հստակ չէ, թե արդյոք նախագծով սահմանված կառավարման վճարը ներառում է միայն կառավարչի պարգևավճարը, թե նաև այլ ծախսեր: Մասնավորապես, ֆոնդի կառավարումը ենթադրում է մի շարք այլ ծախսերի կատարում (օրինակ, ֆոնդի ակտիվներով գործարքների իրականացման, բանկային փոխանցումների և այլն), որոնք պետք է կատարվեն ոչ թե կառավարչի, այլ ֆոնդի ակտիվների հաշվին: Ընդ որում այդ ծախսերը պետական մարմինների կողմից պետք է սահմանափակված լինեն: Ուստի առաջարկում ենք 9-րդ գլուխը շարադրել հստակ և ամբողջական:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	158.	Նախագծի 49-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<երաշխիքը>> բառը փոխարինել <<գումարի վերադարձելիությունը գումարի>>բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	159.	Նախագծի 50-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<1. Մասնակիցների կողմից կատարված պարտադիր կուտակային վճարների հատուցման դեպք է համարվում այն իրավիճակը, երբ սույն օրենքի 54-րդ հոդվածով սահմանված դիմումը ստանալու օրվա դրությամբ անձի կենսաթոշակային հաշվում առկա պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի (ֆոնդերի) փայերի հաշվարկային արժեքների հանրագումարը փոքր է սույն օրենքի 49	Ընդունվել է:

		հողվածի 1-ին մասով սահմանված գումարից: 2. Յուրաքանչյուր մասնակցին սույն գլխով նախատեսված հատուցումն իրականացվում է միայն մեկ անգամ:>>:	
ՀՀ կառավարություն	160.	Նախագծի 51-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<Երաշխիքային ֆոնդի հատուցած և կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների նկատմամբ ձեռք բերած պահանջի հիման վրա դրանցից>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների նկատմամբ սույն օրենքի 52-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն ձեռք բերած պահանջի հիման վրա>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	161.	Նախագծի 52-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Հատուցման դեպքի առկայության մասին որոշումը մասնակիցների ռեեստրը վարողն ընդունում է սույն օրենքի 54-րդ հոդվածով սահմանված դիմումը ստանալուց հետո 5 օրվա ընթացքում, որից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակցին հայտնում է հատուցման դեպքի առկայության (կամ դրա բացակայության) և սույն օրենքի 50-րդ հոդվածով նախատեսված տարբերության չափի մասին:>>: Առաջարկությունը պայմանավորված է նրանով, որ հատուցման դեպք հայտնաբերելու պարտավորությունը մասնակցի վրա դնելը ճիշտ չէ, քանի որ մասնակիցը չի կարող և պարտավոր չէ կատարել հատուցման դեպքի և չափի հետ կապված հաշվարկներ և որոշել հատուցման դեպքի առկայության մասին: Դա կարող է անել մասնակիցների ռեեստրը վարողը, քանի որ այն տիրապետելու է անհրաժեշտ տեղեկատվությանը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	162.	Նախագծի 52-րդ հոդվածի 4-րդ մասում, քանի որ յուրաքանչյուր մասնակցին հատուցում կարող է տրվել միայն մեկ անգամ, անհրաժեշտ է, որ հատուցման դեպքի առկայության դեպքում բացառվի ծրագրային վճարի ձևով կենսաթոշակի ստացումը (հակառակ դեպքում, ծրագրային վճար ստացողի գումարի նկատմամբ պարբերաբար պետք է հաշվարկել փոխահատուցվող գումարը, քանի որ փայերը մարվելու են մաս-մաս): Այսպիսով, եթե անձը ստանում է փոխահատուցում, ապա փայերը պետք է մարվեն և միանվագ կենսաթոշակ ստանալու պայմաններին չբավարարելու դեպքում այդ միջոցներով ձեռքբերվի անուիտետ:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	163.	Նախագծի 52-րդ հոդվածի 5-րդ մասում <<Եթե հատուցման դեպքի առաջացումը դրա (դրանց) կողմից իրենց պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման, այդ թվում՝ ֆիդուցիար պարտականությունների խախտման հետևանք է և տվյալ	Ընդունվել է

		կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը չի ապացուցում, որ նշված խախտումը հետևանք է անհաղթահարելի ուժի>> բառերը փոխարինել <<թե հատուցման դեպքն առաջացել է տվյալ կառավարչի գործողությունների կամ անգործության հետևանքով, բացառությամբ երբ կառավարիչն ապացուցում է, որ գործել է իր ֆիդուցիար պարտականությունների շրջանակում>> բառերով, քանի որ կառավարիչը պետք է ոչ թե ապացուցի, որ խախտումը հետևանք է անհաղթահարելի ուժի, այլ ապացուցի, որ նա իր ֆիդուցիար պարտականությունների շրջանակներում գործել է բարեխղճորեն, մասնակիցների լավագույն շահերից ելնելով:	
<< կառավարություն	164.	Նախագծի 53-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<ակտիվների>> բառը փոխարինել <<ֆոնդի փայերի արժեքի>> բառերով:	Ընդունվել է:
<< կառավարություն	165.	Նախագծի 54-րդ հոդվածը հստակեցնել և անուիտետի ստորին շեմը սահմանել 75%:	Ընդունվել է:
<< կառավարություն	166.	Նախագծի 55-րդ հոդվածում հստակեց մասնակցի միջոցները ապահովագրական ընկերությանը փոխանցելու ընթացակարգը:	Ընդունվել է:
<< կառավարություն	167.	Նախագծի 56-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<մասը>> բառից հետո լրացնել <<, որը սահմանվում է անուիտետի պայմանագրով>> բառերը:	Ընդունվել է:
<< կառավարություն	168.	Նախագծի 57-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին նախադասությունը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Անուիտետի պայմանագրով ապահովագրական ընկերությունը պարտավորվում է մասնակցի համար սույն օրենքի 55-րդ հոդվածի համաձայն իրեն միանվագ փոխանցված դրամական միջոցների դիմաց մասնակցին վճարել անուիտետ:>>:	Ընդունվել է:
<< կառավարություն	169.	57-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<դրամական միջոցների>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի ընդհանուր հաշվարկային արժեքի>> բառերով, իսկ նույն մասի երկրորդ նախադասությունը հանել:	Ընդունվել է:
<< կառավարություն	170.	58-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<մնացորդային>> բառից առաջ լրացնել <<պայմանագրով սահմանված>> բառերը:	Ընդունվել է:
<< կառավարություն	171.	58-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<3. Ապահովագրական ընկերության կողմից 2 անգամ անընդմեջ անուիտետ չվճարելու դեպքում անուիտետ ստացող անձը կամ նրա ամուսինն իրավունք ունեն իրենց նախաձեռնությամբ լուծել պայմանագիրը:	Ընդունվել է:

		4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նախատեսված հիմքով անուիտետի պայմանագիրը լուծելու դեպքում անուիտետի մնացորդային գումարը ենթակա է փոխանցման անձի կողմից նշված այլ ապահովագրական ընկերությանը: Սույն մասում նշված մնացորդային գումարի հաշվարկման և այլ ապահովագրական ընկերություն փոխանցման կարգը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:>>:	
ՀՀ կառավարություն	172.	Նախագծի 59-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<կուտակված միջոցների>> բառերը փոխարինել <<առկա կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի մասնակի մարումների>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	173.	Նախագծի 60-րդ հոդվածում հստակեցնելի միանվագ վճարների ստացման դեպքերը և կարգը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	174.	Նախագծի 61-րդ հոդվածը ժառանգության հետ կապված հարաբերությունները կարգավորում է՝ կախված մասնակցի՝ մահանալու ժամանակաշրջանի հետ (մինչև կենսաթոշակային տարիքը և դրանից հետո): Սակայն ժառանգման առանձնահատկությունները, ըստ էության, պայմանավորված են ժառանգման ենթակա ակտիվի տեսակով, որը մի դեպքում կենսաթոշակային ֆոնդի փայն է, մյուս դեպքում՝ անուիտետը: Ուստի առաջարկում ենք 61-րդ հոդվածը շարադրել այդ տրամաբանությամբ:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	175.	62-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երրորդ պարբերությունում <<կուտակային կենսաթոշակային ակտիվներն>> բառերը փոխարինել <<ժառանգված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը>> բառերով, իսկ չորրորդ պարբերությունում <<կուտակային ակտիվները>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը մարելու և ստացված դրամական միջոցները>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	176.	62-րդ հոդվածի 5-րդ մասը առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումը ներկայացնելուց հետո մասնակիցների ռեեստրը վարողը պարտավոր է կազմակերպել կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի փոխանցումը ժառանգի կենսաթոշակային հաշվին և(կամ) կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարումն ու մարման արդյունքում ստացված միջոցների միանվագ վճարումը՝ դիմումը ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Փայերի մարման ժամանակ փայի հետգնման (մարման) գնի հաշվարկման նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենքի, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 29-րդ հոդվածի և	Ընդունվել է:

		32-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջները:>>	
ՀՀ կառավարություն	177.	63-րդ հոդվածի վերնագրում <<Կուտակային կենսաթոշակային ակտիվների>> բառերը փոխարինել <<Կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի>> բառերով, իսկ նույն հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից սույն օրենքի 62-րդ հոդվածում նախատեսված դիմումը մերժելու դեպքում ժառանգը պարտավոր է ներկայացնել նոր դիմում, որը կհամապատասխանի սույն օրենքի 62-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին:>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	178.	Նախագծի 65-րդ հոդվածը համապատասխանեց նել Նախագծի այլ փափոխությունների հետ:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	179.	Նախագծի 66-րդ հոդվածում չի նախատեսվում կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո ապահովագրական ընկերությունից միանվագ վճարի ծնով կենսաթոշակի ստացում, ինչը կարծում ենք ճիշտ չէ: Կենսաթոշակային տարիքում կանոնավոր պարբերական եկամուտների ապահովման հարցը լուծվում է առաջին և երկրորդ հենապյունների շրջանակներում:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	180.	Առաջարկում ենք 67-րդ հոդվածում նախատեսել մասնակցի՝ կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո կենսաթոշակային ավանդի գումարը անուիտետի պայմանագիր կնքելու նպատակով ապահովագրական ընկերությանը փոխանցելու իրավունքը: Անհրաժեշտ է կատարել նաև 65-րդ և 66-րդ հոդվածներին վերաբերող առաջարկություններից բխող փոփոխություններ:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	181.	Առաջարկում ենք 68-րդ հոդվածում նախատեսել կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցի՝ կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը փոխանակելու (կենսաթոշակային ֆոնդը փոխելու) իրավունքը (նման մեխանիզմ նախատեսված է պարտադիր բաղադրիչի համար), ինչն անհրաժեշտ է մասնակցի կողմից իր տարիքի հետ կապված ռիսկային տարբեր ռազմավարության իրականացումը, ինչպես նաև կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների միջև անհրաժեշտ մրցակցությունը ապահովելու համար: Անհրաժեշտ է կատարել նաև 65-67-րդ հոդվածներին վերաբերող առաջարկություններից բխող փոփոխություններ:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	182.	Առաջարկում ենք 69-րդ հոդվածը վերախմբագրել, ելնելով 65-68 հոդվածների տրամաբանությունից:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	183.	Նախագծի 70-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրման	Ընդունվել է:

		սկզբունքները>>:	
ՀՀ կառավարություն	184.	Նախագծի 70-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվները կարող են ներդրվել բացառապես սույն օրենքի, սույն օրենքի հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի և ֆոնդի կանոնների պահանջներին համապատասխան:>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	185.	Նախագծի 71-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների թույլատրելի ներդրումները>>, իսկ 1-ին, 2-րդ և 3-րդ մասերում և 72-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերում <<<<Սահմանված կենսաթոշակային վճարներ>> սխեմայի կամավոր կուտակային>> բառերը փոխարինել <<Կամավոր>> բառով, իսկ <<կենսաթոշակային>> բառից հետո ավելացնել <<ֆոնդի>> բառը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	186.	Նախագծի 71-րդ հոդվածը առաջարկում ենք խմբագրել, վերացնելով տեխնիկական թերությունները, հնարավորություն տալ ֆոնդի հաշվին կարճաժամկետ փոխառությունների ստացումը և թույլատրել պարտադիր և կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրումը ոչ միայն ՏՀԶԿ անդամ, այլ նաև Եվրամիության անդամ երկրների արժեթղթերում:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	187.	72-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում <<թողարկվող (թողարկված)>> բառերը փոխարինել <<թողարկված>> բառով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	188.	72-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի աուդիտն իրականացնող անձի կողմից թողարկված արժեթղթերում>> (տե՛ս 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի վերաբերյալ առաջարկության հիմնավորումը):	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	189.	72-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում հանել <<ինչպես նաև դրանց հիմնադիրների (մասնակիցների)>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	190.	72-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներում ներառված արժեթղթերը>> բառերով, իսկ <<չեն կարող>> բառերից հետո լրացնել <<կարգավորվող շուկայից դուրս>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	191.	Նախագծի 72-րդ հոդվածի 5-րդ մասում <<ներդրումային գործունեությունը>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի	Ընդունվել է:

		ներդրումները>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	192.	Առաջարկում ենք Նախագծի 73-րդ հոդվածում <<զբաղվել կամավոր կուտակային կենսաթոշակային գործունեությամբ>> բառերը փոխարինել <<առաջարկել կամավոր կենսաթոշակային սխեմաներ>> բառերով, իսկ <<՝ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետ պայմանագրեր կնքելու միջոցով>> բառերը հանել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	193.	Նախագծի 74-րդ հոդվածը խմբագրել, հստակեցնելով կորպորատիվ սխեմաները և դրանց պայմանները:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	194.	Առաջարկում ենք վերախմբագրել Նախագծի 75-րդ հոդվածը՝ հաշվի առնելով 74-րդ հոդվածի վերաբերյալ վերը նշված առաջարկությունը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	195.	Առաջարկում ենք 76-րդ հոդվածի 1-ին մասում առավել հստակեցնել այն անձանց շրջանակը, ովքեր կրելու են պատասխանատվություն և պատասխանատվության դեպքերը (տույժը գանձվում է ոչ միայն վճարի կատարումը ուշացնելու, այլև այն ընդհանրապես չկատարելու դեպքում):	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	196.	76-րդ հոդվածի 1-ին մասի չորրորդ պարբերությունում <<վերոնշյալ>> բառը փոխարինել <<Սույն մասով նախատեսված>> բառերով, իսկ <<դրանց վճարման ժամկետից անցած>> բառերը փոխարինել <<կետանցման>> բառով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	197.	Կարծում ենք, որ 77-րդ հոդվածի 1-ին մասից անհրաժեշտ է հանել <<բացառապես>> բառը, քանի որ գործելով ի շահ մասնակցի՝ հիշյալ սուբյեկտները՝ որպես տնտեսվարող սուբյեկտներ, հետապնդում են իրենց գույքային շահը: Բացի այդ, թվում է, որ <<փորձագետ>> բառը առավել նպատակահարմար է փոխարինել <<համապատասխան մասնագետ>> բառերով, քանի որ այստեղ պահանջվում է հենց մասնագետի ներգրավումը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	198.	Կարծում ենք, որ ճիշտ չէ սահմանել, որ սույն օրենքի խախտում է համարվում այլ օրենքների խախտումը և առավել ևս խախտումները սահմանել ոչ սպառիչ, բայց պատասխանատվության հոդվածում հղում տալ միայն ոչ սպառիչ թվարկված խախտումների վրա՝ չթվարկված խախտումները թողնելով անպատիժ: Այդ առումով, կարծում ենք, որ անհրաժեշտ է այս հոդվածը վերաշարադրել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	199.	78-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը <<պահառուի>> բառից հետո անհրաժեշտ է լրացնել <<հաշվի օպերատորի և (կամ)>> բառերով, որպեսզի պատասխանատու	Ընդունվել է:

		սուբյեկտները լիարժեք թվարկվեն:	
ՀՀ կառավարություն	200.	79-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրել՝ համապատասխանեցնելով պատժամիջոցների կիրառման գործող պրակտիկային:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	201.	Նախագծի 80-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը կամ պահառուն կամ մասնակիցների ռեեստրը վարողը կամ հաշվի օպերատորը>> բառերը փոխարինել <<անձը>> բառով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	202.	80-րդ հոդվածի 3-րդ մասով անհրաժեշտ ենք համարում սահմանել, որ նախագուշացում կարող է կիրառվել 77-րդ հոդվածով նախատեսված ցանկացած խախտում հայտնաբերվելու դեպքում, որին զուգահեռ կարող է կիրառվել նաև տուգանք (ինչպես դա սահմանված է ֆինանսական կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորող բոլոր օրենքներում): Բանն այն է, որ գրեթե բոլոր խախտումների դեպքում միայն տուգանքի կիրառումը չի կարող ծառայել պատասխանատվության կիրառման նպատակներին: Մասնավորապես խախտման հետևանքով ձեռքբերված օգուտը հաճախ ավելի մեծ է լինում, քան տուգանքի կիրառման հետևանքով կրած կորուստը: Բացի այդ, որն առավել կարևոր է, տուգանքի կիրառման արդյունքում սուբյեկտի կողմից չեն վերացվում խախտման հետևանքները, հետևաբար հնարավոր տուժողները մնում են առանց փոխհատուցման: Այս առումով, անհրաժեշտ է, որպեսզի Կենտրոնական բանկն իրավասու լինի ցանկացած խախտման դեպքում տուգանքին զուգահեռ խախտում թույլ տված անձին նախագուշացնի՝ հետևանքները վերացնելու հանձնարարականով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	203.	80-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<և տոկոսադրույքները>> բառերը փոխարինել <<(այդ թվում՝ բաց թողնված օգուտը)>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	204.	81-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<և>> բառը փոխարինել <<կամ>> բառով:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	205.	81-րդ հոդվածի 3-5-րդ մասերն անհրաժեշտ ենք համարում վերանայել՝ հետևյալ դիրքերից, նախ Կենտրոնական բանկի կողմից ցանկացած պատասխանատվության միջոց (բացառությամբ լիցենզիան կամ թույլտվությունը ուժը կորցրած ճանաչելուց և մասնագիտական որակավորումից զրկելուց) կարող է կիրառվել և կոնկրետ սուբյեկտի, և նրա ղեկավարի (տվյալ դեպքում՝ պատասխանատու աշխատակցի) նկատմամբ: Եվ երկրորդ, չի կարող պատասխանատվության միջոցը կիրառվել մի սուբյեկտի	Ընդունվել է:

		նկատմամբ, սակայն տուգանքի գումարը գանձվել այլ անձից:	
ՀՀ կառավարություն	206.	81-րդ հոդվածի 7-րդ մասն անհրաժեշտ է շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Սույն հոդվածի համաձայն՝ գանձված տուգանքի գումարը փոխանցվում է պետական բյուջե:>>, քանի որ համաձայն <<Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին>> ՀՀ օրենքի՝ բոլոր տուգանքի գումարներն էլ ենթակա են փոխանցման պետական բյուջե:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	207.	Անհրաժեշտ ենք համարում վերաշարադրել 82-րդ հոդվածը՝ լիարժեք և առավել ճշգրիտ ներկայացնելու համար այն բոլոր խախտումները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ անձին որակավորման վկայականից զրկելու համար: Մասնավորապես, առաջարկում ենք 82-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ, 4-րդ և 8-րդ կետերը շարադրել հետևյալ կերպ՝ 1) դիտավորությամբ խախտել է օրենքները կամ այլ իրավական ակտերի պահանջները, 2) պաշտոնավարման ընթացքում վարել է չհիմնավորված և մասնակիցների շահերը վտանգող գործունեություն, 4) կատարել է այնպիսի գործողություններ կամ ցուցաբերել է այնպիսի անգործություն, որոնց հետևանքով մասնակիցը կրել է կամ կարող էր կրել զգալի ֆինանսական կամ այլ վնաս, 8) չի կատարել կամ ոչ պատշաճ է կատարել Կենտրոնական բանկի կողմից տրված հանձնարարականը,>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	208.	Նախագծի 83-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելը և պահառուին կենսաթոշակային ֆոնդի պահառության գործունեությունն արգելելը>>:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	209.	Նախագծի 83-րդ հոդվածի 1-ին մասն անհրաժեշտ է հստակեցնել, քանի որ ներկա խմբագրությամբ ստացվում է, թե պահառուն կարող է զրկվել թույլտվությունից, մինչդեռ, պահառուն, ունենալով բանկային գործունեության ունիվերսալ լիցենզիա, կենսաթոշակային ֆոնդերի պահառությամբ զբաղվելու որևէ լրացուցիչ լիցենզիա ստանալու կարիք չունի:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	210.	83-րդ հոդվածի 3-րդ մասում որպես կառավարչի թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու հիմքերը և կարգը սահմանող օրենք պետք է հիշատակվի նաև <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքը, այլապես այդ երկու օրենքների միջև հակասություն կառաջանա:	Ընդունվել է:

		<<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքը, կարգավորելով բոլոր ներդրումային ֆոնդերի գործունեությունը, սահմանում է նաև կառավարչին տրված կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու հիմքերը և կարգը, ընդ որում, հղում է տրվում, որ այս օրենքով կարող են սահմանվել լրացուցիչ հիմքեր, բայց ոչ երբեք բացառապես սույն օրենքով կարգավորվի:	
ՀՀ կառավարություն	211.	Անհրաժեշտ ենք համարում 84-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերաշարադրել, քանի որ արգելելով բանկին իրականացնել կենսաթոշակային ֆոնդերի պահառություն՝ որոշման մեջ պետք է հստակ ամրագրվի, թե որքան ժամկետով է դա արգելվում: Բացի այդ, կենսաթոշակային ֆոնդերի բնականոն գործունեության ապահովումը պահանջում է, որպեսզի նման իրավիճակներում պահառուին պարտադրվի շարունակել պահառության իրականացումը մինչև նոր պահառուի նշանակումը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	212.	85-րդ հոդվածի 1-ին մասն անհրաժեշտ ենք համարում լրացնել հետևյալ բառերով՝ <<կամ հարցումը (բողոքը) ուղղում է իրավասու մարմնին>>, քանի որ ոչ բոլոր հարցերով է հարկային մարմինն իրավասու որոշումներ կայացնել:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	213.	85-րդ հոդվածի 2-րդ մասն անհրաժեշտ է շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Մասնակիցը կամ շահառուն կարող է պահանջ ներկայացնել ֆինանսական համակարգի հաշտարարին՝ անկախ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հարցումը կամ բողոքը հարկային մարմնին ներկայացնելու հանգամանքից՝ <<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված հիմքերով և կարգով>>, քանի որ ներկա ձևակերպումը չի համընկնում <<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքում տրված ձևակերպմանը, համաձայն որի՝ անձը կարող է պահանջ ներկայացնել Հաշտարարին համապատասխան ֆինանսական կազմակերպության վերջնական պատասխանն ստանալուց անմիջապես հետո կամ այդ պատասխանի համար սահմանված 10-օրյա ժամկետից հետո:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	214.	Կարծում ենք, որ 85-րդ հոդվածի 3-րդ մասն անհրաժեշտ է հանել, քանի որ այդ հարցերն արդեն իսկ ընդհանուր ձևով կարգավորված են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով:	Ընդունվել է:

ՀՀ կառավարություն	215.	Գտնում ենք, որ 85-րդ հոդվածի 4-րդ մասն անհրաժեշտ է խմբագրել՝ համապատասխանեցնելով <<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքին: Մասնավորապես, համաձայն հիշյալ օրենքի՝ կազմակերպությունը պետք է բոլոր պահանջը քննի 10 օրվա ընթացքում:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	216.	Նախագծի 86-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<պետք է>> բառերից հետո լրացնել <<սույն օրենքով նախատեսված կարգով>> բառերը:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	217.	Նախագծի 87-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<Սույն օրենքի իմաստով>> բառերը փոխարինել <<Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի>> բառերով, իսկ <<և սույն օրենքի 22-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված>> բառերը հանել, քանի որ կամավոր ֆոնդերի համար պահառուի գործառնություններն իրականացնելու են բանկերը, իսկ ֆոնդի զուտ ակտիվների արժեքի հաշվարկը չի հանդիսանալու մասնակիցների ռեեստրը վարողի համար պարտադիր գործառնություն:	Ընդունվել է:
ՀՀ կառավարություն	218.	Նախագծի 87-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ նախադասությունը խմբագրել, քանի որ կառավարչի բանկային հաշվի օգտագործումը չի կարող սահմանափակվել, այլ կարող է սահմանափակվել կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների օգտագործումը:	Ընդունվել է:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	219.	Նախագծի 5-րդ և 6-րդ հոդվածների 1-ին մասերում <<ա) վարձու աշխատող>> հասկացությունը փոխարինել <<ա) ՀՀ այն քաղաքացիները, որոնք 2011 թվականի դրությամբ կենսաթոշակի չեն անցնում <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> օրենքի 3-րդ գլխի դրույթներով:>>:	Ընդունվել է, կատարվել են համապատասխան լրացումներ:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն	220.	Վերաձևակերպել <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի գլուխ 2-ի հոդված 6-ի 3-րդ կետի վերջին պարբերությունը հետևյալ կերպ. <<Գործատուի փոփոխման դեպքում նոր գործատուն պարտավոր է 10-օրյա	Նախագծի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված է, որ գործատուները պարտավոր են ճշտել հարկային մարմնից և ՀՀ կառավարությունը դրա համար կարգ պետք է

		ժամկետում դիմել հարկային մարմին, որպեսզի իրեն տեղեկություն տան պարտադիր կուտակային բաղադրիչին տվյալ անձի կամավոր կերպով միացած լինելու վերաբերյալ>>:	սահմանի: Ուստի այդ հարցը ամբողջությամբ ծածկված է օրենքի նախագծով:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	221.	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի վերջին պարբերությունում <<բ>> և <<գ>> ենթակետերում>> բառերը փոխարինել <<բ>>, <<գ>> և 2-րդ ենթակետերում>> բառերով:	Ընդունվել է, կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	222.	Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամենուրեք <<10%>> բառը փոխարինել <<7,5 %>>-ով, իսկ 1-ին, 2-րդ և 3-րդ ենթակետերում <<մնացած 5%>> բառերը փոխարինել <<մնացած 2,5 %>> բառերով, իսկ <<25000 դրամ>> բառերը փոխարինել <<12500 դրամ>> բառով :	Չի ընդունվել, քանի որ ըստ միջազգային նորմերի անձի կենսաթոշակը պետք է կազմի նրա նախկին աշխատավարձի 40 տոկոսը, իսկ ըստ ակտուարական հաշվարկների կենսաթոշակի անցնելիս փոխհատուցման գործակիցը 40 և ավելի տոկոս հասցնելու համար անհրաժեշտ է առնվազն անձի եկամտի 10%-ի չափով կուտակում:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<ժառանգություն>> խմբակցություն	223.	Փոխել հոդված 7-ի 1 կետով պարտադիր կուտակային վճարի համար ամսական կտրվածքով բազային եկամտի մինչև 500000 դրամ և 500000 դրամից ավելի տարբերակումը: Ամսեկան կտրվածքով բազային եկամտի մինչև 500000 դրամը 2 տերբերակում էլ կատարել և տարբեր դրույքաչափերով իրականացնել պետության և մասնակցի կողմից	Չի ընդունվել, քանի որ պարտադիր կուտակային համակարգի տրամաբանությունից ելնելով միասնական դրույքաչափ է սահմանված բոլորի համար (10%): Պետությունը ելնելով իր սոցիալական քաղաքականությունից

		վճարվող պարտադիր կենսաթոշակային վճարները՝ պահպանելով նվազագույն ամսական աշխատավարձից մինչև որոշակի բազային եկամտի ստացման դեպքում մասնակցի կողմից 3, իսկ պետության կողմից 7 տոկոս դրույքաչափը, մյուս տարբերակման դեպքում համապատասխանաբար 4 և 6 տոկոս դրույքաչափերը:	համաֆինանսավորում է վերոհիշյալ դրույքաչափը 5%-ի չափով, իսկ բարձր եկամուտ ունեցողների համար (500.000 դրամ)՝ ավելի քիչ: Դրույքաչափի մնացած մասը ֆինանսավորում է անձը:
--	--	---	--

ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն	224.	Պետության կողմից մասնակիցների կենսաթոշակային հաշիվներին կուտակային վճարի փոխանցումը կատարի գործատուն՝ պահում կատարելով եկամտային հարկի գումարից՝ նրանց կողմից պարտադիր վճարման ենթակա կուտակային վճարին հավասար:	Չի ընդունվել, քանի որ գործատուն հանդիսանում է ընդամենը վճարների գանձման համար գործակալ և գործատուին ներքաշելով բարդ հաշվարկների մեջ կստեղծվի լրացուցիչ վարչարարություն և շփոթմունք:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ	225.	Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասում ավելացնել 5-րդ ենթակետ հետևյալ խմբագրությամբ. << 5) Պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակիցն իր ցանկությամբ կարող է իր պարտադիր կենսաթոշակային հաշվին կատարել 7,5 % դրույքաչափից ավելի վճարում:>>:	Չի ընդունվել, քանի որ անձի համար ստեղծված է հնարավորություն բացի պարտադիր կուտակային համակարգի կուտակվող միջոցներից կուտակել նաև կամավոր համակարգում, այսինքն ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորների առաջարկության իմաստը արդեն իսկ իրագործված է կամավոր կուտակային համակարգի գաղափարում:

Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան			
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան Գոհարիկ Ենոքյան Լյովա Խաչատրյան	226.	Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասում ավելացնել 6-րդ ենթակետ հետևյալ խմբագրությամբ. <<6) Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով մինչև երեք տարեկան երեխայի խնամքի արձակուրդում գտնվող և պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից հանդիսացող ծնողներից մեկի կամ միակ ծնողի կամ որդեգրողի կամ խնամակալի, մինչև երեխայի երկու տարեկանը լրանալը, պարտադիր կուտակային բաղադրիչի հաշվին պետական բյուջեից վճարվում է նրա բազային եկամտի 2.5% վճար, բայց ոչ ավելին, քան 12500 դրամը:>>:	Չի ընդունվել, քանի որ որևէ սոցիալական խմբի առանձնացումը պարտադիր կուտակային համակարգում առաջ կբերի անարդարություն (պարզ չէ ինչու չպետք է սահմանել նման արտոնություններ ազատամարտիկների, սահմանամերձ գոտիների բնակիչների և այլ խմբերի համար) և կխաթարի պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային համակարգի գաղափարը: Նախագծերի փաթեթով հնարավորություն է տրված սոցիալական որոշակի խմբերին աջակցության հարցը լուծելու պետական կենսաթոշակների և կամավոր կուտակային կենսաթոշակային համակարգերի միջոցով:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	227.	Նախագծի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասում հստակեցնել <<ճշտել արդյոք>> բառակապակցության իմաստը, նշել թե գործատուն ում հետ պետք է ճշտի և արդյոք ճշտելը գործատուների գործառույթների մեջ է մտնում:	Ընդունվել է, հստակեցվել է:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝	228.	Նախագծի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասի <<ե>> կետում (ինչպես նաև Նախագծի այլ հոդվածներում և մասերում) <<հարկ վճարողի	Ընդունվել է, նախագիծը խմբագրվել է:

Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան		հաշվառման համարը>> հասկացության հետ միաժամանակ կիրառվում է նաև դրա հապավումը (<<ՀՎՀՀ>>-ն), ինչը հակասում է <<Իրավական ակտերի մասին>> ՀՀ օրենքի 45-րդ հոդվածի 11-րդ մասի երկրորդ պարբերությանը, համաձայն որի. <<Արգելվում է նորմատիվ իրավական ակտում կատարել բառերի կամ տերմինների անհարկի կրճատումներ, ինչպես նաև բառերի կամ տերմինների հապավումներ:>>: Այս կապակցությամբ առաջարկում ենք Նախագծի ամբողջ տեքստից հանել <<ՀՎՀՀ>> հապավումը:	
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	229.	Նախագծի 9-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երկրորդ նախադասության՝ <<Մասնակիցների ռեեստրը վարողի հաշվին ավել փոխանցված կուտակային վճարները չեն վերադարձվում մասնակիցներին, այլ հաշվի են առնվում հետագա կուտակային վճարները հաշվարկելիս և վճարելիս>> բառակապակցությունն անհասկանալի է և մեխանիկորեն դժվար իրականանալի: Առաջարկում ենք նշված բառակապակցությունը խմբագրել հետևյալ կերպ. << Մասնակիցների ռեեստրը վարողի հաշվին ավել փոխանցված կուտակային վճարները չեն գանձվում վերադարձվում մասնակիցներից, այլ վճարվում են գործատուի միջոցների հաշվից, որոնք հաշվի են առնվում հետագա կուտակային վճարները հաշվարկելիս և վճարելիս>>	Չի ընդունվել, քանի որ Նախագծի խմբագրությամբ հստակ սահմանվում է, որ մասնակցի կողմից վճարվող միջոցները չեն վերադարձվում նրան այլ <u>հաշվարկվում են նրա հետագա վճարների համար</u> : Այսինքն հաջորդ վճարումը անձը կկատարի քիչ այն չափով, որքանով ունի գերավճար:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ	230.	Նախագծի 13-րդ հոդվածում՝ ա) 2-րդ մասը վերախմբագրել հետևյալ կերպ. <<2. Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվների նկատմամբ մասնակցի տնօրինման իրավունքը սահմանափակվում է մասնակցի՝ 1) մինչև կենսաթոշակային տարիքը լրանալը, 2) մահվանից հետո,	Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:

Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան		3) անձին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության երրորդ աստիճանի սահմանափակում ունեցող հաշմանդամ ճանաչվելուց հետո, 4) առողջապահության բնագավառում Հայաստանի հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի կողմից տրված եզրակացության հիման վրա մասնակցի ծայրահեղ ծանր վիճակում գտնվելու և կենսական կարևոր օրգանների անբուժելի ախտահարումներով հիվանդ լինելուց հետո, 5) մշտական բնական մպատակով արտասահման մեկնելուց և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունից հրաժարվելուց հետո:>>: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: ներկայացված խմբագրությամբ ստացվում է, որ մինչև մասնակցի մահը, այսինքն՝ երբեք, մասնակիցն իրավունք չունի տնօրինել պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները՝ նույնիսկ եթե լրացել է նրա կենսաթոշակային տարիքը), բ) 3-րդ մասի սկզբում անհրաժեշտ է ավելացնել <<Մինչև մասնակցի կենսաթոշակային տարիքը լրանալը>> բառերը, հակառակ դեպքում՝ նույնպես աբսուրդային իրավիճակ կարող է ստեղծվել՝ կապված այս մասի 4-րդ կետի հետ: Մասնավորապես, կստացվի, որ. <<... կենսաթոշակային ակտիվների նկատմամբ մասնակցի սեփականության իրավունքը չի կարող օգտագործվել այնպիսի եղանակով, որը կարող է հանգեցնել ... ակտիվների նկատմամբ սեփականության իրավունքի դադարմանը>>, այսինքն՝ կարող է լինել դեպք, երբ մասնակիցն անցել է կենսաթոշակի, սակայն չի կարող ամբողջությամբ ծախսել կամ նվիրաբերել իր սեփականությունը հանդիսացող ակտիվները, ինչը, բնականաբար, ընդունելի չի կարող լինել:	
<< Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024	231.	Նախագծի 17-րդ հոդվածի 2-րդ կետի <<յուրաքանչյուր ֆիսկալ տարում>> բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել <<ֆինանսական յուրաքանչյուր տարում>> բառերով:	Ընդունվել է:

ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան			
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	232.	Նախագծի 29-րդ հոդվածում՝ ա) 4-րդ մասի <<հրապարակել>> բառից հետո առաջարկում ենք հստակեցնել թե որ մամուլի մասին է խոսքը (ինչ տպաքանակով և այլն), բ) 5-րդ մասի <<թյուր ենթադրության>> բառերն առաջարկում ենք փոխարինել <<տարընթերցման կամ մեկնաբանության>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ	233.	Նախագծի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված՝ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի լուծարման կամ ինքնալուծարման դեպքերը քննարկել՝ այդ դեպքերում ավելի կտրուկ գործիքներ ունենալու տեսանկյունից, քանի որ լուծարումն ու ինքնալուծարումը ժամանակ են պահանջում, ինչը հնարավոր է որ ավելի կվատթարացնի ֆոնդի վիճակը:	Հարցը քննարկվել է և կառավարչի լուծարման հարցերը իրենց արտացոլումն են գտել ինչպես <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում, այնպես էլ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում:

Բաղդասարյան			
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	234.	Նախագծի 40-րդ հոդվածի 6-րդ մասում <<30 օրվա>> բառերը փոխարինել <<10 օրվա>> բառերով:	Ընդունվել է:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	235.	Նախագծի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասի <<1 %>>-ը դարձնել <<10 %>>: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Անհրաժեշտ ենք համարում բարձրացնել կառավարիչների պատասխանատվության չափերը:	Չի ընդունվել, քանի որ ակտիվի կառավարիչի նկատմամբ ԿԲ նորմատիվ ակտերով պետք է սահմանվեն աղեկատվության լրացուցիչ նորմատիվներ՝ ելնելով ակտիվի կառավարիչի կառավարման ներքո գտնվող ակտիվների քանակի աճից:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան,	236.	Նախագծի 42-րդ հոդվածի 4-րդ մասի վերաբերյալ տալ հիմնավորումներ:	Չափանիշը սահմանված է այն պատճառով, որ ակտիվների նույն կառավարիչը միանման ֆոնդեր չսահմանի և մասնակցին չգցի շփոթմունքի մեջ:

Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան			
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	237.	ՆԱԽԱԳԾԻ 43-ՐԴ ՀՈՂՎԱԾԻ՝ ԿՈՒՏԱԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ 1. Քննարկել պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում ներդրումը որոշակի չափաբաժիններով, մասնավորապես՝ ներդրումների 50 %-ը ՀՀ-ում, և 50%-ը արտասահմանում կազմակերպելու մասին հարցը: 2. Քննարկել յուրաքանչյուր տարի ՀՀ կառավարության կողմից կենսաթոշակային ակտիվների միջոցները ենթակառուցվածքներին ուղղելու վերաբերյալ ծրագիր մշակելու և այն ՀՀ Ազգային ժողովի հաստատմանը ներկայացնելու մասին հարցը: 3. Քննարկել ակտիվների ներդրումը Համահայկական բանկում նախատեսելու մասին հարցը:	Չափաքանակների սահմանման մոտեցումը ընդունելի է և կսահմանվի նախագծի 44-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: Ինչ վերաբերվում է ներդրումների կոնկրետ ուղղությունների սահմանմանը (ենթակառուցվածքներ, Համահայկական բանկ) ապա ուղղորդելով կոնկրետ ուղղության ՀՀ կառավարությունը կամ ՀՀ Ազգային ժողովը կխարնվի շուկայական հարաբերություններին, ռիսկի տակ կդնի կենսաթոշակային ակտիվների եկամտաբերությունը և ապագա կենսաթոշակները:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	238.	Նախագծի 47-րդ հոդվածի 2-րդ մասում նախատեսված՝ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման համար տարեկան վճարի չափի՝ շուկայական ակտիվների 1,5%-ը չգերազանցելու մասին դրույթը, քննարկել այն տեսանկյունից, որ կենսաթոշակային ֆոնդի տարեկան վճարների գումարները ծախսվեն ֆոնդի ստեղծած եկամուտների և կառավարիչի ունեցած շահույթների հաշվից:	Ընդունվել է մասնակի: Հոդվածը խմբագրվել է:

ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	239.	Նախագծի 48-րդ հոդվածի կապակցությամբ տալ պարզաբանում՝ հստակեցնելով նախատեսված քաղաքականությունը և ֆինանսական սխեման:	Քանի որ ռեեստր վարողի գործառույթը նախատեսվում է, որ կիրականացնի Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիան, իսկ նա ունի մենաշնորհային դիրք, նախատեսված է, որ ՀՀ կառավարությունը կկնքի պայմանագիր ՀԿԴ-ի հետ, որով կսահմանվեն նաև ռեեստրի վարման վճարները: Նախնական շրջանում քննարկվել և հաշվարկվել է, որ այդ վճարները կկազմեն ակտիվների մոտ 0.5-0.6 տոկոսը՝ ունենալով հետագայում նվազման միտում: Այդ վճարը ներառվում է մասնակցի կողմից ակտիվի կառավարիչին վճարվելիք կառավարման վճարի մեջ: Դեպոզիտարիային կատարվող վճարները վճարելու է ակտիվների կառավարիչը՝ ելնելով իր կառավարման ներքո գտնվող ակտիվների ծավալից:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն	240.	Ավելացնել նոր հոդված, որի կարգավորման առարկան պարտադիր կուտակային վճարների վճարումն է անձի՝ մեկից ավելի գործատուի մոտ աշխատելու պարագայում:	Ընդունվել է, ավելացվել է համապատասխան դրույթ:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>>	241.	49-րդ հոդվածի համաձայն՝ երաշխավորել ոչ միայն մասնակցի, այլև	Չի ընդունվել, քանի որ կստացվի մի վիճակ, երբ պետությունը կերաշխավորի իր տրամադրված

խմբակցություն		պետության կողմից կատարվող պարտադիր կուտակային վճարները:	գումարները, ընդ որում կերաշխավորի այլ անձի համար:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	242.	Նախագծի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<և նվազեցված այդ վճարների կառավարման համար կատարված ծախսերով,>> բառերը հանել:	Ընդունվել է:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	243.	Նախագծի 49-րդ հոդվածի 2-րդ մասում տալ պետական բյուջեի կողմից պարտադիր վճարված գումարների երաշխավորման հստակ մեխանիզմները: <<20 տոկոսով>> և <<80 տոկոսով>> բառերը փոխարինել համապատասխանաբար <<50 տոկոսով>> և <<50 տոկոսով>> բառերով:	Չի ընդունվել, քանի որ երաշխիքային ֆոնդի 20-ի փոխարեն 50 տոկոս վերադարձելիություն ապահովելու համար անհրաժեշտ կլինի ավելացնել երաշխիքային ֆոնդին կատարվող վճարների չափը մոտ 2.5 անգամ, ինչը կնվազեցնի մասնակիցների հաշվին հաշվեգրվող ակտիվների ծավալը և ապագա կենսաթոշակը:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024	244.	Նախագծի 51-րդ հոդված 4-րդ մասի վերաբերյալ տալ պարզաբանումներ:	Տվյալ մասում Երաշխիքային ֆոնդի համար սահմանվում է տարեկան վարչական ծախսերի՝ աշխատավարձի, անհարժեշտ գույքի ձեռքբերման համար կատարվող և այլ ծախսեր:

ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան			
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	245.	Նախագծի 51-րդ հոդվածի 5-րդ մասում հանել <<անվճարունակ>> բառը և նախատեսել այդ դեպքերում վճարումները՝ 41-րդ հոդվածում առաջարկված սեփական ակտիվների 10 %-ից կատարելու մասին հարցը:	Չի ընդունվել: Տես 235-րդ առաջարկության հիմնավորումը:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ	246.	Նախագծի 51-րդ հոդվածի 6-րդ մասի վերաբերյալ տալ պարզաբանում:	Ակտիվների կառավարիչները տվյալ երաշխիքային ֆոնդը ստեղծելու համար միանվագ վճարում են 15 մլն. դրամ, որպեսզի համալրեն երաշխիքային դրամազույսը, ինչը ընդունված է ֆինանսական կազմակերպությունների միջազգային պրակտիկայում:

Բաղդասարյան			
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	247.	Նախագծի 51-րդ հոդվածի 7-րդ մասում <<համապատասխան պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների հաշվին>> բառերը փոխարինել <<համապատասխան պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների շահույթների հաշվին>> բառերով:	Քանի որ ապահովագրված են կենսաթոշակային ակտիվները, այլ ոչ թե կառավարիչները, վճարումները պետք է կատարվեն այդ ակտիվների հաշվին: Ընդ որում հարկ է նշել, որ ակտիվների կառավարիչների վճարների մեջ ներառված չեն երաշխիքային վճարները: Եթե երաշխիքային վճարները ներառվեն այնտեղ ապա ակտիվների կառավարիչներին վճարի չափը պետք է բարձրացվի:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<ժառանգություն>> խմբակցություն	248.	<<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի հոդված 51-ի 9-րդ կետի առաջին նախադասությունը վերաձևակերպել հետևյալ կերպ. <<Եթե հաշվետու եռամսյակի վերջին օրը երաշխիքային ֆոնդի միջոցները, բացառությամբ վարկերի, փոխառությունների, երաշխիքների, դրամաշնորհների, նվիրատվությունների և նվիրաբերությունների, գերազանցում են տվյալ եռամսյակի վերջին օրվա դրությամբ երաշխիքային վճարումներ կատարող բոլոր պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների 2.5 տոկոսը, ապա այս դեպքում յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչ ստեղծում է եկամուտների տատանումների պահուստ և այդ երաշխիքային վճարները կատարում է այդ պահուստին>>:	Լրացուցիչ մասհանումներ որևէ այլ, այդ թվում նաև կառավարիչի կողմից ստեղծված ֆոնդին կհանգեցնի մասնակիցների (ապագա կենսաթոշակառուների) եկամտի նվազեցմանը, ինչը համարում ենք անընդունելի:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս	249.	Նախագծի 51-րդ հոդվածի 10-րդ մասում <<եռապատիկի չափով>> բառերը փոխարինել <<0,15 %-ի չափով>> բառերով:	Չի ընդունվել: 0.15 %-ը փոքր թիվ է, որպես տույժ այդ վճարները չկատարելու համար, իսկ նախագծով ներկայացված մոտեցումը կառավարիչների համար զգալի կդարձնի պատիժը:

Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան			
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	250.	Նախագծի 52-րդ հոդվածի 3-րդ մասում անընդունելի ենք համարում մասնակցի գումարները կորցնելու դեպքում 50-րդ հոդվածով նախատեսված տարբերության գումարը նորից մասնակցից վերցնելու մասին նախատեսված մեխանիզմը:	Ընդունվել է:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	251.	Նախագծի 52-րդ հոդվածի 5-րդ մասը հանել:	Մասը խմբագրվել է:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	252.	Նախագծի 54-րդ հոդվածի 1-ին մասում հստակեցման կարիք ունի <<Կենսաթոշակային տարիք>> հասկացությունը: Նպատակահարմար ենք համարում այն փոխարինել <<օրենսդրությամբ սահմանված	Կենսաթոշակային տարիք հասկացությունը

Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան		կենսաթոշակային տարիք>> հասկացությամբ: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Հարկ է հստակեցնել այն դեպքը, երբ տարիքային կենսաթոշակի չափն այդ պահի դրությամբ գերազանցում է համապատասխանաբար՝ արտոնյալ պայմաններով, մասնակի, քաղաքացիական ավիացիայի աշխատողների երկարամյա ծառայության կենսաթոշակի չափը: Առաջարկվող հստակեցումը կարելի է կատարել նաև նախագծի 2-րդ հոդվածում հիմնական հասկացությունների՝ <<տարիքային կենսաթոշակ>> հասկացության մեջ:	սահմանված է օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով և կարգավորում է առաջարկության հիմնավորման մեջ նշված բոլոր խմբերի հետ հարաբերությունները:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն	253.	<<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 61-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երկրորդ պարբերության երկրորդ նախադասությունը վերաձևակերպել հետևյալ կերպ՝ <<Եթե այդ կուտակային ակտիվների չափը մեծ է հիմնական կենսաթոշակի քսանհինգապատիկից, ապա հիմնական կենսաթոշակի քսանհինգապատիկի չափով գումարը վճարվում է միանվագ, իսկ գերազանցող գումարը ժառանգորդի ցանկությամբ փոխանցվում է նրա կենսաթոշակային հաշվին, կամ միանվագ վճարվում է նրան, սակայն հարկվում է որոշակի դրույքաչափով>>:	Չի ընդունվել, քանի որ նախագծի ներկայիս խմբագրությունը հստակ սահմանում է, որ հիմնական կենսաթոշակի 25-ապատիկի չափը ՀՀ քաղաքացիներին տրվում է միանվագ վճարի տեսքով, իսկ դրան գերազանցող մասը ուղղվում է նրա կուտակային կենսաթոշակին, ինչը բխում է կուտակային կենսաթոշակի համակարգի տրամաբանությունից՝ կենսաթոշակային միջոցները օգտագործվեն կենսաթոշակ տրամադրելու համար: Ինչ վերաբերվում է հարկմանը, ապա այդ հարցերը կարգավորվում են <<Եկամտային հարկի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն	254.	<<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 61-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երրորդ պարբերությունը վերաձևակերպել հետևյալ կերպ. <<Ժառանգորդի պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից չլինելու դեպքում մասնակիցների ռեեստր վարողը ժառանգորդի ցանկությամբ բացում է կենսաթոշակային հաշիվ և ժառանգված ակտիվները փոխանցում է այդ հաշվին կամ միանվագ վճարում է նրան, սակայն այդ միջոցները հարկվում են որոշակի դրույքաչափով>>:	Չի ընդունվել: Տես նախորդ կետը:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝	255.	Նախագծի 56-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<չվճարված գումարի որոշակի	խմբագրվել է, <<որոշակի>> բառը

Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան		մասը>> բառերը փոխարինել <<չվճարված գումարը>> բառերով:	փոխարինվել է <<պայմանագրով սահմանված>> բառակապակցությամբ:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն	256.	Վերաձևակերպել <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի հոդված 56-ի 3-րդ կետը հետևյալ կերպ՝ <<Ամուսինների անուիտետը վճարվում է ցմահ՝ այն անձին, հոգուտ որի այն նշանակվել է: Անձի մահից հետո անուիտետը շարունակվում է վճարվել վերջինիս ողջ մնացած ամուսնուն ցմահ՝ անուիտետի պայմանագրում նախատեսված գումարի չափով: Եթե ամուսիններից երկուսն էլ մահանում են երաշխիքային ժամանակահատվածում նրանց ժառանգները ստանում են չվճարված գումարը>>:	Չի ընդունվել, քանի որ ըստ բնույթի երաշխիքը գործում է ամուսինների համար և ապահովագրական ընկերությունը ռիսկ է կրում, որ ապահովադիրների երկար ապրելու դեպքում նա կվճարի որպես կենսաթոշակ շատ ավելի մեծ գումարներ քան իրեն վճարել է ապահովադիրը (ամուսիններից մեկը): Այդ իսկ տեսանկյունից ապահովագրական ընկերության կողմից լրացուցիչ վճարվելիք գումարները պետք է փոխհատուցվեն երաշխավորված ժամկետից շուտ մահացած ամուսինների գումարից, ինչը և ամբողջ ապահովագրական գործունեության գաղափարն է:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ	257.	Նախագծի 64-րդ հոդվածի՝ Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային գործունեություն իրականացնելու կապակցությամբ 1. Քննարկել ազգային մարմնի (կոմիտեի) կողմից կենսաթոշակային հիմնադրամների կառավարման մեխանիզմներ ստեղծելու մասին հարցը, որոնց իրավունքների և պարտականությունների շրջանակները պետք է սահմանվեն կամավոր կուտակային բաղադրիչի մասնակից սուբյեկտների միջև փոխադարձ պայմանավորվածություններով:	Օրենքի նախագծի հետագա հոդվածներով կարգավորված են մասնակցի և կառավարիչի հարաբերությունները կարգավորող դրույթները, ինչպես նաև ֆոնդի կառավարման մեխանիզմները:

Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան			
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	258.	Նախագծի 64-րդ հոդվածում անհրաժեշտ է հստակեցնել <<հարկային արտոնությունների տրամադրում>> հասկացությունը: ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Անդրադառնալ հարկային արտոնություններին կամավոր կուտակային բաղադրիչը զարգացնելու նպատակով:	Հարկային արտոնությունները արրտացուված են <<Եկամտային հարկի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	259.	Նախագծի 65-րդ հոդվածի 2-րդ մասում հստակեցման կարիք ունի <<կենսաթոշակային տարիք>> հասկացությունը: Նպատակահարմար ենք համարում այն փոխարինել <<օրենսդրությամբ սահմանված կենսաթոշակային տարիք>> հասկացությամբ:	Չի ընդունվել: Տես 252-րդ առաջարկության հիմնավորումը:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024	260.	Նախագծի 67-րդ հոդվածում ավելացնել 4-րդ մաս՝ Նախագծի 52-րդ հոդվածի 8-րդ կետի նմանությամբ:	52-րդ հոդվածի 8-րդ մասը վերաբերվում է միայն պարտադիր համակարգին, իսկ ավանդների (նաև կամավոր կուտակային)

ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան			երաշխավորման հարցը կարգավորված է <<Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին>> ՀՀ օրենքով:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան	261.	Նախագծի 85-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերում <<30 օրվա>> բառերը փոխարինել <<10 օրվա>> բառերով:	Ընդունվել է մասնակի՝ 4-րդ մասում <<30 օրվա>> բառերը փոխարինվել է <<10 օրվա>> բառերով:
ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ	262.	Նպատակահարմար ենք համարում կամավոր կենսաթոշակային ակտիվները ներդնել ՀՀ-ում:	Նախագծի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգով, կսահմանվեն կամավոր կուտակային միջոցների ներդրման ուղղություններ, այդ թվում քանակային, արժույթային և տարածքային:

Բաղդասարյան			
ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն	263.	Ամրագրել դրույթ, ըստ որի՝ մասնակիցը կարող է կտակել իր կենսաթոշակային հաշվում առկա գումարը:	Կտակը ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի հանդիսանում է ժառանգության տարատեսակը և կարգավորվում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն	264.	Սահմանափակել արտասահմանում կատարվող ներդրումները	Ընդունվել է: Հարցը կկարգավորվի օրենքի 44-րդ և 72-րդ հոդվածների 1-ին մասերով նախատեսված կարգով:
ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն	265.	<<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի գլուխ 16-ում ավելացնել նոր հոդված, որի կարգավորման առարկան է կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների, պահառուների սննկացման դեպքում կուտակային վճարումների վերադարձելիությունը երաշխավորելը:	<<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքը գլուխ 16 չունի: Ինչ վերաբերվում է կառավարիչների և պահառուների սնանկանալու հարցին, ապա այն կարգավորվում է <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով:
3. <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	266.	Հաշվի առնելով 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին օրենսդրական փաթեթը՝ առաջարկվում է <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 1-ին մասի 1-ին կետում <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված պայմանագրային ներդրումային ֆոնդի կառավարման պայմանագրերի>> բառերը փոխարինել <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		նախատեսված ֆոնդի կառավարման պայմանագրերի>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	267.	<<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի համաձայն փակ պայմանագրային ֆոնդերում պարտադիր պետք է գումարվի մասնակիցների ժողով: Սակայն պայմանագրային ֆոնդի առանձնահատկությունը կայանում է նրանում, որ դա հանդիսանում է կառավարչի <<պրոդուկտը>> և դրա մասնակիցները չեն կարող որոշումներ կայացնել ֆոնդի կառավարման հարցերում: Ուստի առաջարկում ենք նախագծում կատարել անհրաժեշտ փոփոխություններ, որոնց արդյունքում ժողով կգումարվի միայն այն փակ պայմանագրային ֆոնդերում, որոնց կանոնները նման հնարավորություն նախատեսում են:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	268.	Ներդրումային (այդ թվում՝ կենսաթոշակային) ֆոնդերի դեպքում պետք է գործի, այսպես կոչված, <<հաջորդող գնանշման>> սկզբունքը, որի էությունը կայանում է նրանում, որ փայերը ձեռք են բերվում և մարվում են ձեռքբերման կամ մարման պահանջ ներկայացնելու պահից հետո որոշված զուտ ակտիվների արժեքով: Սա անհրաժեշտ պայման է՝ չարաշահումների բացառման տեսանկյունից: Ֆոնդից դուրս եկող (փայերը մարող) և ֆոնդ մտնող (փայեր ձեռքբերող) մասնակիցները չպետք է գտնվեն չիմնավորված շահավետ վիճակում՝ ի վնաս ֆոնդում մնացող մասնակիցների: Ըստ այդմ, առաջարկում ենք <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում կատարել անհրաժեշտ փոփոխություններ (մասնավորապես՝ 28-32-րդ և 94-րդ հոդվածներում), որոնց արդյունքում փայերի ձեռքբերման և հետգնման (մարման) համար հիմք կընդունվեն նման պահանջ ներկայացնելու օրվա, իսկ ֆոնդի կանոններով նախատեսված դեպքում՝ հաջորդ աշխատանքային օրվա վերջում հաշվարկված և հրապարակված տեղաբաշխման և հետգնման գները:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	269.	<<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի համաձայն փայերի փոխանակումը նույն կառավարչի տարբեր ֆոնդերի փայերի փոխանակումն է, մինչդեռ <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը նախատեսում է նաև տարբեր կառավարիչների ֆոնդերի փայերի փոխանակում: Ըստ այդմ, հետագա հակասություններից խուսափելու նպատակով առաջարկում ենք տարբեր կառավարիչների կողմից կառավարվող կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի փոխանակման հնարավորությունը նախատեսել նաև <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով՝ համապատասխան փոփոխություններ կատարելով նախագծի 31-րդ հոդվածում:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

ՀՀ կառավարություն	270.	Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամրագրել ստանդարտ ֆոնդի ակտիվների ձևավորման արգելքը արժեթղթերի և այլ ֆինանսական գործիքների կարճ վաճառքի միջոցով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	271.	Անհրաժեշտ ենք համարում կառավարչի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի հաշվարկման համար հիմք ընդունվող կառավարվող պորտֆելի մեջ ընդգրկել նաև ոչ հրապարակային ֆոնդերը: Այդ առումով, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 67-րդ հոդվածի 7-րդ մասը պետք է լրացվի 3-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. <<3) կառավարչի կողմից կառավարվող ոչ հրապարակային ֆոնդերը՝ ներառյալ այն պորտֆելները, որոնց կառավարման գործառնությունը պատվիրակված է այլ կառավարչի, և բացառությամբ այն պորտֆելների, որոնց կառավարումը այլ կառավարիչների կողմից պատվիրակված է տվյալ կառավարչին:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	272.	<<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 67-րդ հոդվածում <<հիմնական>> բառը փոխարինել <<ընդհանուր>> բառով, քանի որ <<կապիտալի համարժեքության>> նորմատիվը (կառավարվող պորտֆելի չափից կախված կառավարչի սեփական միջոցներ) հաշվարկվում է ընդհանուր կապիտալի նկատմամբ:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	273.	<<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 70-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<պատվիրակման>> բառը փոխարինել <<հանձնման>> բառով, քանի որ պատվիրակելու դեպքում կառավարիչը կշարունակի պատասխանատվություն կրել ռեեստրի պատշաճ վարման համար, մինչդեռ ՀՀ օրենսդրությամբ մասնագիտացված անձին ռեեստրի վարման հանձնման դեպքում հանձնողը ազատվում է նման պատասխանատվությունից:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	274.	Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 70-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 6-րդ կետը <<կարգը>> բառից հետո լրացնել <<, որը պետք է համապատասխանի սույն հոդվածի 12-րդ և 13-րդ մասերով սահմանված դրույթներին>> բառերով, որպեսզի ֆոնդի կառավարչի գործառնությունների պատվիրակման պայմանագրի կողմերի համար հստակ լինի դրա դադարեցման հիմքերը, ինչն ավելի զգոն կդարձնի երրորդ անձին գործել ի շահ ներդրողների:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	275.	<<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 70-րդ հոդվածի 13-րդ մասում 9-րդ մասին կատարված հղումը փոխարինել 12-րդ մասին հղումով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	276.	<<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը նախատեսում է կորպորատիվ ֆոնդի կառավարչի տնօրենների խորհրդում կորպորատիվ ֆոնդի մասնակիցների ներկայացուցչի ընտրություն, ինչը անհարկի դժվարեցնում է կորպորատիվ ֆոնդի	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		կառավարման կազմակերպումը: Կորպորատիվ ֆոնդի գործունեության հետ կապված բոլոր էական հարցերը սահմանվում են ֆոնդի կանոնադրությամբ, որը հաստատվում և փոփոխվում է բաժնետերերի ժողովի կողմից: Ըստ այդմ, առաջարկում ենք ֆոնդի մասնակիցների ներկայացուցչի ընտրության հարցը թողնել հենց մասնակիցների որոշմանը, այն է՝ ֆոնդի կառավարչի խորհրդում կարող է ընտրվել ֆոնդի մասնակիցների ներկայացուցիչը, եթե ֆոնդի կանոնադրությունը նման հնարավորություն նախատեսում է:	
ՀՀ կառավարություն	277.	Առաջարկում ենք <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում նախատեսել համապատասխան դրույթներ, որոնք կկարգավորեն այն դեպքերը, երբ ֆոնդի ակտիվների պահառության պայմանագրի կնքումից հետո հետագայում ֆոնդի կառավարչի և պահառուի միջև կառաջանա փոխկապակցվածություն (կխախտվի պահառուի անկախության պահանջը): Այդ նպատակով անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում կատարել հետևյալ լրացումները. 1) 86-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել նոր նախադասություններով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. <<Սույն մասով նախատեսված պայմանագրի գործողության ընթացքում կառավարիչը և պահառուն պետք է ողջամիտ միջոցներ ձեռնարկեն իրենց միջև փոխկապակցվածության առաջացմանը հանգեցնող հանգամանքների ի հայտ գալը կանխարգելելու ուղղությամբ, իսկ նման հանգամանքների ի հայտ գալու դեպքում՝ մեկամսյա ժամկետում վերացնել դրանք: Կառավարիչը և (կամ) պահառուն պատասխանատվություն են կրում իրենց մեղքով սույն մասով նախատեսված փոխկապակցվածության հանգեցնող հանգամանքների առաջացման համար:>>. 2) 90-րդ հոդվածի 3-րդ մասը <<պատշաճ կատարման պահանջը>> բառերից հետո լրացնել <<, ինչպես նաև եթե կառավարչի և պահառուի միջև փոխկապակցվածության հիմք համարվող հանգամանքներ առաջանալուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, դրանք չեն վերացվել>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	278.	Կառավարչի և պահառուի պարտականությունների հստակ տարանջատման և պահառուի հսկողական գործառույթի ընդգծման նպատակով առաջարկում ենք <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 87-ն հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<3. Պահառուն, սույն օրենքին և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերին համապատասխան, պարտավոր է՝ 1) ապահովել, որ փայերի (բաժնետոմսերի) թողարկումը, տեղաբաշխումը, հետգնումը (մարումը) և փոխանակումն իրականացվեն օրենքին, դրանից բխող նորմատիվ իրավական ակտերին և ֆոնդի կանոններին (կանոնադրությանը) համապատասխան.	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		2) ապահովել, որ ֆոնդի ակտիվների զուտ արժեքը և փայերի (բաժնետոմսերի) հաշվարկային արժեքը հաշվարկվեն օրենքին, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերին և ֆոնդի կանոններին (կանոնադրությանը) համապատասխան. 3) իրականացնել ֆոնդի ակտիվներով գործարքների նկատմամբ հսկողություն. ապահովել, որ ֆոնդի ակտիվներով գործարքների հետ կապված գործառնություններն իրականացվեն օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ նման գործառնությունների իրականացման համար սովորաբար ընդունված ժամկետներում. 4) կատարել կառավարչի հանձնարարականները, եթե դրանք չեն հակասում օրենքին, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերին և ֆոնդի կանոններին (կանոնադրությանը). 5) ապահովել, որ ֆոնդի ակտիվները օգտագործվեն՝ այդ թվում ֆոնդի եկամուտը բաշխվի օրենքին, նորմատիվ իրավական ակտերին և ֆոնդի կանոններին (կանոնադրությանը) համապատասխան. 6) կառավարչի հետ պարբերաբար իրականացնել ֆոնդի ակտիվների կազմի և շարժի համեմատում. 7) օրենքով սահմանված դեպքերում կառավարչի՝ ֆոնդի կառավարման իրավասությունը դադարելու դեպքում իրականացնել ֆոնդի կառավարումը մինչև սույն օրենքով սահմանված կարգով ֆոնդի կառավարումն այլ կառավարչի փոխանցելը կամ նրա կողմից կառավարվող ֆոնդին միացնելը. 8) իրականացնել ֆոնդի լուծարումը (դադարեցումը), եթե բացակայում է կառավարիչը. 9) իրականացնել սույն օրենքով, այլ օրենքներով ու իրավական ակտերով սահմանված այլ գործառնություններ:»:	
ՀՀ կառավարություն	279.	Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում հստակորեն ամրագրել ֆոնդի պահառուի պատասխանատվությունը իր պարտականությունների խախտմամբ ֆոնդի կառավարչին կամ մասնակիցներին պատճառված վնասի համար: Սասնավորապես, նախագծի 87-րդ հոդվածը լրացնելով հետևյալ նոր 5-րդ մասով. <<5. Պահառուն պատասխանատվություն է կրում իր գործողությունների կամ անգործության հետևանքով կառավարչին կամ ֆոնդի մասնակիցներին պատճառած վնասների (ներառյալ բաց թողնված օգուտների) համար, բացառությամբ երբ պահառուն ապացուցում է, որ գործել է իր ֆիդուցիար պարտականությունների շրջանակում: Ընդ որում, ֆոնդի մասնակիցներին պատճառված վնասի հատուցման պահանջով ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն կարող է հանդես գալ	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

<< կառավարություն	280.	տվյալ ֆոնդի կառավարիչը:>>:	
		Ենթապահառությունը, որպես կանոն, իրականացվում է օտարերկրյա ակտիվների նկատմամբ և, ըստ այդմ, որպես ենթապահառություններ հանդես են գալիս օտարերկրյա կազմակերպությունները: Մինչդեռ, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 89-րդ հոդվածի 4-րդ և 5-րդ մասի դրույթների տառացի մեկնաբանման դեպքում դա չի թույլատրվում: Ուստի առաջարկում ենք <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 89-րդ հոդվածում`</p> <p>1. 2-րդ մասը լրացնել <<, ինչպես նաև սույն օրենքի 70-րդ հոդվածի 5-րդ մասով կառավարչի գործառույթների պատվիրակման պայմանագրի համար սահմանված այլ դրույթներ>> բառերով:</p> <p>2. 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ` << Ենթապահառու կարող է լինել միայն համապատասխան տեսակի ակտիվների պահառության իրավունք ունեցող անձը, իսկ սույն օրենքով սահմանված լրացուցիչ գործառույթների պատվիրակման դեպքում` սույն օրենքի 86-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված պահանջներին բավարարող անձը (Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս կատարվող գործառույթների մասով` համապատասխան օտարերկրյա պետության օրենսդրության համաձայն` ֆոնդի ակտիվների պահառության իրավունք ունեցող անձը): Ենթապահառության պայմանագիր չի կարող կնքվել տվյալ ֆոնդի կառավարչի կամ նրա հետ փոխկապակցված այլ անձի հետ: Ենթապահառության գործողության ընթացքում ենթապահառուի և կառավարչի միջև փոխկապակցվածության հանգեցնող հանգամանքների առաջացման դեպքում պահառուն պարտավոր է այդ հանգամանքների առաջացման պահից` 6 ամսվա ընթացքում, դադարեցնել ենթապահառության պայմանագիրը, եթե դրանք չեն վերանում նախքան 6-ամսյա ժամկետի ավարտը:>>: 3. 5-րդ մասը լրացնել <<, ինչպես նաև եթե ենթապահառուի գործառույթներն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս օտարերկրյա իրավաբանական անձի կողմից >> բառերով: 4. 6-րդ մասից հետո ավելացնել նոր մաս` հետևյալ բովանդակությամբ` << 7. Պահառության գործառույթների պատվիրակման նպատակով պահառուն պարտավոր է նախապես ստանալ Կենտրոնական բանկի համաձայնությունը` սույն օրենքի 70-րդ հոդվածով կառավարչի գործառույթների պատվիրակման պայմանագրի համար սահմանված դրույթներին	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		համապատասխան:>>: Դրա հետ կապված նույն հոդվածում անհրաժեշտ է ճշգրտել հղումները:	
ՀՀ կառավարություն	281.	Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 93-րդ հոդվածում ֆոնդի կառավարչի կողմից ցանկացած անձի պահանջով անվճար տրամադրվող տեղեկությունների մեջ ավելացնել նաև ներդրումային ֆոնդի ազդագիրը (բաց ֆոնդի կանոնները (կանոնադրությունը)), ինչն անհրաժեշտ է ներդրումային որոշում կայացնելու համար:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	282.	Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 95-րդ հոդվածի 2-րդ մասը լրացնել ներդրումային ֆոնդի կառավարչի կողմից հրապարակվող գովազդներին ներկայացվող լրացուցիչ պահանջ սահմանող հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ. <<Սույն մասով նախատեսված տեղեկատվության փոխանցման միջոցը չպետք է պարունակի որևէ պնդում, որը հակասում է ազդագրում պարունակող որևէ տեղեկատվությանը կամ նվազեցնում է դրա նշանակությունը, և պետք է նշում պարունակի ազդագրի առկայության և այն մասին, թե ինչպես ներդրողները կամ պոտենցիալ ներդրողները կարող են այդ փաստաթուղթը ձեռք բերել կամ ծանոթանալ դրան:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	283.	Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի լուծարման (դադարման) դեպքում ֆոնդի միջոցները պետք է վերադարձվեն մասնակիցներին կամ փոխանցվեն մասնակցի կողմից ընտրված այլ կամավոր ֆոնդին: Բացի այդ, պետք է հաշվի առնել, որ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի դադարման դեպքում պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի համար նախատեսված՝ ծրագրային մոդուլի միջոցով այլ ֆոնդի ընտրության մեխանիզմը կիրառելի չի կարող լինել կամավոր ֆոնդերի համար: Ըստ այդմ, պետք է կատարել անհրաժեշտ փոփոխությունները <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում (101-102-րդ հոդվածներ)՝ միևնույն ժամանակ <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով նախատեսվող կամավոր ֆոնդի մասնակցի կողմից կուտակված միջոցների միանվագ ստացումը ֆոնդի դադարման (լուծարման) դեպքում (տե՛ս նաև <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 65-րդ հոդվածի վերաբերյալ ներկայացված առաջարկը):	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	284.	Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> և <<<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքների նախագծերում կատարել համապատասխան լրացումներ, որոնցով ֆոնդի, դրա կառավարչի և պահառուի միջև տվյալ ֆոնդի և դրա մասնակցի վերաբերյալ տեղեկությունների փոխանակումը, ինչպես	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		նաև արտաքին աուդիտի կողմից օրենքով նախատեսված դեպքերում ՀՀ կենտրոնական բանկին տեղեկությունների և փաստաթղթերի տրամադրումը չի դիտարկվի ծառայողական տեղեկատվության ապօրինի հրապարակում, այլապես ներդրումային ֆոնդերն ընդհանրապես չեն կարող գործել:	
ՀՀ կառավարություն	285.	Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 113-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Կենտրոնական բանկի կայացրած որոշումները և դրանց ուղարկումը>>, ինչպես նաև հոդվածը լրացնել նոր մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. <<1. Սույն օրենքով գրանցման, լիցենզիա տրամադրելու, նախնական համաձայնության, ինչպես նաև ցանկացած այլ հարցի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի կայացրած որոշումները պետք է լինեն հիմնավորված և աներկիմաստ:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
4. <<Եկամտային հարկի և կուտակային վճարի անձնավորված հաշվառման մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	286.	Նախագծի վերնագիրը <<ԵՎ>> բառից հետո լրացնել <<ՊԱՐՏԱԴԻՐ>> բառով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	287.	Նախագծի 3-րդ հոդվածում. 1) <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 13-րդ և 15-րդ հոդվածներով սահմանված՝ Եկամտային հարկի ամփոփ հաշվարկը, անհատական տեղեկությունները>> բառերը փոխարինել <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 13-րդ և 22-րդ հոդվածներով սահմանված՝ Եկամտային հարկի ամփոփ հաշվարկը, տարեկան եկամուտների մասին հաշվարկը>> բառերով. 2) <<տեղեկատվությունը>> բառը փոխարինել <<տվյալները>> բառով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		Նախագծի 3-րդ հոդվածը 5-րդ պարբերությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ. <<անձնավորված հաշվետվություն՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով ձևավորված և ներկայացված՝ սույն օրենքով սահմանված տվյալներ պարունակող էլեկտրոնային փաստաթուղթ,>>:	
ՀՀ կառավարություն	288.	Նախագծի 7-րդ հոդվածի. 1) 1-ին կետի <<բ>> ենթակետը շարադրել որպես <<ա>> ենթակետ, իսկ <<ե>> ենթակետը որպես <<բ>> ենթակետ՝ ճշտելով ենթակետերի համարակալումը, 2) 1-ին մասի 1-ին կետի <<ե>> ենթակետում (ներկայացվող տարբերակի <<բ>> ենթակետում) <<փախստականի վկայականի>> բառերը փոխարինել <<կոնվենցիոն ճամփորդական փաստաթղթի>> բառերով, 3) 1-ին մասի 1-ին կետի <<դ>> ենթակետը (ներկայացվող տարբերակի <<ե>> ենթակետը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<դ. բնակության վայրի հասցեն>> 4) 2-րդ կետի <<դ>> ենթակետում <<, իսկ պասիվ եկամուտներ չհամարվող եկամուտների դեպքում՝ նաև>> բառերը փոխարինել	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		<<և>> բառով:	
ՀՀ կառավարություն	289.	Նախագծի 9-րդ հոդվածի. 1) 2-րդ մասի 1-ին պարբերությունում <<էլեկտրոնային եղանակով՝ էլեկտրոնային ստորագրության կիրառմամբ>> բառերը փոխարինել <<էլեկտրոնային թվային ստորագրության կիրառմամբ>> բառերով, 2) 2-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը <<հաշվետվությունները>> բառից հետո լրացնել <<ծևավորելու և>> բառերով, 3) 4-րդ մասում <<Տվյալները>> բառը փոխարինել <<Անձնավորված հաշվետվությունը ձևավորելու և>> բառերով, իսկ <<ծևը և>> բառերը՝ <<ներքին և արտաքին ձևը,>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	290.	Նախագծի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասը լրացնել <<(կամ նրա իրավահաջորդը)>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
5. <<Եկամտային հարկի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024	291.	Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածում հստակեցնել «սահմաններից դուրս» հասկացությունը (ու՛մ է վերաբերում այն):	Նախագծի 4-րդ հոդվածը սահմանում է, որ ՀՀ սահմաններից դուրս ստացման ենթակա հարկվող եկամուտը վերաբերվում է ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց: Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:

ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	292.	Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածում հստակեցնել «նվազեցվող եկամուտներ» հասկացությունը ֆիզիկական անձանց համար:	Նախագծի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասն արդեն իսկ սահմանում է, որ նվազեցվող եկամուտը դա հարկվող եկամտի որոշման նպատակով համախան եկամտից կատարվող նվազեցումն է: Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ	293.	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համաձայն վճար-	Չի ընդունվել: Առաջարկությունը հակասում է նախագծի հիմքում

Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան		վող բոլոր տեսակի կենսաթոշակները»,	դրված սկզբունքին՝ այն է 1. Պարտադիր կուտակային վճարի կատարման դեպքում վերջինս չի նվազեցվում եկամտային հարկի բազայից, փոխարենը եկամտային հարկով չի հարկվում պարտադիր կուտակային կենսաթոշակը, 2. Կամավոր կուտակային վճարի կատարման դեպքում վերջինս նվազեցվում է եկամտային հարկի բազայից, փոխարենը եկամտային հարկով պետք է հարկվի կամավոր կուտակային վճարի հաշվին ստացվող կենսաթոշակը: Հետեւաբար, առաջարկության ընդունումը կնշանակի, որ կամավոր կուտակային կենսաթոշակային համակարգին միանալու դեպքում կկիրառվի կրկնակի նվազեցում՝ առաջին անգամ կամավոր կուտակային վճարի կատարման ժամանակ, երկրորդ անգամ՝ դրա հաշվին կենսաթոշակների ստացման ժամանակ:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան	294.	Առաջարկվում է վերանայել նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ կետը:	Չի ընդունվել, քանի որ առաջարկությունը փոխկապակցված է նախորդ կետի առաջարկությանը: Տես նախորդ առաջարկության հիմնավորումը:

Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	295.	Առաջարկվում է հանել նախագծի 6-րդ հոդվածի 6-րդ եւ 23-րդ ենթակետերը:	
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան	296.	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածի 4-րդ ենթակետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «4) ապահովագրական հատուցումները,»:	

Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	297.	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածը լրացնել նոր 33-րդ ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ. «33) օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափը»	Չի ընդունվել: Գործող օրենսդրության համաձայն նվազագույն աշխատավարձի չափին համապատասխան սահմանվող անձնական նվազեցումը հաշվի է առնվում միայն եկամտահարկի հաշվարկման ժամանակ, իսկ նվազագույն աշխատավարձից վարձու աշխատողի պարտադիր սոցիալական ապահովության վճար, այնուամենայնիվ, վճարվում է: Հետեւաբար միասնական հարկի կիրառման շրջանակներում նախատեսվում է եկամտային հարկը հաշվարկել այնպես, որ նվազագույն աշխատավարձի չափից պահվող հարկը չհանգեցնի մինչև օրենքն ուժի մեջ մտնելը գործող կարգով հաշվարկված հարկումից հետո ֆիզիկական անձանց վճարվող տնօրինվող եկամտի նվազեցման: Բացի այդ, նվազագույն աշխատավարձը եկամտային հարկի դաշտից հանելը եկամուտների կորստի առումով կվտանգի համակարգի գործողությունը:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան	298.	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածը լրացնել 34-րդ ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ. «34) մեքենաների պարտադիր ապահովագրության համար կատարված ապահովագրավճարը» :	Չի ընդունվել: «Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի համաձայն ապահովագրական հատուցումները համարվում

(024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			են նվազեցվող եկամուտներ, այսինքն ապահովագրական պատահարի դեպքում ստացվող եկամուտները նվազեցվում են համախառն եկամտից: Հետևաբար, հիմնավոր է, որ կատարվող ապահովագրավճարները չնվազեցվեն եկամտային հարկի բազայից: Առաջարկի ընդունման դեպքում կստացվի, որ միեւնույն գումարը երկու անգամ կնվազեցվի համախառն եկամտից, տվյալ պարագայում, մեքենաների պարտադիր ապահովագրության համար կատարված ապահովագրավճարները, ինչպես նաեւ դրա դիմաց ստացված ապահովագրական հատուցումները կհամարվեն նվազեցվող եկամուտներ, որը նպատակահարմար չի կարող լինել: Բացի այդ, վարչարարական առումով նույնպես առկա են լուրջ դժվարություններ ֆիզիկական անձի կողմից կատարված ապահովագրավճարը նվազեցնելու առումով, քանի որ ֆիզիկական անձանց եկամուտների վճարման դեպքերում հարկի պահումը հիմնականում կատարում է հարկային գործակալը եւ, նման պարագայում, առաջարկը կարող է իրականացվել միայն բոլոր ֆիզիկական անձանց համար հայտարարագրման համատարած համակարգի կիրառման դեպքում:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024	299.	Առաջարկվում է քննարկել եւ հստակեցնել նախագծի 8-րդ հոդվածը եւ հստակեցնել ձեւակերպումները:	Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:

ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	300.	Առաջարկվում է նախագծի 9-րդ հոդվածի 2-րդ, 4-րդ եւ 5-րդ մասերը քննարկել եւ հստակեցնել ձեւակերպումները:	Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ	301.	Առաջարկվում է նախագծի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերաիմաստավորել, այնպես, որ նախատեսված՝ միանվագ ստացման դեպքում եկամտային հարկի 35 % դրույքաչափով հաշվարկումը ստանա լուրջ	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն եւ դրույքաչափը վերանայվել է

Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան		հիմնավորում:	սահմանվելով 24.4 եւ 26 տոկոս դրույքաչափերով ընդհանուր սանդղակով:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	302.	Առաջարկվում է նախագծի 10-րդ հոդվածի 6-րդ մասը պարզաբանել եւ հստակեցնել:	Նախագծի 10-րդ հոդվածի 6-րդ մասով կարգավորվում է գրավոր կամ քաղաքացիաիրավական պայմանագիր չկնքելու դեպքում ֆիզիկական անձանց վճարվող եկամուտներից հարկային գործակալի կողմից հարկ հաշվարկելու եւ վճարելու առանձնահատկությունները: Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:

ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	303.	Առաջարկվում է նախագծի 10-րդ հոդվածի 7-րդ մասը պարզաբանել եւ հստակեցնել:	Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան	304.	Առաջարկվում է նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրել:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն, որը սակայն արտացոլված է 6-րդ հոդվածի 1-ին մասում:

Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	305.	Առաջարկվում է նախագծի 18-րդ հոդվածը քննարկել՝ հաշվի առնելով վերելում առաջարկված 6-րդ հոդվածի 33-րդ կետի ենթակետի՝ նվազագույն աշխատավարձի մասին դրույթը:	Չի ընդունվել, քանի որ առաջարկությունը փոխկապակցված է 297-րդ կետի առաջարկությանը: Տես 297-րդ առաջարկության հիմնավորումը:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան	306.	Առաջարկվում է նախագծի 20-րդ հոդվածում հանել 5-րդ մասը:	Չի ընդունվել: Նախագծի 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասով հարկ վճարողներին հնարավորություն է ընձեռվում նախորդ տարվա համեմատությամբ ընթացիկ տարվա հարկվող եկամուտը պակաս նախատեսվելու դեպքում կանխավճարի մեծությունը որոշել ինքնուրույն:

Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	307.	Առաջարկվում է նախագծի 20-րդ հոդվածում հանել 7-րդ մասը:	Չի ընդունվել: Նախագծի 20-րդ հոդվածի 7-րդ մասը կարգավորում է փաստացի եկամտային հարկին գերազանցող կանխավճարների գումարների ետ վերադարձման կարգը եւ այդ մասը հանելու դեպքում դրանց հետ վերադարձման հարցերը կմնան չկարգավորված:
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024	308.	Առաջարկվում է պարզաբանել եւ հստակեցնել նախագծի 21-րդ հոդվածի ձեւակերպումները:	Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:

ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան			
ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք) Գ. Մելիքյան Ս. Ավետիսյան Գ. Բաղդասարյան Է. Շարմազանով Ա. Բախշյան	309.	Առաջարկվում է նախագծի 26-րդ հոդվածի 7-րդ մասը վերաիմաստավորել եւ վերաշարադրել:	Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:
«Ժառանգություն» խմբակցություն	310.	«Եկամտային հարկի մասին » ՀՀ օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածում համախառն եկամտից նվազեցվող եկամուտների մեջ ներառել նաեւ մասնակցի կողմից պարտադիր կուտակային համակարգին վճարվող	Չի ընդունվել: Տես 293-րդ առաջարկության հիմնավորումը:

		կուտակային վճարները:	Առաջարկության ընդունումը կնշանակի կրկնակի նվազեցման կիրառում՝ առաջին անգամ պարտադիր կուտակային վճարի կատարման ժամանակ, երկրորդ անգամ դրա հաշվին կենսաթոշակների ստացման ժամանակ:
«Ժառանգություն» խմբակցություն	311.	«Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված 35 տոկոս դրույքաչափը նվազեցնել եւ կիրառել տոկոսադրույքների միջակայք՝ ելնելով կուտակված միջոցների չափից:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն եւ դրույքաչափը վերանայվել է սահմանվելով 24.4 եւ 26 տոկոս դրույքաչափերով ընդհանուր սանդղակով:
ՀՀ կառավարություն	312.	Կամավոր կուտակային կենսաթոշակների համար սահմանել եկամտային հարկի նվազեցված դրույքաչափ:	Ընդունվել է, նախագծի 10-րդ հոդվածը 2-րդ մասից հետո լրացվել է նոր մասով (ճշտելով մասերի համարակալումը), որի համաձայն կամավոր կուտակային կենսաթոշակների համար եկամտային հարկի դրույքաչափը սահմանվել է 10 տոկոս:
ՀՀ կառավարություն	313.	Նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին պարբերության 1-ին նախադասության մեջ <<ապահովագրական նպաստների>> բառերը փոխարինել՝ <<ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նպաստների, ինչպես նաև վարձու աշխատողի մահվան դեպքում տրվող թաղման նպաստի>> բառերով, իսկ 2-րդ նախադասության մեջ՝ <<ապահովագրական>> բառը փոխարինել <<սույն մասով սահմանված>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	314.	Նախագծից հանել հարկային գործակալների կողմից հարկային մարմնին տարեկան տեղեկությունների ներկայացում նախատեսող՝ 15-րդ հոդվածը, որով պայմանավորված՝ նախագծում կատարել այլ անհրաժեշտ փոփոխություններ:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	315.	Նախագծից հանել 23-րդ (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 22-րդ) հոդվածի 6-րդ մասը՝ հաշվի առնելով, որ Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական ներկայացուցչություններից եւ հյուպատոսական հիմնարկներից ու միջազգային միջպետական (միջկառավարական)	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		կազմակերպություններից ֆիզիկական անձանց եկամուտներ հաշվարկելու դեպքում, երբ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ միջազգային պայմանագրերի դրույթների համաձայն, եկամտային հարկի պահում չի իրականացվում, առավել նպատակահարմար է, որ եկամուտներ ստացող ֆիզիկական անձինք եկամտային հարկի գծով իրենց հարկային պարտավորությունը կատարեն նախագծով սահմանված ընդհանուր կարգով եւ ոչ թե Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով:	
6. <<Զինժառանգողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	316.	Նախագծի 3-րդ հոդվածը <<գլուխը>> բառից հետո լրացնել <<, 34-րդ հոդվածի 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ մասերը>> բառերով:	Ընդունվել է, մասը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	317.	Նախագծի 4-րդ հոդվածից հանել << իսկ 34-րդ հոդվածում <<սույն օրենքի 16 հոդվածով սահմանված՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական>> բառերը փոխարինել <<կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական>> բառերով>> բառերը:	Ընդունվել է, մասը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	318.	Նախագիծը 5-րդ հոդվածից հետո լրացնել հետևյալ խմբագրությամբ նոր՝ 6-րդ հոդվածով և ճշտել հոդվածների համարակալումը. <<Հոդված 6. Օրենքի 34-րդ հոդվածի 9-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունեցող զինժառանգողները, ինչպես նաեւ ծառայողական	Ընդունվել է: Միաժամանակ, նախագծի 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ և 9-րդ հոդվածները համապատասխանաբար շարադրվել են որպես 7-րդ, 8-րդ, 9-րդ և 10-րդ հոդվածներ:

		պարտականությունների կատարման ժամանակ զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիքը (ամուսինը, ծնողները, ինչպես նաև ընտանիքի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի իրավունք ունեցող անդամները) օգտվում են ջրահեռացման, աղբահանության եւ ռադիոյի բաժանորդային վարձերը 50 տոկոս զեղչով վճարելու իրավունքից:>>:	
ՀՀ կառավարություն	319.	Նախագիծը 6-րդ հոդվածը (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 7-րդ հոդվածը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Հոդված 34.1 Ձինծառայողներին և նրանց ընտանիքների անդամների ամենամսյա դրամական օգնության իրավունքը 1. Ամենամսյա դրամական օգնության իրավունք ունեն՝ 1) զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունեցող՝ ա. Հայրենական մեծ պատերազմում կամ այլ պետություններում մարտական գործողություններին մասնակցելու հետևանքով, ինչպես նաև ծառայողական պարտականությունները կատարելիս կամ ծառայության ընթացքում հաշմանդամ դարձած զինծառայողներին, բ. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ, Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերում ծառայողական պարտականությունները կատարելիս կամ ծառայության ընթացքում հաշմանդամ դարձած զինծառայողները, գ. Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցները կամ այլ պետություններում մարտական գործողությունների մասնակիցները, դ. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության մասնակիցները,	Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:

		ե. Հայաստանի Հանրապետության ազգային հերոսները, զ. Մարտական խաչ շքանշանով պարգևատրված զինծառայողները, է. Հայրենական մեծ պատերազմում, այլ պետություններում ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զոհված զինծառայողների ընտանիքների անդամները, ը. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ կամ ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զոհված շարքային զինծառայողների ընտանիքների անդամները. 2) զոհված զինծառայողների ընտանիքների այն անդամները, ովքեր ստանում են աշխատանքային կամ սոցիալական կենսաթոշակ և ունեն նաև կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի իրավունք. 3) Հայրենական մեծ պատերազմում, այլ պետություններում, Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ կամ ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զոհված զինծառայողների ընտանիքների անդամները՝ կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունենալու հանգամանքից անկախ: 2. Սույն հոդվածի առաջին մասի 1-ին կետի «ա», «բ», «գ» և «դ» ենթակետերով միաժամանակ ամենամսյա դրամական օգնության իրավունք ունեցող անձին ամենամսյա դրամական օգնություն է նշանակվում այդ ենթակետերից որևէ մեկով՝ անձի ընտրությամբ: 3. Ամենամսյա դրամական օգնության չափերն՝ ըստ դրամական օգնություն ստանալու իրավունք ունեցող անձանց կատեգորիաների, դրամական օգնություն նշանակելու և վճարելու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:>>:	
ՀՀ կառավարություն	320.	Նախագծի 9-րդ հոդվածը (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 10-րդ հոդվածը) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր	Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:

		պարբերություններով. <<Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ Օրենքի 25-րդ հոդվածի հիման վրա զինվորական կենսաթոշակին տրվող հավելումների և 34-րդ հոդվածի հիման վրա տրվող դրամական օգնության փոխարեն նշանակվում և վճարվում է Օրենքի 34.1-րդ հոդվածով սահմանված դրամական օգնություն: Օրենքի 34.1-րդ հոդվածով սահմանված դրամական օգնության չափը չի կարող պակաս լինել սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված՝ հավելումների և դրամական օգնության հանրագումարից: «Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի երրորդ պարբերությամբ սահմանված երկու կենսաթոշակ ստացող անձը, իր ընտրությամբ, իրավունք ունի զինվորական կենսաթոշակի փոխարեն ստանալու Օրենքի 34.1-րդ հոդվածով սահմանված դրամական օգնություն:>>	
7. <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ			
ՀՀ կառավարություն	321.	Հաշվի առնելով, որ 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		օրենսդրական փաթեթում ներառված օրենքներով արդեն իսկ կարգավորվել են նախագծում տեղ գտած մի շարք հարաբերություններ, առաջարկվում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել <<<< քաղաքացիական օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում՝ հանելով համապատասխան դրույթները:	
ՀՀ կառավարություն	322.	<<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 5-րդ և 6-րդ հոդվածներում (Տե՛ս ներկայումս գործող նախագծի համապատասխանաբար 4-րդ և 5-րդ հոդվածներ) բանկերի և ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների նմանությամբ առաջարկում ենք նաև ավելացնել, որ ներդրումային ընկերությունների առանձնահատկությունները սահմանվում են <<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> ՀՀ օրենքով: <<Հոդված 5. Օրենսգրքի 95-րդ հոդվածի 3-րդ մասը <<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով,>> բառերից հետո լրացնել <<ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների առանձնահատկությունները՝ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, ներդրումային ընկերությունների առանձնահատկությունները՝ <<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով,>> բառերով: Հոդված 6. Օրենսգրքի 106-րդ հոդվածի 6-րդ մասը <<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով,>> բառերից հետո լրացնել <<ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների առանձնահատկությունները՝ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, ներդրումային ընկերությունների առանձնահատկությունները՝ <<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով,>> բառերով:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

ՀՀ կառավարություն	323.	<<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը չի արգելում մասնակցի համար կուտակային կենսաթոշակային ավանդին վճարումների կատարումը նաև երրորդ անձանց (այդ թվում՝ իրավաբանական անձանց) կողմից: Բացի դրանից, կուտակային կենսաթոշակների վրա հաշվեգրված տոկոսները չպետք է վճարվեն ավանդատուին նախքան օրենքով սահմանված պայմանների տեղի ունենալը: Ելնելով վերը նշվածից, առաջարկում ենք <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 9-րդ հոդվածի <<ա>> կետը (Տե՛ս ներկայումս գործող համապատասխան նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<1) 1-ին մասի առաջին պարբերությունը լրացնել հետևյալ նախադասություններով. <<Ժամկետային ավանդի տարատեսակ է հանդիսանում կուտակային կենսաթոշակային ավանդը, որը ներդրվում է ֆիզիկական անձի համար իր կամ այլ անձի կողմից միանվագ կամ պարբերաբար, և որը, ինչպես նաև դրա վրա հաշվեգրված տոկոսները ֆիզիկական անձը կարող է ստանալ միայն օրենքով սահմանված կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո կամ օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	324.	Վերը նշվածի հետ կապված անհրաժեշտ է փոփոխություն կատարել նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագծի 10-րդ հոդվածում (Տե՛ս ներկայումս գործող համապատասխան նախագծի 8-րդ հոդվածը), քանի որ հղումը պետք է լինի ոչ թե 907 հոդվածի 1-ին մասին (այդ մասի դրույթները տարածվում են կուտակային կենսաթոշակային ավանդների վրա), այլ 2-րդ մասի դրույթներին, որոնք չեն տարածվում կուտակային կենսաթոշակային ավանդների վրա: Ըստ այդմ, առաջարկում ենք <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 10-րդ հոդվածը (Տե՛ս ներկայումս գործող համապատասխան նախագծի 8-րդ հոդվածը) շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Հոդված 10. Օրենսգրքի 907 հոդվածը լրացնել 3-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝ <<3. Սույն հոդվածի երկրորդ մասի դրույթները չեն տարածվում	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		կուտակային կենսաթոշակային ավանդների վրա: Կուտակային կենսաթոշակային ավանդի տոկոսները ավելանում են ավանդի գումարին, և դրանց հավելագրվում են կուտակային կենսաթոշակային ավանդին հավելագրվող տոկոսներ: Կուտակային կենսաթոշակային ավանդների վրա հավելագրված բոլոր տոկոսները վճարվում են ավանդի հետ միաժամանակ՝ սույն օրենսգրքի 905 հոդվածի 1-ին մասի առաջին պարբերությամբ սահմանված ժամկետում:>>:	
8. <<Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	325.	Հաշվի առնելով, որ 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին օրենսդրական փաթեթում ներառված օրենքներով արդեն իսկ կարգավորվել են նախագծում տեղ գտած մի շարք հարաբերություններ, առաջարկվում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել <<Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
9. <<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ			
ՀՀ կառավարություն	326.	<<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով սահմանվող հոդված 35.1-ի 1-ին մասում <<գործունեություն>> բառից հետո լրացնել <<՝ համաձայն <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի>> բառերով: Քանի որ հիշյալ օրենքի մեջ կուտակային կենսաթոշակային գործունեությունը ինքնին, առանց հղում տալու <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքին լիարժեք, ընկալելի չէ:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	327.	Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ <<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածով սպառիչ թվարկված են բանկերի կողմից մատուցվող բոլոր ֆինանսական գործառնությունները, անհրաժեշտ ենք համարում փաթեթում ընդգրկված <<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		բառերով <<, իսկ 34-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել <<1>> կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. <<1) օրենքով սահմանված պահանջներին բավարարելու դեպքում իրականացնել ներդրումային ֆոնդի (ներառյալ՝ կենսաթոշակային ֆոնդի) պահառության գործունեություն.>>:	
10. <<<<Սնանկության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ			
ՀՀ կառավարություն	328.	<<<<Սնանկության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 6-րդ և 7-րդ հոդվածներում պետք է բացառություն տալ միայն պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակից պարտապաններին: Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի մասնակիցների ունեցած բաժնի նկատմամբ արգելադրում իրականացնելուն բացառություն չպետք է տրվի, ինչը համապատասխանում է նաև <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի համապատասխան դրույթներին:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	329.	Հաշվի առնելով, որ 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին օրենսդրական փաթեթում ներառված օրենքներով արդեն իսկ կարգավորվել են նախագծում տեղ գտած մի շարք հարաբերություններ, առաջարկվում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել <<<<Սնանկության մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
11. <<<<Շահութահարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> օրենքի նախագիծ			
ՀՀ կառավարություն	330.	Նախագծի 2-րդ հոդվածում «Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության» բառերը փոխարինել «ֆինանսական ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած մարմնի» բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	331.	Նախագծով ուժը կորցրած ճանաչել օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «գ)» կետը՝ 2013 թվականի հունվարի 1-ից:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	332.	Նախագծի 4-րդ հոդվածում (ներկայացվող տարբերակում՝ 4-րդ հոդվածի <<բ>> կետում) <<կատարված կամավոր կուտակային կենսաթոշակային>> բառերը փոխարինել <<Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամավոր	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		կուտակային կենսաթոշակային ապահովագրության պայմաններով կատարված>> բառերով:	
ՀՀ կառավարություն	333.	Նախագծի 6-րդ հոդվածի <<ա>> կետում <<կատարված կամավոր կուտակային կենսաթոշակային>> բառերը փոխարինել <<Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ապահովագրության պայմաններով կատարված>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	334.	Հոդված 14-ը <<բացառությամբ>> բառից հետո լրացնել <<4-րդ հոդվածի <<ա>> կետի, որն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից եւ>> բառերով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
12. <<<<Եկամտահարկի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ			
ՀՀ կառավարություն	335.	Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետից հանել <<(այդ թվում՝ սահմանված կարգով կենսաթոշակների պարտադիր կուտակային համակարգին կամավորության սկզբունքով մասնակցելու դեպքերում վճարվող կենսաթոշակները)>> բառերը:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	336.	Նախագծի 2-րդ հոդվածի 3-րդ կետով առաջարկվող նոր՝ <<լա>> ենթակետը հանել, իսկ <<լբ>> ենթակետը շարադրել որպես <<լա>> ենթակետ՝ ենթակետից (ներկայացվող տարբերակում՝ <<լա>> ենթակետից) հանելով <<պետության,>> բառը:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
13. <<<<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ			
ՀՀ կառավարություն	337.	Անհրաժեշտ է փոփոխություններ կատարել <<<<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում, որով իրավասություն կտրվի ֆինանսական համակարգի հաշտարարին քննել նաև Բյուրոյի դեմ բերված պահանջները:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
14. <<<<Լիցենզավորման մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ			
ՀՀ կառավարություն	338.	Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ <<Լիցենզավորման օրենքի մասին>> ՀՀ օրենքի համաձայն՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տրվող լիցենզիաների նկատմամբ չեն տարածվում այդ օրենքով սահմանված ընթացակարգերը և պահանջները, մինչդեռ նշված օրենքում դեռևս մնացել է այն դրույթը, համաձայն որի՝ արժեթղթերի շուկայի բնագավառում լիցենզավորման առանձնահատկությունները սահմանվում են <<Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման մասին>> ՀՀ օրենքով և դրա համաձայն ընդունված լիցենզավորման կարգերով,	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		անհրաժեշտ է փոփոխություններ կատարել <<<<Լիցենզավորման մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում՝ նոր խմբագրությամբ շարադրելով օրենքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երրորդ պարբերությունը:	
15. <<<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ			
ՀՀ կառավարություն	339.	Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով ստեղծվող Երաշխիքային ֆոնդը նախատեսվում է փոխանցել Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կառավարմանը, մինչդեռ վերջինը ներդրումային ծառայություն մատուցող անձ չէ, անհրաժեշտ ենք համարում <<<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում կատարել լրացում, որով այդ ֆոնդի կառավարումը բացառություն կկատարվի այդ օրենքի 3-րդ բաժնի կարգավորման ոլորտից, և դրա նկատմամբ չի տարածվի, մասնավորապես, լիցենզավորման պահանջը:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
ՀՀ կառավարություն	340.	Առաջարկում ենք <<<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի 3-րդ կետը հանել, քանի որ <<արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված մասնակից>> հասկացությունը օրենքում օգտագործվում է միայն հաշվարկային համակարգի մասնակիցների շրջանակը սահմանելու նպատակով և տվյալ դեպքում կիրառելի չէ կորպորատիվ ներդրումային ֆոնդերի նկատմամբ:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
16. <<<<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ			
ՀՀ կառավարություն	341.	<<<<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում անհրաժեշտություն կա վերանայել եզրույթները՝ նպատակ ունենալով դրանք համապատասխանեցնել <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի սահմանումներին: Բացի այդ, քանի որ ապահովագրական ընկերությունները չեն կարող իրականացնել խմբակային կենսաթոշակային միջոցների կառավարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով դա նախատեսված չլինելու պատճառով (<<խմբակային կենսաթոշակային միջոցների>> տակ հասկանալով կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները), ուստի կարիք կա վերաձևակերպել նաև նախագծի 2-րդ հոդվածը: Հաշվի	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:

		առնելով վերը բերվածը, առաջարկում ենք նախագծի 1-ին և 2-րդ հոդվածները շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Հոդված 1. Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության 2007 թվականի ապրիլի 9-ի օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) 1-ին հոդվածի 4-րդ մասը՝ 1) <<կամավոր>> բառից հետո լրացնել <<կուտակային>> բառով, 2) լրացնել նոր նախադասությամբ հետևյալ բովանդակությամբ. <<Ընկերությունները կարող են իրականացնել միայն <<կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված <<սահմանված կենսաթոշակներ>> սխեմայով կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ապահովագրություն:>>: Հոդված 2. Օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 4-րդ կետում <<կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարումը>> բառերը փոխարինել <<կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված <<սահմանված կենսաթոշակներ>> սխեմայով կամավոր կուտակային կենսաթոշակային միջոցների կառավարում>> բառերով:>>:	
17. <<Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	342.	<<Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ <<ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅԱՆ ՔԱՐՏԵՐԻ ՄԱՍԻՆ>> ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ Հոդված 1. <<Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (24-ը սեպտեմբերի 2003 թվականի ՀՕ-1-Ն օրենք, այսուհետ՝ օրենք) 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետում <<փախստականի վկայականի>> բառերը փոխարինել	Առաջարկությունն ընդունվել է: Առաջարկվող փոփոխությունը կապված է 27.11.2008թ. ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից ընդունված՝ <<Փախստականների և ապաստանի մասին>> ՀՀ օրենքի հետ, որի 30-րդ հոդվածի համաձայն՝ փախստականի անձը եւ Հայաստանի Հանրապետությունում

		<<կոնվենցիոն ճամփորդական փաստաթղթի>> բառերով: Հոդված 2. Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետից հանել «պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարներ, ինչպես նաև» բառերը: Հոդված 3. Սույն օրենքի 1-ին հոդվածն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից, իսկ 2-րդ հոդվածը՝ 2013 թվականի հունվարի 1-ից:>>:	օրինական բնակությունը հաստատող եւ Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս գալու համար նախատեսված վավեր փաստաթուղթ է սահմանվել կոնվենցիոն ճամփորդական փաստաթուղթը:
18. <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	343.	Հաշվի առնելով, որ 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին օրենսդրական փաթեթում ներառված օրենքներով արդեն իսկ կարգավորվել են նախագծում տեղ գտած մի շարք հարաբերություններ, առաջարկվում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
19. ««Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	344.	Նախագծի 3-րդ հոդվածով առաջարկվող նոր՝ 4-րդ մասից հանել <<՝ ամբողջությամբ կամ համապատասխան պայմանագրային ներդրումային ֆոնդի ակտիվների անբավարարության դեպքում՝ վերջին դեպքում չբավարարող մասով>> բառերը և լրացնել հետոյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ. <<Ընդ որում, այն պարտավորությունները, որոնք ենթակա են կատարման սույն մասով նախատեսված ֆոնդի կառավարչի հաշվին միայն ֆոնդի ակտիվների անբավարարության դեպքում, այդ կառավարչի համար սույն օրենքի իմաստով պարտավորություն են համարվում միայն ֆոնդի ակտիվների չբավարարող մասով:>>:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
20. ««Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			

ՀՀ կառավարություն	345.	Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ պարտադիր կուտակային վճարների վերադարձելիության երաշխավորման նպատակով կենսաթոշակային համակարգում նախատեսվում է ստեղծել Երաշխիքային ֆոնդ, որի միջոցները կառավարվելու են ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձ չհամարվող անձի կողմից, անհրաժեշտ է վերահսկողական կառուցակարգեր սահմանել վերջինի կողմից Երաշխիքային ֆոնդի միջոցների պատշաճ կառավարման նկատմամբ: Նկատի ունենալով, որ ֆինանսական համակարգի միասնական վերահսկողությունն իրականացվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից, առաջարկում ենք նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետը (որը սահմանում է ՀՀ կենտրոնական բանկի վերահսկողության ներքո գտնվող սուբյեկտներին) «օտարերկրյա կառավարիչների» բաժնից հետո լրացնել «, «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված Երաշխիքային ֆոնդը կառավարող անձի (Երաշխիքային ֆոնդի կառավարման մասով)» բաժնով:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
21. <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	346.	Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՀՀ ԱԺ-ն 1-ին ընթերցմամբ ընդունել է <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը, որով ուժը կորցրած է ձանաչվում <<Արտոնագրային վճարների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության N ՀՕ-247-Ն օրենքը, ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ փաթեթում ներկայացված՝ <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքում (ՀՕ-247-Ն) փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը ուժի մեջ է մտնելու 2013 թվականի հունվարի 1-ից, առաջարկվում է փաթեթից հանել <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքում (ՀՕ-247-Ն) փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:
22. <<Դատախազության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ կառավարություն	347.	ՀՀ կառավարության հավանության արժանացած (ՀՀ կառավարության 05.08.2010 թվականի նիստի արձանագրության 27-րդ կետ)՝ <<Դատախազության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը ընդգրկել ՀՀ ԱԺ քննարկմանը ներկայացված՝ կենսաթոշակային բարեփոխումների փաթեթում:	Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: